

Podpora malého a středního podnikání v Olomouckém kraji

Bc. Michaela Treutnerová

Diplomová práce
2012

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Michaela TREUTNEROVÁ**
Osobní číslo: **M10516**
Studijní program: **N 6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**

Téma práce: **Podpora malého a středního podnikání
v Olomouckém kraji**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Představte základní teoretické pojmy a přístupy z oblasti malého a středního podnikání.
- Zpracujte základní teoretické poznatky z problematiky podpory malého a středního podnikání.

II. Praktická část

- Analyzujte současný stav malého a středního podnikání v Olomouckém kraji.
- Na základě provedené analýzy navrhněte opatření na podporu malého a středního podnikání v Olomouckém kraji.

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

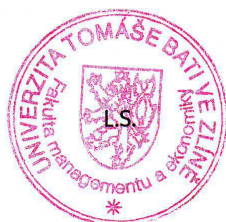
Seznam odborné literatury:

- [1] BLAŽEK, J. a UHLÍŘ, D. Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, klasifikace. Praha: Karolinum, 2002. 211 s. ISBN 80-246-0384-5.
[2] KLÍMOVÁ, V. Regionální podpora podnikání. Brno: Masarykova univerzita, 2007. 145 s. ISBN 978-80-210-4399-2.
[3] MANDYSOVÁ, I. Podpora podnikání v České republice a v Evropské unii. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2009. 173 s. ISBN 978-80-7395-220-4.
[4] VITURKA, M. et al. Kvalita podnikatelského prostředí, regionální konkurenceschopnost a strategie regionálního rozvoje České republiky. Praha: Grada, 2010. 232 s. ISBN 978-80-247-3638-9.

Vedoucí diplomové práce: Ing. Pavel Grebeníček
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání diplomové práce: 26. března 2012
Termín odevzdání diplomové práce: 2. května 2012

Ve Zlíně dne 26. března 2012

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělčně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo –diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem diplomovou práci zpracovala samostatně a použité informační zdroje jsem citovala;
- odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 24.4.2012

.....

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Diplomová práce se zabývá tématem Podpory malého a středního podnikání v Olomouckém kraji. Práce se dělí na část teoretickou a část praktickou. Teoretická část vymezuje základní teoretické poznatky, jež se vztahují k problematice malého a středního podnikání a současně i k formám jeho podpory. Praktická část je zaměřena na analýzu stavu malého a středního podnikání a jeho podpory v Olomouckém kraji. V návaznosti na zjištěných skutečnostech je zpracována SWOT analýza na jejímž základě jsou navrženy opatření na podporu malého a středního podnikání v Olomouckém kraji.

Klíčová slova: malé a střední podnikání, podpora malého a středního podnikání, přímá podpora podnikání, nepřímá podpora podnikání, financování, Olomoucký kraj.

ABSTRACT

Diploma Thesis deals with the Support of small and medium enterprises in Olomouc region. The work is divided into theoretical and practical part. The theoretical part exchanged basic theoretical knowledge pertaining to the issue of the small and medium enterprises and also to the form of its support. The practical part is focused on analyzing the status of small and medium enterprises and his support in the Olomouc region. Following the findings is prepared SWOT analysis and which the measures are designed to support small and medium enterprises in Olomouc region.

Keywords: small and medium enterprises, support small and medium enterprises, direct support enterprises, indirect support enterprises, financing, Olomouc region.

Na tomto místě bych chtěla poděkovat především vedoucímu mé diplomové práce panu Ing. Pavlu Grebeníčkoví za jeho odborné vedení, věcné připomínky a za jeho vstřícný přístup k vedení práce. Současně bych také ráda poděkovala vedoucí oddělení regionálního rozvoje odboru strategického rozvoje kraje Krajského úřadu Olomouckého kraje paní Ing. Martě Novotné za ochotu při poskytování informací, jež se staly důležitým podkladem pro vypracování diplomové práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
I. TEORETICKÁ ČÁST	11
1 METODIKA DIPLOMOVÉ PRÁCE	12
1.1 METODY TERÉNNÍHO VÝZKUMU.....	12
1.2 SROVNÁVÁNÍ.....	13
1.3 ANALÝZA.....	13
2 MALÉ A STŘEDNÍ PODNIKÁNÍ	14
2.1 DEFINICE MSP	14
2.2 VÝZNAM MSP DLE JEDNOTLIVÝCH AUTORŮ.....	17
3 PODPORA MSP	19
3.1 PODPORA MSP DLE FORMY PODPORY	19
3.2 INSTITUCIONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ PODPORY MSP.....	22
4 FINANCOVÁNÍ PODPORY MSP	26
5 KONCEPČNÍ A STRATEGICKÉ DOKUMENTY ZABÝVAJÍCÍ SE PODPOROU MSP	30
5.1 PROGRAMOVÉ ZABEZPEČENÍ PODPORY MSP V RÁMCI EU	30
5.2 PROGRAMOVÉ ZABEZPEČENÍ PODPORY MSP V RÁMCI ČR	31
6 LEGISLATIVA VZTAHUJÍCÍ SE K PODPOŘE MSP	33
II. PRAKTICKÁ ČÁST	35
7 VÝVOJ MSP V ČR PO ROCE 1989 A VÝZNAM MSP PRO ČR V ROCE 2011	36
8 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA OLOMOUCKÉHO KRAJE	39
9 CHARAKTERISTIKA MSP V OLOMOUCKÉM KRAJI	42
10 PODPORA PODNIKATELSKÝCH SUBJEKTŮ V OLOMOUCKÉM KRAJI	46
10.1 PODPORA PODNIKÁNÍ ZE STRANY EU	46
10.2 PODPORA PODNIKÁNÍ ZE STRANY STÁTU	51
10.3 PODPORA PODNIKÁNÍ ZE STRANY OLOMOUCKÉHO KRAJE.....	53
11 PODPORA INOVAČNÍHO PODNIKÁNÍ V OLOMOUCKÉM KRAJI	57

12	INSTITUCE PODPORUJÍCÍ PODNIKÁNÍ V OLOMOUCKÉM KRAJI.....	61
13	VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ PROVEDENÉHO MEZI SUBJEKTY MSP V OLOMOUCKÉM KRAJI	64
13.1	CHARAKTERISTIKA RESPONDENTŮ	64
13.2	VÝSLEDKY ZJIŠTĚNÉ NA ZÁKLADĚ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ.....	65
14	SWOT ANALÝZA MSP V OLOMOUCKÉM KRAJI.....	68
15	OPATŘENÍ NA PODPORU MSP V OLOMOUCKÉM KRAJI	69
16	NÁVRH PROJEKTU NA PODPORU MSP V OLOMOUCKÉM KRAJI.....	80
16.1	ZÁKLADNÍ VÝCHODISKA PRO REALIZACI PROJEKTU	80
16.2	CHARAKTERISTIKA PROJEKTU.....	82
ZÁVĚR	87
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	89
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	99
SEZNAM OBRÁZKŮ	102
SEZNAM TABULEK.....	103
SEZNAM PŘÍLOH.....	104

ÚVOD

Předkládaná diplomová práce se zabývá tématem Podpory malého a středního podnikání v Olomouckém kraji. Téma práce bylo vybráno s ohledem na rostoucí význam tohoto druhu podnikání nejen v ČR, ale i v celé EU. Malé a střední podnikání (dále jen MSP) lze označit za významného činitele, jenž zajišťuje největší podíl zaměstnanosti v rámci regionů či v rámci celého státu. Rovněž je možné MSP vnímat jako důležitý faktor, jenž napomáhá k rozvoji obcí, měst a regionů, či také jako faktor, který podporuje rozvoj lokálních ekonomik v regionech, kde působí. O významnosti tohoto druhu podnikání svědčí také fakt, že samotná EU charakterizuje MSP jako páteř evropské ekonomiky. Problematiku tohoto druhu podnikání lze tedy v současné době považovat za velice důležitou pro snižování regionálních disparit. Je proto důležité, aby problematice podpory MSP byla v rámci jednotlivých vlád (unijní, národní či regionálních) věnována značná pozornost.

Práce si klade za hlavní cíl stanovit opatření na podporu MSP v Olomouckém kraji, jejichž garantem bude Olomoucký kraj, a současně navrhnout projekt, jehož prostřednictvím by došlo k podpoře tohoto druhu podnikání v Olomouckém kraji.

Diplomová práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou. V teoretické části bude poskytnut přehled základních teoretických východisek zaměřených na oblast MSP a na možné formy jeho podpory. Dále v této části budou představeny možnosti financování podpory, základní koncepční dokumenty a legislativa, jež se vztahují k dané problematice.

Pro naplnění primárního cíle práce je důležité stanovit kritické oblasti MSP a jeho podpory v Olomouckém kraji. Proto záměrem praktické části bude analyzování současného stavu MSP v Olomouckém kraji a jeho podpory, které se podnikatelům v kraji dostává a které mohou pro své podnikání využívat, a současně zjistit, zda podnikatelé těchto podpor využívají. Pro objektivní stanovení kritických oblastí MSP a jeho podpory je důležité znát také názor podnikatelů na kvalitu podnikatelského prostředí v kraji a rovněž znát i jejich názor na nedostatky v podpoře podnikání. S ohledem na tuto skutečnost bude proveden průzkum mezi subjekty MSP v Olomouckém kraji. Na základě provedené analýzy a uskutečněného průzkumu mezi podnikateli bude vypracována SWOT analýza, jenž bude shrnovat zjištěné skutečnosti a která bude dále vymezovat možné příležitosti a hrozby tohoto podnikání a jeho podpory v Olomouckém kraji. Na závěr praktické části budou navržena opatření na podporu MSP a nastíněn projekt, jenž bude vycházet z navržených opatření.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 METODIKA DIPLOMOVÉ PRÁCE

V rámci diplomové práce bylo nejdříve nutné stanovit, jak budou získány stěžejní informační zdroje pro její zpracování a rovněž jakých dat a metod bude v práci využito. V práci jsou tedy využita jak data primární, jež byla získaná především prostřednictvím metod terénního výzkumu (dotazníkové šetření a rozhovory s představiteli MSP v Olomouckém kraji), tak současně jsou využita i data sekundární, jež byla získaná na základě studia odborné literatury či prostřednictvím dat zveřejněných např. ČSÚ či MPO.

1.1 Metody terénního výzkumu

Dotazníkové šetření

Metody terénního výzkumu prostřednictvím dotazníků bylo v práci využito s ohledem na definici dotazníkového šetření dle Bitljanové a Šaffkové (2006, s. 18) jako výzkumného nástroje, jehož použití má nespornou výhodu spočívající ve zjištění odpovědí na stejné otázky od většího množství respondentů.

Avšak jako hlavní nevýhodu této metody lze považovat časovou náročnost na vyhodnocení a nejistotu v podobě nízké návratnosti dotazníků.

Dotazníkové šetření, jež je vyhodnocené v praktické části této práce, je vypracováno se zaměřením na zjištění názorů a spokojenosti MSP v Olomouckém kraji nejen s podporou podnikání, ale současně i s kvalitou podnikatelského prostředí v daném kraji. Šetření bylo dále zaměřeno také na zjištění potřeb drobných, malých a středních podnikatelů při jejich podnikání.

Rozhovor

Další metodou terénního výzkumu, jež je v práci použita, je rozhovor.

Rozhovor je možné chápat jako záměrnou interakci mezi tazatelem a dotazovaným za účelem získání potřebné informace od dotazovaného. Je nutné rozlišovat, zda se jedná o rozhovor formalizovaný (předem připravené otázky) či neformalizovaný (nepřipravené otázky). Mezi hlavní výhody rozhovoru patří přímý styk tazatele a dotazovaného a současně možnost pozorovat dotazovaného. Avšak jako hlavní nevýhody lze spatřovat náročnost časovou i finanční (doprava, zaškolení tazatelů apod.). (Malátek, 2001, s. 42–47)

Rozhovor, který byl při zjišťování důležitých informací použit, byl rozhovor poloformalizovaný. Jednalo se o rozhovory především s představiteli MSP (ředitelé, jednatelé či maji-

telé firem) s cílem zjistit jejich konkrétní potřeby a názory. Rovněž byl uskutečněn i rozhovor s představiteli důležitých institucí podporujících MSP v Olomouckém kraji jako např. s představiteli Olomouckého kraje či KHK OK.

1.2 Srovnávání

Při metodě srovnávání dochází ke zjišťování shodných či rozdílných stránek u dvou a více různých jevů, předmětů či úkazů. V rámci této metody lze také srovnávat jeden ukazatel (či více ukazatelů) ve statických souborech. Avšak tyto soubory se mohou lišit věcně, prostorově (např. srovnávání státních ekonomik apod.) či časově (např. vývoj nezaměstnanosti v letech 2000 – 2011 apod.). Rovněž je možné také porovnávat dle různých názorů autorů či dle pojetí daného problému. (Synek, Sedláčková a Vávrová, 2002, s. 19-20)

V rámci diplomové práce v části praktické jsou srovnány zejména ekonomické ukazatele Olomouckého kraje s ostatními kraji ČR (viz příloha č. 4).

1.3 Analýza

V praktické části této práce je vypracována analýza stavu MSP a jeho podpory v Olomouckém kraji, jež je důležitým podkladem pro zpracování následné SWOT analýzy a současně i pro vymezení návrhových řešení na podporu MSP v Olomouckém kraji.

Analýzu lze charakterizovat jako myšlenkové rozložení daného předmětu zkoumání na dílčí části. Toto rozložení předmětu na dílčí části má za následek lepší poznání určitého jevu jako celku. Analýza vychází tedy z předpokladu, že v každém zkoumaném jevu platí jisté zákonitosti a je v něm, nastolen určitý systém. Klade si tedy za cíl, tento systém poznat a současně odhalit zákonitosti fungování tohoto systému. Rovněž je možné analýzu charakterizovat jako zkoumání, u kterého se má za to, že je vědecké. (Glogar, 2004, s. 62; Synek, Sedláčková a Vávrová, 2002, s. 21-22)

V praktické části je využito také *analýzy závislosti* v rámci vyhodnocení dotazníkového šetření s cílem získání bližších příčinných souvislostí. Dále je v práci zpracována *SWOT analýza* zaměřená na definování silných a slabých stránek podnikání v Olomouckém kraji a na stanovení možných příležitostí a hrozeb podpory tohoto druhu podnikání.

2 MALÉ A STŘEDNÍ PODNIKÁNÍ

Kapitola č. 2 se zabývá definováním MSP, neboť existuje mnoho různých definic tohoto podnikání. Dále se kapitola zaměřuje na stanovení významu MSP, charakteristiku vývoje MSP po roce 1989 a na stanovení profilu současného stavu MSP v ČR.

2.1 Definice MSP

Existuje mnoho znaků MSP, na základě kterých se odlišuje od velkých podniků. Mezi nejvýraznější rysy MSP patří:

1. charakteristika podniku dle osobnosti podnikatele,
2. podnikatel (majitel, vedoucí) má mnoho osobních kontaktů jak se samotnými zákazníky, tak současně i s dodavateli,
3. podnik vytváří takové výstupy, jež odpovídají individuálnímu přání zákazníka,
4. podnik se zaměřuje na výrobu jednoho výrobku,
5. vztahy uvnitř podniku mezi vedením a zaměstnanci jsou úzké a neformální. (Mugler a Werner, 2001, s. 24)

Avšak definovat MSP je velmi obtížné, neboť je mnoho oblastí, na kterých je možné založit analýzu na vymezení MSP. Kvantitativní analýzy vycházejí z počtu zaměstnanců podniku, či z výše obrátu a zisku. Oproti tomu kvalitativní analýzy se zaměřují na specifické charakteristiky, jež odlišují MSP od velkých podniků. U kvalitativních analýz se hodnotí takové parametry jako např. oddělený management či tržní podíl. (Mandysová, 2009, s. 13)

V odborné literatuře lze nejčastěji nalézt kvantitativní kategorizaci velikosti podniků dle čtyř základních kritérií, jimiž jsou:

- počet zaměstnanců,
- roční tržby/příjmy,
- hodnota aktiv/majetku,
- a nezávislost daného podniku. (Brodský a Stříteská, 2010, s. 13)

Pro stanovení velikosti podniku se využívá měřítek jednodimenzionálních či měřítek vícedimenzionálních. U jednodimenzionálních dochází k vymezení podniku dle velikosti jeho obrátu či dle počtu jeho zaměstnanců. Vymezení jednodimenzionální lze označit jako relativně přesné, avšak toto vymezení umožňuje jen velmi malé nahlédnutí do podstaty podni-

ku. Oproti tomu měřítko vícedimenzionální zlepšují náhled na daný podnik, avšak na úkor složitosti jejich měření. (Mugler a Werner, 2001, s. 23)

Je důležité zmínit, že nejednotný metr pro vymezení velikosti podniků v rámci ČR mají jak EU (vymezení velikosti podniků v rámci celé EU), tak rovněž ČSÚ, správa sociálního zabezpečení či pojišťovny a banky. (Vojík, 2010, s. 35)

Definice MSP dle EU

Mezi nejužitečnější definice MSP patří definice dle EU, neboť využívá měřítek vícedimenzionálních, čímž dochází k lepší a objektivnější kategorizaci podniků.

V roce 1996 Evropská komise přijala doporučení, ve kterém byla vymezena první společná definice malých a středních podniků. Tato definice byla v celé EU široce uplatňována. Avšak dne 6. května 2003 Evropská komise přijala nové doporučení, jehož cílem bylo zohlednit ekonomický vývoj v rámci EU, který se vyvíjel od roku 1996. Tato nová definice vstoupila v platnost 1. ledna 2005 na základě Nařízení Evropské komise č. 364/2004. Používání této definice je pro členské státy dobrovolné, avšak Evropská komise spolu s Evropskou investiční bankou a Evropským investičním fondem apelují na to, aby jí členské státy uplatňovaly v co nejvyšší možné míře. (Evropská společenství, 2006c, s. 6-9)

Tab. 1 Vymezení malých a středních podniků dle EU (Evropská společenství, 2006c, s. 14), zpracování vlastní

Kategorie podniku	Počet zaměstnanců	Aktiva/majetek	Roční obrat
Drobný podnik	< 10 zaměstnanců	≤ 2 mil. EUR	≤ 2 mil. EUR
Malý podnik	< 50 zaměstnanců	≤ 10 mil. EUR	≤ 10 mil. EUR
Střední podnik	< 250 zaměstnanců	≤ 50 mil. EUR	≤ 43 mil. EUR

Tabulka č. 1 znázorňuje vymezení MSP dle směrnic EU. Při tomto vymezení je velmi důležité, zda daný podnik vede účetnictví, či daňovou evidenci. Jestliže vede účetnictví, vykazuje aktiva, jestliže vede daňovou evidenci, poté vykazuje majetek. Podnik, jenž vede účetnictví, stanovuje počet zaměstnanců a výši aktiv na základě údajů účetní závěrky za dané účetní období předcházejícího roku. Oproti tomu podnik, jenž vede pouze daňovou evidenci, uvádí počet zaměstnanců a výši majetku dle údajů daňového přiznání k dani z příjmu podaného za zdaňovací období předešlého roku. (Dolejšová, 2008, s. 10-25)

Nařízení Komise č. 364/2004 bylo implementováno i do národní legislativy ČR a to novelou zákona č. 47/2002 Sb., jenž vešla v platnost k 1.1.2005.

Definice velikosti podniků dle ČSÚ

ČSÚ člení podniky do tří skupin. Jedná se o členění podniků dle počtu jejich zaměstnanců. ČSÚ tedy rozděluje podniky na malé střední a velké. (Bednářová a Škodová-Parmová, 2010, s. 33)

Tab. 2 vymezení podniků dle ČSÚ (Bednářová a Škodová-Parmová, 2010, s. 33), zpracování vlastní

Kategorie podniku	Počet zaměstnanců
Malý podnik	< 20 zaměstnanců
Střední podnik	< 100 zaměstnanců
Velký podnik	100 a více zaměstnanců

Jedná se o definici, která MSP rozděluje do kategorií dle počtu zaměstnanců, čímž dává objektivnější pohled na velikost dané organizace. Avšak její nevýhodu lze spočívat ve faktu, že nebere v potaz i jiné ukazatele podniku (jako např. obrat).

Definice dle České správy sociálního zabezpečení

Dle České správy sociálního zabezpečení jsou podnikatelé chápáni jako zaměstnavatelé. Česká správa sociálního zabezpečení rozděluje zaměstnavatele do dvou kategorií a to dle počtu zaměstnanců, jak je znázorněno v tabulce č. 3.

Tab. 3 Vymezení podniků dle ČSSZ (Business.center.cz, 2012), zpracování vlastní

Kategorie podniku	Počet zaměstnanců
Malá organizace	1 - 25 zaměstnanců
Organizace	26 a více zaměstnanců

Podniky, jež nesou označení malé, mají jisté výhody. Nemusejí např. vypracovávat výpočet výše nemocenské dávky, neboť tento úkon za ně učiní příslušná správa sociálního zabezpečení. (Synek, 2000, s. 358)

Přestože definicí na vymezení podniku je mnoho, tak v diplomové práci bude používána definice MSP dle Nařízení Komise č. 364/2004, které je platné od roku 2005, neboť tato definice je v rámci podpory MSP nejpoužívanější definicí.

2.2 Význam MSP dle jednotlivých autorů

MSP je v odborné literatuře věnována značná pozornost. Názory autorů na význam MSP bývají mnohdy rozdílné. Avšak mnoho autorů chápe tento druh podnikání jako důležitý subjekt, jenž vytváří v daných regionech velké procento pracovních míst, čímž výrazně ovlivňuje míru zaměstnanosti a tím rovněž přispívá k rozvoji dané oblasti.

Dle Blažka a Uhlíře (2002, s. 169-170) je pojmu MSP v rámci regionální politiky věnována značná pozornost, neboť některé současné přístupy k řešení regionálních problémů zdůrazňují podporu MSP jako důležitý faktor působící na snížení regionálních disparit. Tito autoři zdůrazňují, že vzhledem k významnému postavení MSP v rozvoji regionů se stává problematika těchto firem jednou z priorit nejen EU, ale i samotné ČR.

Jeden z nejvýznamnějších českých autorů zabývající se problematikou MSP Milan Víturka (2000, s. 19) vidí význam MSP především v jeho rozhodujícím podílu na nabídce pracovních příležitostí, s čímž dle něj také souvisí důležitost postavení MSP v rámci vytváření různých koncepcí regionálního rozvoje.

MSP tedy hraje díky značným pracovním příležitostem velmi důležitou roli v rozvoji regionů, a napomáhají tak současně i k ekonomickému růstu jednotlivých regionů (pozn. růst HDP může být ovlivňován i jinými faktory jako). Avšak je důležité podotknout, že MSP nepřispívá pouze k rozvoji regionů jako samotných celků, ale současně přispívá také k rozvoji menších měst a obcí. (Klímová, 2007a, s. 11)

Další důležitý význam MSP dle Viktorie Klímové (2007a, s. 11) spočívá v přispívání MSP k podpoře sociální a ekonomické soudržnosti regionů, kdy jsou tyto podniky důležité zejména pro regiony, které se vyznačují vysokou nezaměstnaností či nižším stupněm ekonomického rozvoje. Evropská unie proto nazývá MSP páteří evropské ekonomiky.

Další z autorů zabývající se problematikou MSP Ladislav Ludvík (2000, s. 73) zdůrazňuje význam MSP zejména pro dobrovolné svazky obcí a současně i obce samotné. Ladislav Ludvík zastává názor, že malé a střední firmy napomáhají k rozvoji místních ekonomik, neboť vytvářejí v daném regionu nezbytné místní služby a současně také využívají i místních zdrojů. MSP tedy umožňuje obcím jejich ekonomickou nezávislost. Ludvík vidí rovněž důležitou úlohu MSP i v plnění významných společenských funkcí.

Rovněž dle Brodského a Stříteské (2010, s. 20) sebou MSP přináší značné společenské přínosy, neboť existence těchto podniků stabilizuje společnost. Pro MSP je charakteristic-

ké, že jejich vlastníky většinou jsou domácí subjekty a nikoli subjekty zahraniční. Proto jsou tyto podniky představiteli místního kapitálu a místních vlastnických poměrů. Výsledky z podnikání MSP tedy zůstávají v daném regionu či zemi. Z tohoto významu pramení důležitá charakteristika MSP, kterou je těsné propojení těchto malých a středních podniků se svým regionem. O čemž svědčí také fakt, že podnikatelé velmi často v regionech, v nichž podnikají, bydlí, a proto těmto regionům poskytují také značné ekonomické přínosy. Podnikatelé se tak opětovně stávají i sponzory různých charitativních či sportovních akcí v regionu.

Další důležitý význam MSP tkví také v dotváření obrazu měst a vesnic, neboť tyto podniky oživují prostor a udržují či obnovují historickou architekturu měst i obcí. Dle Vebera a Srpové (2008, s. 20-21) lze na základě výstavby a upravenosti venkova bez větších omylů usuzovat také na úroveň rozvoje MSP.

Avšak je velmi důležité také zmínit, že dle autorů Blažka a Uhlíře (2010, s. 169) je vztah mezi MSP a regionálním rozvojem v odborné literatuře velmi kontroverzní tématem. Na základě studie, která byla provedena v roce 1987 v USA, došlo ke stanovení významného podílu MSP na snižování nezaměstnanosti v USA a mnoho autorů tak začalo považovat MSP za všelék na vyřešení problému nezaměstnanosti, podporu tvorby inovací a současně také na vyřešení regionálních problémů. Ovšem druhá skupina autorů tento názor zpochybňovala jako např. Storey a Johnson, kteří zjistili, že MSP má jen mírně nadprůměrný podíl na vytváření nových pracovních míst. Avšak Blažek a Uhlíř přisuzují MSP velký význam v rámci regionálního rozvoje na základě schopnosti tvorby a změny podnikatelského klima daného regionu.

Lze tedy říci, že MSP hraje důležitou roli v rámci zaměstnanosti nejen daného regionu, ale současně i v zaměstnanosti celého státu. Je nutné si ale také uvědomit, že MSP nehraje důležitou roli pouze při tvorbě pracovních míst, ale představuje i významný faktor na podporu regionálního rozvoje. Avšak je nutné brát v potaz i názor Blažka a Uhlíře, že význam MSP nelze přeceňovat, neboť aby se daný region mohl rozvíjet, je zapotřebí, aby došlo k naplnění celé řady i jiných faktorů jako např. dostatečné vzdělanosti a odbornosti obyvatelstva, či zkvalitnění infrastruktury dané oblasti apod.

3 PODPORA MSP

Problematicke podpory podnikání je v české i světové odborné literatuře věnována značná pozornost. Mnoho autorů ve svých publikacích zdůrazňuje, že mezi jednu z hlavních předností MSP patří právě jeho podpora.

Dle Ladislava Ludvíka (2000, s. 73) lze podporu MSP charakterizovat jako hledání způsobů, prostředků a forem, jak nápomoci těmto firmám, aby se staly podnikatelsky úspěšnými. Cílů podpory může být mnoho, avšak mezi ty nejdůležitější patří např. překonání strukturálních problémů v ekonomice daného státu, vytváření potřebných pracovních míst či vytváření sítí mezi podniky navzájem popř. mezi podniky a mikroregiony.

3.1 Podpora MSP dle formy podpory

Podporu MSP lze rozdělit na základě různých hledisek do několika skupin, jež spolu věcně souvisí.

Mezi nejzákladnější rozdělení podpory podnikání patří rozdělení do 4 skupin a to na podporu přímou – nepřímou a na podporu všeobecnou – speciální.

- *Přímá podpora* – jedná se o podporu poskytovanou přímo konkrétním firmám. Tento druh podpory je vymezen v zákoně č. 47/2002 Sb. Do tohoto druhu podpory patří zejména podpora finanční.
- *Nepřímá podpora* – jedná se o opatření vedoucí ke zjednodušení administrativy a snižování byrokracie (např. zavedení CRM na živnostenských úřadech); dále se jedná o poradenství a poradenská centra pro podnikatele (např. portál BusinessInfo.cz); rozvoj průmyslových zón; mezi další nepřímou podporu patří také výstavba podnikatelských inkubátorů a vědeckotechnických parků a současně také zakládání klastrů. (Klímová, 2007a, s. 18-19)

Dále je možné vymezit podporu podnikání i na základě územního hlediska. Tato podpora se dle toho hlediska dělí na podporu *unijní – národní – regionální (krajskou) – obecní*. (Folvarčná, 2009, s. 96)

Podporu podnikání lze vymezit také na základě obecnějšího hlediska a to na podporu finanční a na podporu informační. (Brodský a Stříteská, 2010, s. 126)

Přímá podpora

Finanční podpora

V zákoně č. 47/2002 Sb. jsou vymezeny formy státní finanční podpory podnikání a to:

- *návratné finanční výpomoci*,
- *dotace* (prostředky, jež podnikatel nemusí vracet, dodrží-li všechny stanovené podmínky, k nimž se zavázal),
- *finanční příspěvky* (mají charakter dotací, avšak jsou oproti dotacím účelově vázány),
- *záruky* (ČMZRB ručí podnikatelům za jejich závazky),
- *úvěry se zvýhodněnou úrokovou sazbou* (popř. nulovou sazbou). (Klímová, 2007a, s. 18-19)

Při poskytování finanční podpory je třeba dbát na to, aby nezakládala **veřejnou podporu**. Dle čl. 87 Smlouvy ES je veřejnou podporou chápána podpora poskytovaná v jakékoli formě státy (tzn. centrální vládou či regionální, lokální a místní samosprávou) nebo ze státních prostředků (tzn. ze státních fondů nebo od PO spadajících pod kontrolu ze strany státu či samosprávy či PO, jež přerozdělují veřejné prostředky), která současně narušuje hospodářskou soutěž, popř. hrozí narušením soutěže prostřednictvím zvýhodnění určitých podniků nebo určitých odvětví. Tato forma podpory je neslučitelná se společným trhem EU, jestliže ovlivňuje obchod mezi jednotlivými členskými státy. (Kincl, 2004, s. 13-29)

Nepřímá podpora

Nepřímou podporu lze chápat jako podporu, která není podnikatelům poskytována přímo. Jedná se tedy např. o podporu inovací formou podnikatelských inkubátorů, VTP či klastrů, ale také např. o poradenství poskytované těmto subjektům. Avšak nepřímou podporou může být také rozuměna dle autorů Ochrany, Pavla a Vítka (2010, s. 237) podpora ve formě investic do dopravní infrastruktury, investic do životního prostředí, investic do zefektivnění fungování veřejné správy či např. snižování administrativní zátěže.

Podnikatelské inkubátory

První podnikatelské inkubátory se začaly objevovat již v 50. letech v USA, avšak v ČR došlo k jejich vyššímu nárůstu až po vstupu ČR do EU. Jedná se de facto o skutečné inkubátory, neboť tento druh podpory je určen právě pro začínající podnikatele. Podstata těchto

inkubátorů spočívá v tom, že začínající podnikatelský projekt je po určitou dobu chráněn před světem reálného podnikání, čímž je mu dáván dostatečný prostor pro jeho klidný vývoj. V praxi to znamená, že začínající podnikatelům je poskytnuté silné zázemí (zvýhodněný nájem kanceláří, administrativní služby, přístup k internetu, podpora v oblasti marketingu, odborné bezplatné konzultace apod.), což sebou nese minimum nákladů pro firmy. Zisk, který tyto firmy vytvoří, mohou poté vkládat do dalšího rozvoje svého podnikání. Avšak inkubátory jsou určeny pouze pro ty podnikatele, jež mají skutečně inovativní podnikatelský plán, nejsou tedy určeny pro všechny podnikatelské subjekty. Inkubátory mohou být jak samostatné subjekty, tak současně mohou tvořit součást VTP. (CzechInvest, 2012a; IPodnikatel, 2011)

Vědeckotechnické parky

VTP představují iniciativu, jejíž historie ve světě sahá až do 50. let 20. století. VTP zabezpečují spolupráci mezi akademickým světem, organizacemi výzkumu a vývoje a podniky v dané lokalitě s podporou veřejného sektoru (především s podporou místní správy). Účelem této spolupráce je podpora inovací a konkurenceschopnosti daného území a podniků, jež se v něm nacházejí. Současně také podpora transferu technologií a rozvoje podnikání za účelem dosažení regionálního ekonomického rozvoje. Mezi nejdůležitější cíle VTP patří povzbuzení, tvorba a růst nových podniků, dále tvorba nových pracovních míst či vytvoření užších vazeb mezi vzdělávacími institucemi, výzkumnými centry a průmyslem. (Skokan, 2004, s. 202-205)

VTP při své činnosti plní dvě základní funkce, a to funkci inovační a funkci inkubační. V rámci funkce inovační je podporováno zejména inovační podnikání malých a středních firem, tzn. takové podnikání, jež je zaměřeno na vytvoření nového produktu (výrobku, technologie či služby). V rámci funkce inkubační je podporován začátek podnikání malých a středních inovačních firem, zejména je tedy kladen důraz na podporu jejich uplatnění na trhu a na snižování jejich rizika. (Konečný, Skokan a Zamarský, 2001, s. 204; Švejda, 2007, s. 7)

Začátek činnosti VTP v ČR se datuje od roku 1990, kdy byla založena Společnost vědeckotechnických parků ČR. V rámci ČR se vyskytují tři základní typy VTP. Jedná se o: vědecké parky (celky tvořené z vědeckovýzkumných, výrobních a jiných organizací umístěných v blízkosti VŠ či AV ČR), technologické parky (podpora technologického transferu a

rozvoje high-tech) a podnikatelská a inovační centra (zaměřeni na podporu začínajících podnikatelů při tvorbě inovačních projektů). (Švejda, 2007, s. 7-8)

Klastry

Klastry lze chápat jako spolupráci podniků na určitém území. Tyto podniky spolu na straně jedné kooperují, avšak na straně druhé spolu soutěží. Do této spolupráce jsou zapojeny nejen firmy z příbuzných odvětví, ale současně i dodavatelé, odběratelé a ostatní firmy. Rovněž do této spolupráce mohou spadat i univerzity či výzkumná centra. Obecně lze říci, že se jedná o geograficky seskupená odvětví, jejichž společné vazby upevňují a současně i zvyšují jejich konkurenční výhodu oproti firmám stojícím mimo klast. (Skokan, 2004, s. 110; Stejskal a Kovárník, 2009, s. 155)

Existence klastrů v daném území sebou nese velké množství přínosů. Mezi ty nejdůležitější patří např. implementace nových teoretických poznatků do praxe prostřednictvím spolupráce mezi univerzitami a firmami. Dalšími důležitými přínosy klastrů jsou podpora specializace, zvýšení dělby práce mezi kooperujícími firmami, zlepšení dostupnosti přírodních zdrojů pro jednotlivé firmy či zvýšení atraktivity daného regionu pro investory. (Stejskal a Kovárník, 2009, s. 155-156)

Poradenství

Tento druh podpory nabízejí vybrané subjekty uvedené v kapitole č. 3.2. Tyto subjekty poskytují malým a středním podnikatelům důležité informace týkající se jejich podnikání a to formou placených i neplacených informací. Rovněž tyto subjekty mohou nabízet malým a středním podnikatelům možnost jejich dalšího vzdělávání či vzdělávání jejich zaměstnanců.

3.2 Institucionální zabezpečení podpory MSP

Podpora MSP poskytovaná ministerstvy

Mezi nejvýznamnější ministerstva poskytující podporu MSP v ČR patří především MPO, MMR či MPSV.

Ministerstvo průmyslu a obchodu lze tedy definovat jako ústřední orgán státní správy ve věcech malých a středních podniků (s výjimkou regionální podpory MSP). Mezi jeho hlavní úkoly patří např. návrh koncepčních dokumentů pro rozvoj podnikání. Dále MPO např. navrhuje národní programy na podporu podnikání či je řídicím orgánem OP Podni-

kání a inovace. MPO rovněž řídí některé vládní organizace jako např. CzechInvest. (Klímová, 2007b, s. 40)

Ministerstvo pro místní rozvoj lze definovat jako ústřední orgán státní správy pro věci MSP v rámci regionální politiky. (Vojík, 2009, s. 85)

V rámci vládní podpory MSP je důležité také zmínit **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, které se podílí výraznou měrou na podpoře tohoto podnikání. Zejména pak prostřednictvím Aktivní politiky zaměstnanosti (APZ). Podpora v rámci APZ je poskytována podnikatelům formou příspěvku při zaměstnávání uchazečů o práci či při vytváření nových pracovních míst. (MPSV, 2012a)

Podpora poskytovaná vládními organizacemi

Těchto organizací existuje v ČR mnoho, avšak pro diplomovou práci jsou důležité zejména ty, jež jsou níže uvedeny.

Mezi nejvýznamnější zastupitele této kategorie podporující MSP v ČR patří především Agentura pro podporu podnikání a investic **CzechInvest** založená v roce 1992. Jedná se o státní příspěvkovou organizaci podřízenou MPO ČR, která posiluje konkurenceschopnost české ekonomiky prostřednictvím podpory malých a středních podnikatelů, podnikatelské infrastruktury, inovací a získávání zahraničních investic z oblasti výroby, strategických služeb a technologických center. Na začátku roku 2004 vznikla ve všech krajských městech síť třinácti regionálních kanceláří, prostřednictvím nichž CzechInvest naplňuje své poslání. (CzechInvest, 2012b)

Další významnou vládní organizací je Česká agentura na podporu obchodu **CzechTrade**. Hlavní úkoly této agentury lze spatřovat ve zvyšování exportní výkonnosti a současně také ve zvyšování konkurenceschopnosti českých podniků na zahraničních trzích prostřednictvím poskytování důležitých informací o těchto trzích (včetně informací o veřejných zakázkách) či také např. prostřednictvím vyhledávání obchodních kontaktů na zahraničních trzích (Viturka, 2010, s. 30). Mezi hlavní výhody plynoucí ze spolupráce s touto agenturou patří snížení nákladů podniků při vstupu na zahraniční trh či také efektivnější prezentace daných firem v zahraničí. (Wagnerová a Šebestová, 2007, s. 71)

Za důležitou vládní agenturu podporující MSP lze považovat také **Regionální poradenská a informační centra**, která umožňují MSP např. využívat bezplatných konzultací a cenově zvýhodněných služeb týkajících se podnikatelského poradenství. (BusinessInfo, 2011b)

Význam v rámci podpory MSP je nutné přisuzovat i **Podnikatelským a inovačním centřům**, jež nabízejí technické či technologické poradenství podnikatelským subjektům s cílem poskytnout pomoc především novým, technologicky orientovaným malým a středním firmám v jejich počátečním stádiu rozvoje. (Vojík, 2009, s. 71)

Podpora poskytovaná nevládními organizacemi

Hospodářská komora ČR je definována jako samostatná organizace, která působí nezávisle na státní správě. Úkolem HK ČR je zastupovat podnikatelskou veřejnost na základě zákona č. 301/1992 Sb. o Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR. Dle tohoto zákona HK ČR napomáhá všem podnikatelským oblastem mimo zemědělství, potravinářství a lesnictví (tyto oblasti podporuje Agrární komora ČR). Hlavním cílem HK ČR je tedy vytvářet takové příležitosti a opatření pro podnikání, jež povedou k rozvoji ČR a tím i k celkové ekonomické stabilitě státu. (Hospodářská komora České republiky, 2009)

Asociace malých a středních podnikatelů a živnostníků ČR je sdružením malých a středních podnikatelů a živnostníků z celé ČR. Tato asociace spolupracuje např. s vládou či s jednotlivými ministerstvy a podněcuje tak zákonná opatření, jež pomáhají zlepšovat podnikatelské prostředí v ČR. Mezi základní priority této asociace vůči státním orgánům patří především: vymahatelnost práva, zjednodušení daňového systému, snadnější přístup MSP k úvěrům a zákonná odpovědnost státu za rozhodnutí daného úředníka. (Klímová, 2007b, s.47)

Česká podnikatelská reprezentace při EU reprezentuje a obhajuje české podnikatelské zájmy před institucemi EU a u evropských podnikatelských federací. Tato reprezentace byla vytvořena HK ČR, Svazem průmyslu a dopravy a Konfederací zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR. CEBRE se neorientuje jen na velké firmy, ale nabízí své služby i MSP, jedná se např. o zaškolení pracovníků v evropské problematice, poradenství o připravovaných rozhodnutích a předpisech EU v daných oborech, či pomoc při stanovení správných fondů a EU pro záměry malých a středních firem. (CEBRE, 2012)

Mezi další významné nevládní organizace podporující MSP patří např. Sdružení podnikatelů ČR či Svaz průmyslu a dopravy ČR.

Podpora poskytovaná ÚSC

Významným subjektem v rámci podpory MSP jsou také ÚSC, jimiž jsou obce a kraje. V rámci podpory MSP je přímá podpora velmi nízká z důvodu omezenosti rozpočtu těchto

celků. V rámci podpory MSP ze strany ÚSC se jedná zejména o nepřímou podporu podnikání. (Novotná, 2012)

Podpora poskytovaná ČMZRB

V rámci podpory MSP je důležité zmínit také ČMZRB, která napomáhá MSP v jeho rozvoji. Tato banka vznikla v roce 1991 na základě usnesení Vlády ČR. Akcionáři ČMZRB jsou ČR (MPO – 24,25 %, MMR – 24,25 % a MF – 23,83 %), Komerční banka, a.s. (13 %), Česká spořitelna (13 %) a Československá obchodní banka, a.s. (1,67 %). Jejím primárním úkolem v době jejího vzniku byla realizace vládních programů podpory MSP. V dalších letech byly úkoly rozšířeny i na podporu bydlení a na financování rozvojových projektů. (ČMZRB, 2011b)

ČMZRB poskytuje tedy podporu MSP především formou záruk a zvýhodněných úvěrů s využitím prostředků ze Státního rozpočtu ČR, strukturálních fondů (Evropský sociální fond, Evropský fond regionálního rozvoje) a krajů. (Klímová, 2007b, s. 45)

Podnikatelé, kteří se rozhodnou využít spolupráce s ČMZRB, musí s žádostí o podporu současně doložit také příslušný podnikatelský záměr. Banka poskytne žadateli podporu za předpokladu, že daný podnikatelský záměr je perspektivní. (Synek, 200, s. 367)

Podpora poskytovaná privátními subjekty

Mimo uvedené vládní a nevládní organizace působí v ČR v rámci podpory MSP také velká řada soukromých subjektů, jež se specializují na MSP. Tyto organizace poskytují MSP různé služby např. v oblastech účetnictví, daní, právního poradenství či poradenství a potřebné služby týkající se dotačních titulů pro MSP (jako např. RRA či asistenční centra).

4 FINANCOVÁNÍ PODPORY MSP

Je velmi důležité zmínit, že podpora firem prostřednictvím rozpočtu EU, Státního rozpočtu ČR či regionálních a místních rozpočtů, jestliže tato podpora naplňuje znaky **veřejné podpory** (vymezení veřejné podpory v kapitole č. 3.1.1), je nepřipustná. Avšak existují programy podpory podnikání, na které se vztahuje výjimka. Programy podpory pro MSP v ČR bývají nejčastěji financovány ze strukturálních fondů EU (tedy prostřednictvím EU), avšak mohou být financovány i ze Státního rozpočtu ČR či z regionálních (krajských) a místních (obecních) rozpočtů.

V roce 2008 plynuly finanční prostředky na podporu MSP ze 42 % z národních zdrojů, z 56 % ze zdrojů EU a z 2 % z finančního trhu (prostřednictvím ČMZRB). (Ochrana, Pavel a Vítek, 2010, s. 215)

Lze tedy konstatovat, že vstup ČR do EU se výrazně promítl do podpory MSP, o čemž svědčí také fakt, že největším podporovatelem MSP v ČR byla v roce 2008 právě EU.

Podpora MSP financovaná prostřednictvím EU

Důležitým zdrojem finančních prostředků na podporu MSP je EU. Podpora MSP prostřednictvím EU naplňuje znaky veřejné podpory a musí tedy podléhat pravidlu de minimis, což znamená, že jeden příjemce po dobu 3 let může získat podporu, jež dosahuje maximální částky ve výši 200 000 EUR. (Ochrana, Pavel a Vítek, 2010, s. 240-241)

Podpora MSP financovaná ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti

Dle autorů Ochrany, Pavla a Vítka (2010, s. 235) jsou nejvýznamnějším zdrojem finančních prostředků na podporu MSP strukturální fondy, jimiž jsou ERDF (spolufinancování investičních projektů) a ESF (spolufinancování měkkých projektů), a Fond soudržnosti (spolufinancování projektů z oblasti životního prostředí a transevropských dopravních sítí, avšak nejedná se o strukturální fond!). Tyto fondy spolufinancují takové projekty, jež spadají do hlavních cílů EU v oblasti hospodářské a sociální politiky. Mechanismus čerpání finančních prostředků prostřednictvím strukturálních fondů na programové období 2007 – 2013 je upraven v NSRR (jeho vymezení v kapitole č. 5. 2).

Získávání finančních prostředků prostřednictvím OP lze charakterizovat jako poměrně složitý a administrativně náročný proces. Avšak cílem tohoto náročného procesu je takové zajištění, na základě kterého by dané finanční prostředky byly čerpány pouze na takové projekty, jež jsou v souladu s cíli daného OP. Za každý OP nese zodpovědnost jeho řídicí or-

gán, což jsou v podmínkách ČR zejména ministerstva. Důležitou aktivitou řídicího orgánu je překládání výzev, na základě nichž mohou žadatelé předkládat své žádosti o poskytnutí podpory z daného programu. Žadatelé tedy mohou žádat pouze na základě vyhlášených výzev. (Ochrana, Pavel a Vítek, 2010, s. 236)

V rámci programovacího období 2007 - 2013 dochází k přímé podpoře MSP zejména prostřednictvím OP Podnikání a inovace, jež spadá do cílu Konvergence. Řídicím orgánem OPPI je MPO ČR. Cílem tohoto OP je především podpora rozvoje podnikatelského prostředí, podpora vzniku nových firem a rozvoje stávajících firem.

MSP mohou být příjemci podpor i z jiných OP. Avšak primárně je využíván na podporu MSP OPPI. Mezi další možné OP patří např. OP Lidské zdroje a zaměstnanost, OP Životní prostředí, OP Výzkum a vývoj pro inovace. MSP mohou dále žádat rovněž i o podporu z ROP. Pro programovací období 2007 – 2013 je stanoveno sedm ROP. Tyto regionální operační programy nejsou na rozdíl od předchozího SROP zaměřeny na podporu podnikání, avšak většina z nich má stanovenou jako svou prioritní osu zaměřenou na cestovní ruch, z níž mohou být podporované takové aktivity, jako jsou např. modernizace ubytovacích a restauračních zařízení či výstavba sportovně rekreačních zařízení atd. (Klímová, 2007a, s.86)

Podpora MSP financovaná prostřednictvím komunitárních programů

Komunitární programy představují finanční nástroj EU, jež je financován přímo z evropského rozpočtu. Tyto programy jsou zpravidla v pravomoci EK a jejich cílem je podpořit mezinárodní spolupráci subjektů z jednotlivých členských států. Mezi nejdůležitější komunitární programy zaměřující se na podporu MSP lze označit Rámcový program pro konkurenceschopnost a inovace či 7. rámcový program. (Centrum pro regionální rozvoj, 2011, s. 1)

Ostatní prostředky EU na podporu MSP

Mezi ostatní prostředky EU, prostřednictvím nichž v roce dochází k podpoře MSP v ČR, patří také např. Program rozvoje venkova, který přispívá k rozvoji venkovského prostoru ČR. V rámci podpory MSP se tento program zaměřuje na rozšiřování a diverzifikaci ekonomických aktivit ve venkovském prostoru s cílem rozvíjet podnikání v těchto oblastech. Jeho řídicím orgánem je Ministerstvo zemědělství. (Státní zemědělský intervenční fond, 2012b)

Podpora MSP financovaná ze Státního rozpočtu ČR

Ze Státního rozpočtu ČR jsou financovány národní programy podpory podnikání. Dle autorky Klímové (2007b, s. 103) se jedná o takové programy, které jsou financovány z českých zdrojů a současně jsou tyto podpory poskytovány jen podnikatelům podnikajícím na území ČR. MSP je jednou z důležitých oblastí, na niž jsou tyto programy zaměřeny. Podpory pro MSP jsou poskytovány formou dotací, záruk za bankovní úvěry pro MSP a formou bezúročných úvěrů. Autoři Ochrana, Pavel a Vítek (2010, s. 214-215) ve své publikaci uvádějí, že přímé programy podpory jsou nejčastěji realizovány prostřednictvím MPO ČR a naopak nepřímé programy jsou realizovány prostřednictvím MPSV ČR, kde je podpora poskytována v rámci Státní politiky zaměstnanosti.

Národní programy podpory MSP jsou vyhlašovány na základě usnesení vlády ČR v souladu se zákonem č. 47/2002 Sb..

V roce 2008 MPO ČR pozastavilo program podpor určených MSP financovaných výhradně z národních zdrojů z důvodu velkého množství programů podpory podnikání realizovaných v rámci OPPI a rozhodlo se tak dočasně zaměřit především na dílčí spolufinancování s tímto OP. (Mandýsová, 2009, s. 63)

Důležitý význam v rámci vynakládání národních prostředků na podporu MSP je tedy také v rámci financování jednotlivých OP, neboť jednotlivé OP jsou financovány skrze Státní rozpočet ČR, čímž dochází k vynakládání veřejných prostředků ČR v rámci projektů podporujících MSP. Jako tomu je např. u OPPI. (Ochrana, Pavel a Vítek, 2010, s. 217)

Avšak národní programy se staly již spíše doplňkovým zdrojem podpory MSP, neboť hlavní zdroj finanční podpory lze spatřovat v programech financovaných prostřednictvím strukturálních fondů EU. (Klímová, 2007a, s. 47)

Podpora MSP financovaná z regionálních a místních rozpočtů

Regionálními rozpočty jsou chápány rozpočty krajů a místními rozpočty jsou chápány rozpočty obcí (měst).

Podpora financovaná prostřednictvím regionálních a místních rozpočtů probíhá na základě zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů.

V rámci přímé podpory MSP z rozpočtu obcí či krajů se jedná nejčastěji o takové podpory, jež mají charakter dotace či půjčky. Tyto dotace (popř. půjčky) jsou poskytovány za účelem podpory podnikání v dané obci či regionu, nebo jsou poskytovány za účelem zvýšení zaměstnanosti. (Provazníková, 2009, s. 214)

Jedná se tedy o takové programy podpory, které mohou být realizovány v rámci daného území ÚSC. Dotační tituly jsou vyhlašovány příslušnými orgány obce či kraje. Každý dotační titul má stanoven svůj primární cíl, v rámci něhož je potenciální příjemce oprávněn požádat o finanční dotaci na svůj projekt. Jestliže žadatel vyhoví podmínkám jednotlivých dotačních programů a splní všechny stanovené požadavky, pak může žádat o finanční podporu. Tyto projekty jsou posuzovány dle předem stanovených kritérií, jež jsou nedílnou součástí podmínek programu. O poskytnutí dotace z rozpočtu ÚSC rozhoduje zastupitelstvo příslušného ÚSC. (Moravskoslezský kraj, 2010)

Avšak je důležité zmínit, že MSP je z rozpočtu ÚSC podporováno zejména ve formě nepřímé podpory (jako např. tvorba strategických dokumentů rozvoje podnikání, spolufinancování VTP či podnikatelských inkubátorů apod.). (Novotná, 2012)

Financování podpory MSP po roce 2013

Jak vyplývá z předcházejících kapitol, finanční podpora MSP v programovacím období 2007-2013 je poskytována zejména prostřednictvím strukturálních fondů (zejména pak z ERDF).

Rovněž i v novém programovacím období 2014 – 2020 bude důležitým finančním nástrojem na podporu MSP operační program, který bude zaměřen na podporu podnikání, výzkumu, vývoje, inovací a znalostí. Tento operační program bude vycházet z nové Koncepte MSP 2014+ (její vymezení v kap. č. 5.2). I po roce 2013 bude tedy zachováno financování prostřednictvím EU (avšak s novými OP) a prostřednictvím národních zdrojů. Finanční podpora subjektů MSP bude poskytována ve formě dotací, záruk či zvýhodněných úvěrů a rovněž bude docházet. Rovněž bude MSP rozvíjeno podpůrnými nástroji ve formě rizikového kapitálu. (Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2012, s. 2-3)

5 KONCEPČNÍ A STRATEGICKÉ DOKUMENTY ZABÝVAJÍCÍ SE PODPOROU MSP

Tato kapitola se zaměřuje na vymezení důležitých národních a současně i evropských koncepčních a strategických dokumentů, jež se dotýkají MSP.

5.1 Programové zabezpečení podpory MSP v rámci EU

EU věnuje značnou pozornost podpoře MSP v rámci svých politik.

Strategie Evropa 2020

Strategie Evropa 2020 vznikla z důvodu potřeby EU vymezit úroveň, které by chtěla dosáhnout do roku 2020. V rámci MSP je ve Strategii stanoveno, čeho chce EU dosáhnout a na co se chce zaměřit u tohoto druhu podnikání. Strategie tedy konkrétně stanovuje, že na úrovni EU se bude EK zaměřovat na zlepšení podnikatelského prostředí pro MSP prostřednictvím snížení transakčních nákladů na podnikání v EU, dále na podporu klastrů a dostupnosti finančních prostředků pro MSP. Na vnitrostátní úrovni se budou členské státy EU zaměřovat na zlepšení podnikatelského prostředí pro MSP prostřednictvím zadávání veřejných zakázek na podporu inovačních pobídek a současně se zaměří i na využívání zdrojů pro podporu MSP cestou využití strukturálních i jiných fondů pro získávání nových finančních prostředků. (Evropská komise, 2010, s. 15-19)

Small Business Act pro Evropu (iniciativa na podporu MSP)

Dokument Small Business Act je vyvrcholením aktivit EK v oblasti MSP. Jedná se o souhrn legislativních opatření, politických závazků a konkrétních praktických kroků, jež jsou důležité pro růst MSP a pro zlepšení jejich přístupu na trhy a k financím. Cíle Small Business Act jsou stanoveny jako zjednodušení - přístupu MSP na vnitřní trh EU a současně také na trhy třetích zemí, přístupu ke kapitálu, inovacím a eko-inovacím a snížení administrativní zátěže pro MSP. (BusinessInfo, 2011a)

Evropská charta pro malé podniky

Evropská charta pro malé podniky vytváří základní pravidla a principy přístupu k malému podnikání. V roce 2000 byla přijata Radou pro všeobecné záležitosti a poté schválena Evropskou radou. Evropská charta tedy definuje malé podniky jako páteř evropské ekonomiky a současně jako klíčový zdroj pracovních příležitostí v celé EU. Členské země EU každoročně vytváří Zprávu o implementaci Evropské charty pro malé podniky. V této zprávě

je podrobně popsáno, jaké opatření daná členská země v daném roce podnikla k naplnění Charty. (Klímová, 2007b, s. 37)

5.2 Programové zabezpečení podpory MSP v rámci ČR

Národní úroveň

Strategie regionálního rozvoje ČR

Strategie regionálního rozvoje ČR je základním programovým dokumentem v oblasti zabezpečení regionální politiky, jež vymezuje analýzu stavu regionálního rozvoje ČR, definuje silné a slabé stránky v rozvoji regionů a vymezuje strategii dalšího regionálního rozvoje ČR. Tento koncepční dokument byl přijat již v roce 2000, jeho druhá verze na programové období 2007 - 2013 byla přijata v roce 2006. (Wokoun et al, 2008, s. 148-150)

Strategie hospodářského růstu

Strategii hospodářského růstu lze definovat jako koncepční materiál sloužící k zastřešení a koordinaci dílčích koncepcí jednotlivých výkonných složek státu. Základními prioritami této strategie jsou konkurenceschopnost a hospodářský růst ČR. V rámci MSP se zaměřuje na směřování podpory k MSP. Ve Strategii hospodářského růstu jsou definována doporučení, na které by se ČR měla v rámci podpory MSP zaměřit. Stanovuje tedy, že je třeba v rámci podpory MSP klást důraz na nepřímou podporu MSP. (Klímová, 2007b, s. 32)

Národní strategický referenční rámec ČR

Důležitým koncepčním dokumentem, který upravuje podporu MSP, je NSRR ČR. Jedná se o základní dokument, jež stanovuje čerpání finančních prostředků z fondů EU pro programové období 2007 – 2013. Tento dokument stanovuje systém operačních programů platných pro programovací období 2007 – 2013. (Novotný, 2008, s. 82)

Koncepce rozvoje MSP na období 2007 – 2013

Koncepce rozvoje MSP na období 2007 – 2013 analyzuje výchozí stav MSP na začátku programovacího období 2007 – 2013. Dále definuje vizi a cíle pro dané programovací období v rámci MSP. Koncepce vymezuje také způsoby, jimiž bude Koncepce realizována a současně také finanční zdroje, které budou v rámci Koncepce využité (zejména zdroje státního rozpočtu z kapitoly MPO a zdroje EU). Hlavním cílem Koncepce je tedy zajištění konkurenceschopnosti MSP, jež je realizováno na území ČR, a tím zachovat a podpořit další rozvoj schopností MSP k - vytváření nových pracovních míst, ovlivňování ekono-

mického růstu a vyrovnávání disproporcí v rozvoji jednotlivých regionů. (MPO, 2006, s. 2-16)

Koncepce MSP 2014-2020 (Koncepce MSP 2014+)

Pro nové programovací období bude platná již Koncepce MSP 2014+. Tato koncepce je pro MSP velmi důležitá, neboť se jedná o významný strategický dokument pro nové období kohezní politiky 2014-2020, především pak pro zpracování nového OP zaměřeného na podporu podnikání. Koncepce tedy stanovuje věcný, finanční a prováděcí rámec pro stanovení konkrétních opatření vedoucích k efektivnímu fungování a rozvoji sektoru MSP v ČR. Koncepce 2014+ má stanoveno pro nadcházející období 5 hlavních cílů, jichž chce MPO dosáhnout. Mezi tyto cíle patří např. posílení postavení subjektů MSP v ČR a růst jejich konkurenceschopnosti nejen v ČR, ale i v mezinárodním měřítku či posílení inovační schopnosti MSP. (Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2012, s. 2-3)

Regionální a místní úroveň

Je důležité vymezit koncepční dokumenty týkající se MSP, jež jsou zpracovány na regionální úrovni. Tyto dokumenty lze rozlišit na dokumenty základní a dokumenty sektorové.

Základním dokumentem zaměřeným na podporu podnikání na regionální a místní úrovni je **program rozvoje obcí, měst a krajů**, jehož cílem je identifikovat území, stanovit rozvojové předpoklady a problémy daného území, vypracovat strategii rozvoje regionu a současně poskytnout náměty na projekty zaměřené na rozvoj regionu. Program rozvoje lze tedy charakterizovat jako komplexní dokument, který poskytuje rámcové představy o hlavních směrech rozvoje daného regionu, a který by měl posloužit jako strategický dokument pro tvorbu dílčích koncepcí rozvoje regionu (př. podnikání, životní prostředí). (Wokoun et al, 2008, s. 180-183)

V rámci sektorových koncepčních dokumentů zaměřených na podporu podnikání je důležité zmínit zejména **regionální inovační strategie**, jež patří k nejdůležitějším strategickým dokumentům týkajících se inovací. Při zpracování analytické části RIS je využíváno zejména dat charakterizujících ekonomiku daného regionu, včetně charakteristiky podnikatelského prostředí a rovněž dat popisujících finanční a institucionální podporu výzkumu a vývoje v daném regionu. Ve strategické části je poté stanovena vize a vymezeny priority RIS. V ČR jsou tyto dokumenty zpracovávány na krajské úrovni (včetně hl. m. Prahy). (Hájek, Grebeníček a Novosák, 2011, s. 11-19)

6 LEGISLATIVA VZTAHUJÍCÍ SE K PODPOŘE MSP

Podpora MSP je velmi formalizovaný proces, který musí být v souladu se značným množstvím legislativy. A to jak legislativou dle platného Právního řádu ČR, tak současně i s platnými právními předpisy dle ES.

Právní předpisy ES upravující podporu MSP

Mezi všeobecné předpisy ES týkajících se fondů EU, jež stanovují pravidla pro využívání finančních prostředků z těchto fondů a s nimiž musí být podpora MSP v souladu, patří především níže uvedená nařízení. (Klímová, 2007a, s. 24)

- *Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních o ERDF, ESF a CF*

Toto nařízení vymezuje nový rámec pro činnost jednotlivých fondů. Stanovuje zejména, že v rámci podpory ze strukturálních fondů v programovacím období 2007 – 2013 musí být dodržena horizontální témata EU, jimiž jsou rovné příležitosti (např. rovné podmínky pro muže a ženy či rovné podmínky z hlediska zdravotního postižení...) a udržitelný rozvoj (z pohledu EU – zlepšování životního prostředí). (Klímová, 2007a, s. 24)

- *Nařízení Komise (ES) č. 1828/2006 stanovující prováděcí pravidla pro nařízení č. 1083/2006*

Jedná se o nařízení, jímž se vymezují prováděcí pravidla pro výše uvedené Nařízení Rady č. 1083/2006. Stanovuje tedy taková pravidla týkající se např. informací o propagaci, dále řídicích a kontrolních systémů, nesrovnalostí, ochrany osobních údajů či informací o využívání finančních prostředků z fondů. (Evropské společenství, 2006b)

- *Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 396/2009, kterým se mění nařízení (ES) č. 1081/2006 o ESF*

Nařízení bylo přijato s cílem rozšíření jednotlivých druhů nákladů, jež jsou způsobilé pro získání příspěvku z ESF. (Evropské společenství, 2009)

- *Nařízení Rady č. 1084/2006 (ES) o CF*

V rámci tohoto nařízení došlo ke zrušení nařízení Rady č. 1164/94. Nové nařízení vzešlo v platnost z důvodu upřesnění poslání CF a současně i upřesnění jeho účelu. (Evropské společenství, 2000a)

Národní legislativa upravující podporu MSP

Jednou ze základních funkcí státu při podpoře podnikání je legislativa, jež vymezuje pravidla pro podnikání. Na základě legislativy může stát ovlivňovat podnikatelské prostředí, či podporovat rozvoj MSP prostřednictvím přímých a nepřímých podpor podnikání, a proto lze i legislativu definovat jako významný nástroj na podporu MSP. (Mandysová, 2009, s. 50)

Mezi základní právní normy, které upravují samotné podnikání, patří: Obchodní zákoník, Občanský zákoník, Zákoník práce, Trestní zákoník, daňové zákony, zákon o živnostenském podnikání apod. (Mandysová, 2009, s. 50)

Základním právním předpisem, který upravuje v ČR oblast podpory MSP je **zákon č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání** a o změně zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ČR, jenž nahrazuje původní zákon č. 299/1992 Sb., o státní podpoře malého a středního podnikání. Zákon č. 47/2002 Sb., stanovuje formy státní podpory MSP, jimiž jsou: návratné finanční výpomoci, dotace, finanční příspěvky, záruky a úvěry se sníženou úrokovou sazbou. Dále vymezuje oblasti podpory, na něž může být podpora MSP poskytnuta. Tento zákon rovněž upravuje vyhlášení programů určených na podporu MSP. Na základě tohoto zákona vzniká Vládě ČR povinnost jedenkrát ročně předložit Poslanecké sněmovně PČR zprávu o vývoji malého a středního podnikání včetně vyhodnocení účinnosti podpor. (Česko, 2002)

Dalším důležitým zákonem v rámci podpory MSP je **zákon č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje**, jenž ruší zákon č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře. Zákon č. 215/2004 Sb., stanovuje výkon státní správy vykonávané ÚOHS v oblasti veřejné podpory. Dále stanovuje práva a povinnosti poskytovatelů a příjemců veřejné podpory vůči ÚOHS a současně i některé další související vztahy s poskytováním veřejné podpory. Avšak zákon č. 215/2004 Sb., se nevztahuje na veřejnou podporu poskytovanou do oblasti zemědělství a rybolovu. (Česko, 2004)

Mezi další důležité zákony v rámci podpory MSP patří např. **zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech**, ve znění pozdějších předpisů či **zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů**, na jehož základě je uskutečňována regionální podpora podnikání.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

7 VÝVOJ MSP V ČR PO ROCE 1989 A VÝZNAM MSP PRO ČR V ROCE 2011

Vývoj MSP v ČR v 1. polovině 90. let byl výrazně ovlivněn především přechodem od centrálně řízené ekonomiky k ekonomice tržní. V roce 1991 po rozpadu RVHP (nástroj na ovládání ekonomik socialistických států Sovětským svazem) docházelo na území Československa k uzavírání neefektivních výrobních podniků především v těžkém průmyslu, neboť se tyto podniky potýkaly se značnými odbytovými problémy. Avšak s rozvojem tržní ekonomiky začalo v ČR vznikat velké množství malých a středních firem, díky nimž se ekonomický propad vyrovnal, a současně se začal rozvíjet sektor služeb. (Šimek, 2010)

Soukromé podnikání v této době začalo tzv. od nuly, neboť dříve bylo velmi řídkým jevem. Pro toto období byly charakteristické i značné změny v legislativě vztahující se k MSP. Byly přijaty zákony o individuálním podnikání (1991) a o živnostenském podnikání (1992). Počátek 90. let lze také charakterizovat probíhající restitucí a malou privatizací. (Ludvík, 2000, s. 6-8)

Pro období vývoje MSP po roce 1989 je tedy dle Bednářové a Škodové-Parmové (2010, s. 10) charakteristická změna tendencí ve vývoji sektorové struktury MSP a v přesunu od převažujícího extenzivního vývoje k vývoji intenzivnímu.

Oproti tomu 2. polovina 90. let již nebyla tak příznivá pro vývoj MSP jako polovina první. Ladislav Ludvík (Ludvík, 2000, s. 6-8) tyto léta charakterizuje jako „*období pokusu o koncentraci kapitálu do českých rukou bez ohledu na efektivnost a mravy*“. U malých a středních firem se začala projevovat značná únava, která pramenila právě z velmi špatné podnikatelské morálky. V roce 1998 se začala silně projevovat recese, jež postihla českou ekonomiku a zejména velké podniky. Avšak tato recese se dotkla i malých a středních podniků, které z důvodu nedostatku peněz snižovaly stavy svých zaměstnanců. V této době začalo docházet k vytváření iniciativ samospráv obcí a měst za účelem zmírnění těchto destabilizačních tendencí.

Vývoj MSP od roku 2000 až do současnosti byl poměrně stabilní. Podíl MSP na celkovém počtu podniků se dle statistik ČSÚ pohyboval kolem 99 %. Avšak toto období bylo významně ovlivněno především dvěma skutečnostmi a to vstupem ČR do EU a celosvětovou ekonomickou krizí. (Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2011)

Vstup ČR do EU byl spojen s jistými nevýhodami z pohledu MSP, neboť začleňování směrnic EU do české legislativy a jejich následná aplikace v rámci podnikání se nutně musela promítnout do zvýšení nákladů výroby (jako např. zvýšení nároků na - životní prostředí, bezpečnost práce apod.). Avšak vstup ČR do EU sebou nesl pro MSP i značné výhody jako např. možnost přístupu na rozsáhlý jednotný vstup, neexistence cel v rámci členských zemí, příliv investic či špičkových technologií do ČR. (Vojík, 2009, s. 35-38)

Ekonomická krize se u MSP projevila zásadním způsobem, neboť na jaře roku 2009 celkový výkon průmyslu propadl o více než 20 %, což vedlo ke snížení poptávky. Nastalá ekonomická situace přinutila malé a střední firmy, aby na ni okamžitě reagovali zejména prostřednictvím snížení zásob, počtu zaměstnanců a objemu přepravy zboží. Avšak tyto firmy byly schopné nalézt jakýsi konsenzus se svými zaměstnanci a většina z nich tuto nelehkou situaci, kdy došlo k propadu zakázek pro MSP až o 50 %, překonala. (Mourek, 2009)

Tab. 4 Podíl MSP na vybraných makroekonomických ukazatelích v ČR (v %), (Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2010), zpracování vlastní

Ukazatel	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Počet podniků	99,8	99,7	99,8	99,9	99,8	99,8	99,9	99,8	99,8	99,8	99,8
Počet zaměstnanců	58,8	59,4	59,7	61,3	61,6	61,5	61,6	61,8	61,6	61,5	62,3
Výkony	53,6	51,5	51,4	52,5	52,8	52,3	52,4	52,9	51,9	51,5	53,2
Účetní přidaná hodnota	53,2	51,9	51,3	53	54,5	53	53,7	55,1	54	54,6	55,9
Mzdové náklady /bez OON/	54,6	54,4	55,7	55,8	55,9	55,6	55,9	56	56,1	55,9	56,3
Investice	41,1	40,5	37,8	44,5	49,9	51,4	52,6	55,3	55,8	56	60,8
Vývoz	36,5	36,2	35,7	34,2	34	34,3	40,7	45,2	45,4	46	50,7
Dovoz	50,7	49,4	47,1	50,3	49,8	52,5	54,7	56,3	54,5	56	57,4
HDP	31,5	31,2	30,6	31,6	34,9	34,3	34,4	36,9	35,8	37,7	36,2

Z tabulky č. 4 je patrné, že v rámci makroekonomických ukazatelů má MSP v ČR, co se týče počtu podniků, razantní převahu nad podniky velkými. Od roku 2002 se počet aktivních subjektů MSP ustálil a k 31.12.2011 se pohyboval okolo 1 mil. subjektů. Na této vysoké hodnotě se podílí zejména velký počet drobných živnostníků. K 31.12.2010 byl aktuální podíl počtu MSP na celkovém počtu podnikatelských subjektů v ČR 99,84 %. (Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2011)

Dále je z tabulky č. 4 patrné, že malé a střední podniky jsou v ČR významným zaměstnavatelem, o čemž svědčí také fakt, že k 31.12.2010 sektor MSP zaměstnával 1 827 000 zaměstnanců, což činilo zhruba 60% podíl počtu zaměstnanců na celkovém počtu zaměstnanců v soukromém sektoru. Počet zaměstnanců zaměstnaných v rámci MSP dosáhl svého maxima v roce 2007. Avšak, jak již bylo zmíněno, i na sektoru MSP se projevila ekonomická krize, což mělo v roce 2009 za následek snížení počtu zaměstnanců o zhruba 10%. K 31.12.2010 činil podíl počtu zaměstnanců v MSP na celkovém počtu zaměstnanců v soukromém sektoru zhruba 60%. (Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2011)

Jak tabulka č. 4 dokládá, malé a střední podniky jsou také významnými exportéry a importéry. Vliv MSP na exportu se od roku 1999 (kdy měly pouze čtvrtinový podíl) neustále zvyšuje a k 31.12.2009 již měly rovnocenné postavení s velkými podniky, co se exportu týče.

Z hlediska odvětvové struktury MSP jsou největším podílem zastoupeny služby a to podílem více než 40%. Na druhém místě je v počtu subjektů náležících do skupiny MSP, zastoupen obchod a to počtem zhruba 200 000 subjektů. V menším měřítku je zastoupeno stavebnictví a průmysl. (Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2011)

MSP lze tedy na základě Zprávy o vývoji MSP a jeho podpoře v roce 2010 charakterizovat:

- jako stabilní prvek z pohledu zaměstnanosti;
- 35% podílem na HDP;
- výrazným podílem na zaměstnanosti a přidané hodnotě: v pohostinství, ve službách, v obchodě a ve stavebnictví (cca 80% podíl), v průmyslu a dopravě (cca 30% podíl);
- přetrvávajícím technologickým zaostáváním v mnoha odvětvích (což je v současné době kompenzováno levnější pracovní silou a relativně dlouhou pracovní dobou).

8 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA OLOMOUCKÉHO KRAJE

Obecná charakteristika Olomouckého kraje

Olomoucký kraj leží ve střední Moravě (z části i v severozápadní Moravě). Na severu Olomoucký kraj sousedí s Polskem, na západě s Pardubickým krajem, na východě s Moravskoslezským krajem a na jihu s Jihomoravským krajem a Zlínským krajem, se kterým tvoří Olomoucký kraj region soudržnosti Střední Morava.

Olomoucký kraj je tvořen pěti okresy. Jedná se o okresy Jeseník, Olomouc, Prostějov, Přerov a Šumperk. Dle ČSÚ (2011d) se k 31.12.2010 Olomoucký kraj členil na 399 obcí. Z hlediska správního se kraj členil k 31.12.2010 na 13 ORP a na 21 obcí s pověřeným OÚ.

Postavení Olomouckého kraje v rámci ČR k 31.12.2010

Tab. 5 Postavení vybraných ukazatelů Olomouckého kraje v rámci ČR k 31.12.2010 (ČSÚ, 2011c), zpracování a dopočty vlastní

Ukazatel	Měřicí jednotka	Hodnota Ol. kr.	Průměr za kraje ČR	Celkové pořadí Ol. kraje v rámci krajů ČR
Rozloha	km ²	5 267	5 633	8. místo
Zemědělská půda	%	53,2	51,8	6. místo
Hustota obyvatelstva	osoby/km ²	121,8	296	7. místo
Počet obyvatel	osoby	641 681	752 341	6. místo
Průměrný věk	roky	40,9	40,8	6. místo
Podíl EAO (ve věku 15 - 64 let)	%	69,9	70	7. místo
Podíl městského obyv.	%	56,9	69,2	12. místo
Na 1000 obyv. živě narození	‰	10,8	11	11. místo
Na 1000 obyv. zemřelí	‰	10,5	10	3. místo
Délka silnic I. třídy	km	435	446,8	8. místo
Délka silnic II. třídy	km	924	1 045	6. místo

Tabulka č. 5 znázorňuje výši základních ukazatelů pro Olomoucký kraj a současně stanovuje postavení daných ukazatelů Olomouckého kraje v rámci všech krajů ČR (včetně hl. m. Prahy) k 31.12.2010 (pozn. sloupec Celkové pořadí Ol. kraje v rámci krajů ČR představuje umístění kraje mezi kraji ČR v rámci nejvyšší hodnoty daného ukazatele). Z tabulky vyplývá, že Olomoucký kraj svou rozlohou patří mezi středně velké kraje ČR s vyšším % zemědělské půdy, což je způsobeno především venkovským charakterem tohoto kraje. Rovněž svým celkovým počtem obyvatel žijících na území kraje se řadí ke krajům ČR s vyšším počtem obyvatel. Tabulka č. 5 dále znázorňuje také ukazatele, v rámci kterých připadá Olomouckému kraji horší postavení ve srovnání s ostatními kraji ČR. Mezi tyto

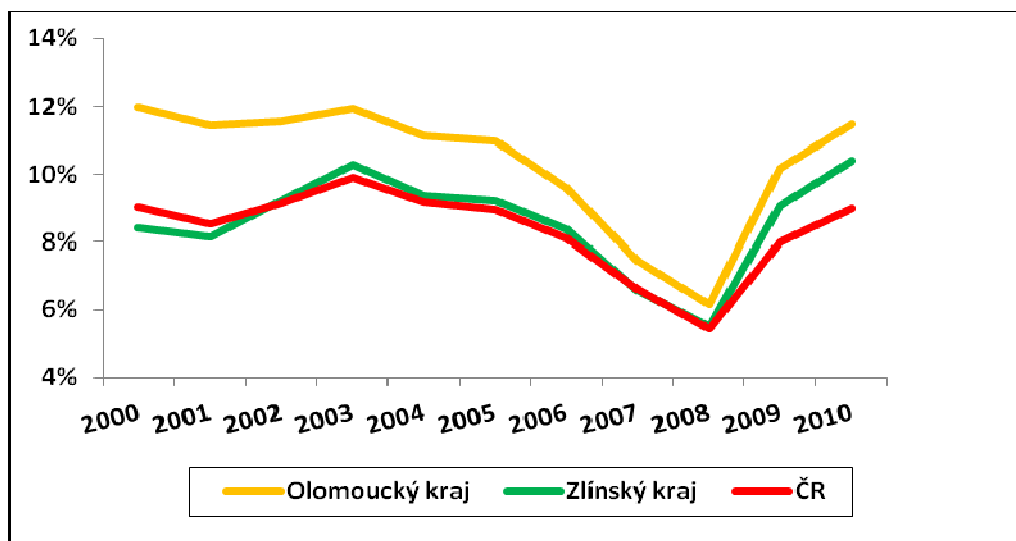
ukazatele patří především podíl městského obyvatel na celkovém počtu obyvatel a současně také ukazatele počet narozených a počet zemřelých na 1 000 obyvatel. Olomoucký kraj lze tedy hodnotit jako jeden z nejméně urbanizovaných regionů ČR.

Ekonomická charakteristika Olomouckého kraje

Olomoucký kraj lze charakterizovat jako průmyslový kraj s rozvinutými službami. Ekonomiku Olomouckého kraje lze označit jako stabilní a dostatečně rozmanitou, avšak severní okresy kraje - okres Jeseník a Šumperk patří k ekonomicky slabším regionům ČR, což je zapříčiněno zejména jejich polohou, špatnou dopravní dostupností a narušením sociálního a hospodářského života po skončení II. světové války (vysídlení Sudet). Na tvorbě ukazatele HDP se Olomoucký kraj podílí v rámci krajů ČR podprůměrně, neboť v roce 2010 dosahoval HDP kraje v přepočtu na obyvatele jen 75,5 % republikového průměru. V daném roce se Olomoucký kraj podílel na tvorbě HDP ČR podílem 4,6 %. Průměrná mzda v roce 2010 dosáhla výše 20 651 Kč, jež byla rovněž pod průměrem ČR. (ČSÚ, 2012)

Mezi další ekonomickou charakteristiku kraje patří také nižší daňová výtěžnost území, slabá kupní síla obyvatelstva a snížená konkurenceschopnost firem. Ekonomika tohoto kraje je relativně diverzifikovaná s nejvyšší zaměstnaností především ve strojírenství, elektrotechnice, potravinářském průmyslu, textilní výrobě, dřevozpracujícím a chemickém průmyslu, dále pak s výraznou zaměstnaností v zemědělství, lesnictví a stavebnictví. Mezi nejvíce rozvíjející služby v kraji patří osobní služby, služby pro podnikatele, komunikační služby, školství a zdravotnictví. (MPSV, 2011, s. 3)

Srovnání ekonomických ukazatelů kraje s ostatními kraji ČR se nachází v příloze č. 2.

Charakteristika trhu práce v Olomouckém kraji

Obr. 1 Vývoj míry nezaměstnanosti v Olomouckém kraji, ve Zlínském kraji a v ČR v letech 2000 – 2010 k 31.12. daného roku (MPSV, 2012b)

V průběhu sledovaného období mezi lety 2000 – 2010, je patrné, že se míra nezaměstnanosti v Olomouckém kraji pohybovala vždy nad průměrnou mírou nezaměstnanosti v rámci ČR. V letech 2005 – 2008 byl zaznamenán pokles míry nezaměstnanosti, což bylo zapříčiněno dobrou hospodářskou situací, ve které se ČR v té době nacházela. Stejně jako u ukazatele HDP na obyvatele se i na míře nezaměstnanosti v Olomouckém kraji v roce 2009 projevila tzv. ekonomická krize. V tomto období musely firmy propouštět mnoho svých zaměstnanců, ať již z důvodu snižování nákladů či absence práce pro propouštěné zaměstnance. Na vysoké míře nezaměstnanosti Olomouckého kraje se podílí zejména severní okresy kraje, jimiž jsou okresy Jeseník a Šumperk. Dle údajů MPSV (2012b) dosahovala míra nezaměstnanosti v okrese Jeseník k 31.12.2010 výše 16,2 %. Větší míry nezaměstnanosti v ČR dosahoval pouze okres Most (16,2 %). Nejnižší míry nezaměstnanosti ve sledovaném období dosahoval okres Prostějov, u něhož činila k 31.12.2010 hodnota míry nezaměstnanosti 9,9 %. Olomoucký kraj lze celkově hodnotit jako region se dlouhodobě nadprůměrnou mírou nezaměstnanosti v rámci ČR.

Pro trh práce v Olomouckém kraji bylo k 31.12.2010 typické, že oborová vzdělanostní struktura obyvatelstva neodpovídala zcela potřebám trhu práce. Absenci kvalifikované pracovní síly pocíťovalo zejména strojírenství, textilní průmysl a stavebnictví. Olomoucký kraj nelze definovat jako jednotný trh práce, neboť hranice tohoto trhu jsou vymezeny zejména možnostmi denního dojíždění do zaměstnání. (MPSV, 2011, s. 3-4)

9 CHARAKTERISTIKA MSP V OLOMOUCKÉM KRAJI

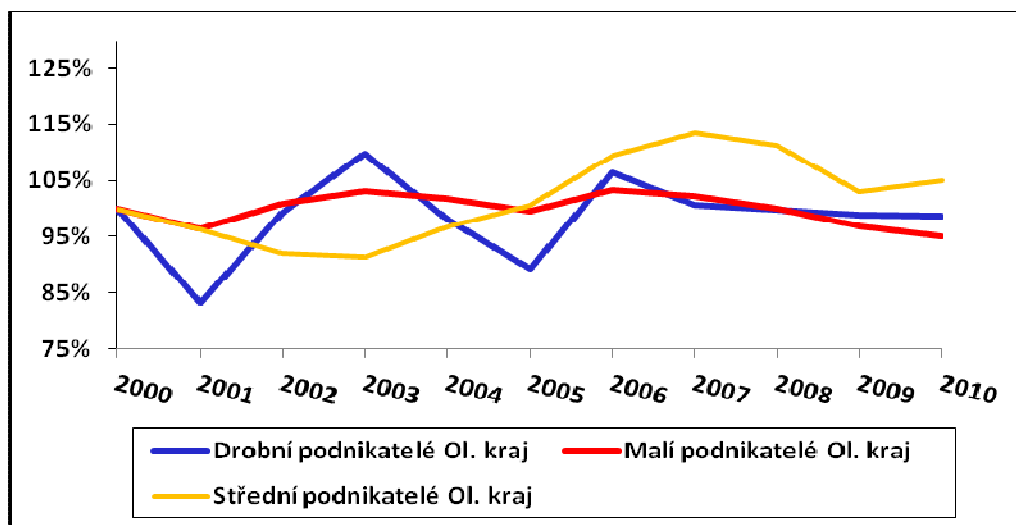
Struktura ekonomických subjektů v Olomouckém kraji

Tab. 6 Počet ekonomických subjektů podnikajících v Olomouckém kraji dle počtu zaměstnanců k 31.12.2010 (ČSÚ, 2011d), zpracování vlastní

Okres	Bez zaměstnanců	1 - 49 zam.	50-249 zam.	250 - 499	500 a více zam.	Neuvedeno	Celkem
Jeseník	3 082	868	37	4	0	6 792	10 783
Olomouc	16 964	5 679	254	28	15	28 214	51 154
Prostějov	7 516	2 360	102	8	3	12 756	22 745
Přerov	8 206	2 707	142	8	5	14 889	25 957
Šumperk	7 792	2 378	122	10	7	15 281	25 590
Olomoucký kraj	43 560	13 992	657	58	30	77 932	136 229

Z tabulky č. 6 je patrné, že nejvíce podnikatelských subjektů se nachází v okrese Olomouc a to zhruba 40 %. V okresech Šumperk, Přerov a Prostějov se k 31.12.2010 nacházelo celkem zhruba 55 % všech ekonomických subjektů podnikajících v Olomouckém kraji. Dále tabulka poukazuje na okres Jeseník, jako na okres s nejmenším počtem ekonomických subjektů. Tato nízká existence podnikatelů a absence podniků s více než 500 zaměstnanci je v okrese Jeseník zapříčiněna především jeho geografickými podmínkami a špatnou dopravní dostupností. Rovněž se v okrese Olomouc nachází i nejvíce velkých podniků s více než 500 zaměstnanci, což je dáno zejména tím, že se v tomto okrese nachází krajské město Olomouc a rovněž do toho okresu spadá např. město Šternberk, město Mohelnice či obec Hlubočky, jež jsou sídlem velkých podniků. Z tabulky č. 6 rovněž vyplývá, že nejpočetnější skupinu představují podniky do 50 zaměstnanců. Ovšem je třeba brát v potaz, že velké procento podnikatelů (sloupec Neuvedeno v tabulce č. 6) neuvedlo počet svých zaměstnanců, proto se mohou data skutečná mírně lišit od dat uvedených v tabulce č. 6. Pro sestavení tabulky, byla použita data ČSÚ.

Vývoj MSP v Olomouckém kraji

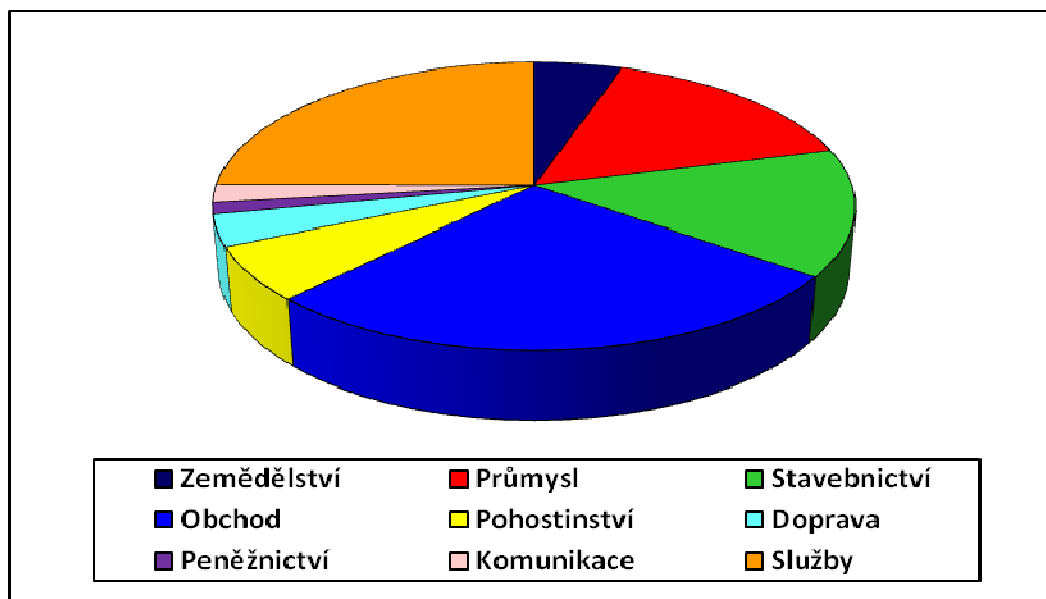

Obr. 2 Relativní změna počtu jednotek MSP v Olomouckém kraji v letech 2000 - 2010 (ČSÚ, 2003, 2005, 2007b, 2009, 2011d), zpracování a dopočty vlastní

Obrázek č. 2 znázorňuje vývoj MSP v Olomouckém kraji po roce 2000 rozdělený do jednotlivých kategorií dle klasifikace EU. Z obrázku je patrné, že největším výkyvům v počtu ekonomických subjektů MSP v Olomouckém kraji dochází u kategorie drobných podnikatelů. Drobní podnikatelé zaznamenaly zhruba 15% pokles jejich počtu v roce 2001, ovšem v tomto roce došlo k poklesu i ostatních kategorií MSP, neboť doznívala recese, do které se dostala Česká republika na konci 90. let.

Jako relativně stabilní kategorii MSP v Olomouckém kraji lze označit, malé podnikatelé, u kterých vývoj počtu ekonomických subjektů je relativně stabilní. Pro střední podnikatele v Olomouckém kraji byla v prvním desetiletí 21. století charakteristická narůstající tendence jejich počtu, která ovšem na konci tohoto desetiletí začala klesat, neboť došlo k uzavírání některých středních podniků, či jejich přemístění do kategorie velkých podniků.

V rámci výpočtu dat potřebných k sestavení grafu (obrázek č. 2), bylo využito dat ČSÚ. Je nutné poznamenat, že velké procento podnikatelů opět neuvedlo počet svých zaměstnanců, proto se může skutečný vývoj MSP od vývoje uvedeného na obrázku č. 2 mírně lišit.

Odvětvová struktura MSP v Olomouckém kraji

Obr. 3 Odvětvová struktura MSP v Olomouckém kraji k 31.12.2010 (ČSÚ, 2011d), zpracování vlastní

Z obrázku č. 3 je patrné, že odvětvová struktura MSP v Olomouckém kraji je největším poměrem zastoupena obchodem. Do této skupiny spadá dle CZ-NACE velkoobchod, maloobchod a opravy a údržba motorových vozidel. Malé a střední firmy, jež patří do této skupiny, jsou zastoupeny celkovým počtem 34 339 ekonomických subjektů.

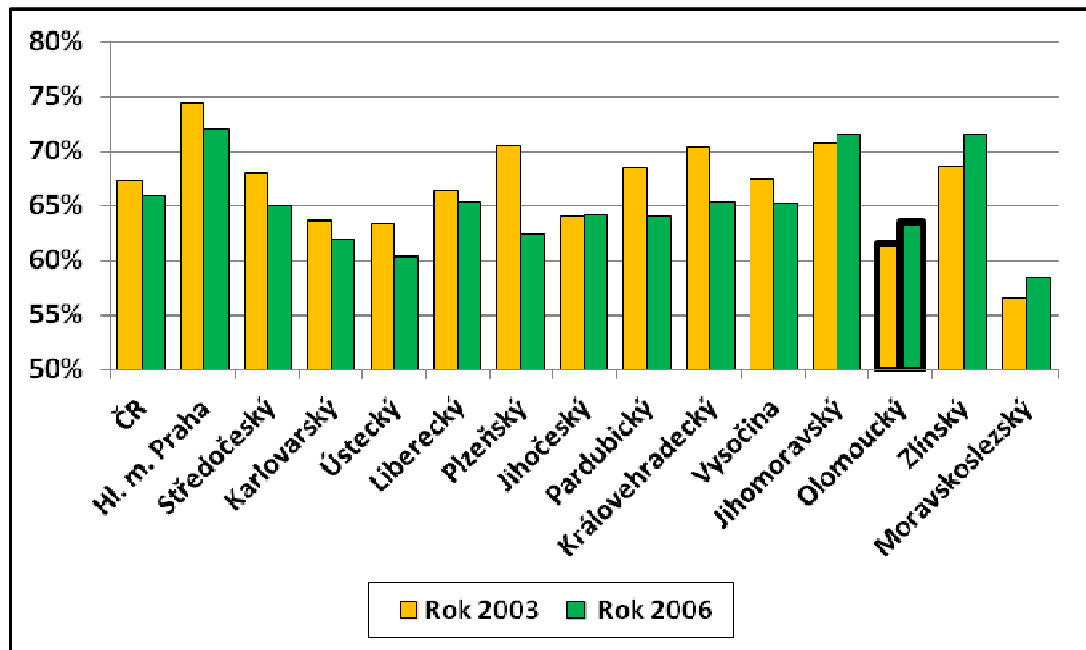
Druhou nejpočetnější skupinou subjektů MSP v Olomouckém kraji tvoří služby. Početnost této skupiny je ovlivněna především širokou škálou činností, jež do ní spadají, neboť do této skupiny náleží např. činnosti v oblasti nemovitostí, profesní – vědecké a technické činnosti, veškeré administrativní činnosti či zdravotní a sociální péče.

Mezi další důležitou odvětvovou skupinu v Olomouckém kraji patří také sektor průmyslu, jež má v Olomouckém kraji silnou tradici. Tento sektor je tvořen zpracovatelským průmyslem, těžbou či např. výrobou a rozvodem elektřiny. Tato skupina se podílí výrazným podílem na tvorbě HDP Olomouckého kraje. Je důležité podotknout, že na tvorbě tohoto produktu se převážným procentem podílí zejména velké podniky jako např. MEOPTA – optika, s.r.o., Siemens Elektromotory s.r.o., SULKO s.r.o. či M.L.S. Holice s.r.o. Avšak MSP jsou důležitými dodavateli právě těchto velkých podniků, proto hrají důležitou roli v rámci fungování průmyslu v celém regionu.

V rámci odvětvové struktury MSP zastává výrazné postavení i sektor stavebnictví.

Rozložení odvětvové struktury MSP v Olomouckém kraji odpovídá ve srovnání např. Pardubickému či Zlínskému kraji, u kterých dle jejich Statistických ročenek 2011 zpracovaných ČSÚ rovněž počet ekonomických subjektů dosahuje nejvyšších hodnot u odvětví, jimiž jsou obchod, služby, průmysl a stavebnictví. Lze tedy konstatovat, že odvětvová struktura MSP Olomouckého kraje je shodná s odvětvovou strukturou MSP i jiných krajů.

Podíl MSP na celkové zaměstnanosti v Olomouckém kraji

Obr. 4 Podíl MSP na celkové zaměstnanosti v krajích ČR v letech 2003 a 2006 (ČSÚ, 2007a, s. 8), zpracování vlastní

Obr. č. 4 znázorňuje podíl MSP na celkové zaměstnanosti v jednotlivých krajích ČR v letech 2003 a 2006. V Olomouckém kraji k 31.12.2006 představovalo MSP 64% podíl na celkové zaměstnanosti v kraji. V daném roce 2006 došlo v Olomouckém kraji oproti roku 2003 k 2% růstu podílu MSP na celkové zaměstnanosti. Zvýšení podílu MSP na celkové zaměstnanosti v roce 2006, zaznamenaly pouze "moravské" kraje. Avšak, jak je z obrázku č. 4 zřejmé, Olomoucký kraj ve srovnání s ostatními kraji ČR patřil v roce 2006 ke krajům, kde se MSP vyznačovalo nižším podílem na celkové zaměstnanosti v kraji a také ke krajům, kde měly významný vliv na celkové zaměstnanosti rovněž i velké podniky s více než 250 zaměstnanci.

10 PODPORA PODNIKATELSKÝCH SUBJEKTŮ V OLOMOUCKÉM KRAJI

Kapitola č. 10 je zaměřena na analýzu podpory podnikání v Olomouckém kraji. Podporu podnikání v Olomouckém kraji je možné dělit dle hlediska jejího poskytovatele do tří skupin a to na podporu realizovanou prostřednictvím EU, prostřednictvím státu - národní úroveň (podpora realizovaná prostřednictvím Státního rozpočtu ČR) a prostřednictvím Olomouckého kraje. Rovněž jí lze dělit dle formy podpory a to na přímou a nepřímou.

10.1 Podpora podnikání ze strany EU

Z hlediska podpory podnikání v Olomouckém kraji ze strany EU je důležitá zejména přímá podpora podnikání.

Olomoucký kraj spadá v programovacím období 2007 – 2013 pod cíl Konvergence, a proto lze v daném programovacím období hodnotit jako nejvýznamnější operační program na podporu podnikání v Olomouckém kraji OP Podnikání a inovace. Avšak malí a střední podnikatelé v Olomouckém kraji mohou být příjemci finanční podpory z EU také např. prostřednictvím komunitárních programů či prostřednictvím Programu rozvoje venkova.

Operační programy

Operační program Podnikání a inovace (financován z ERDF)

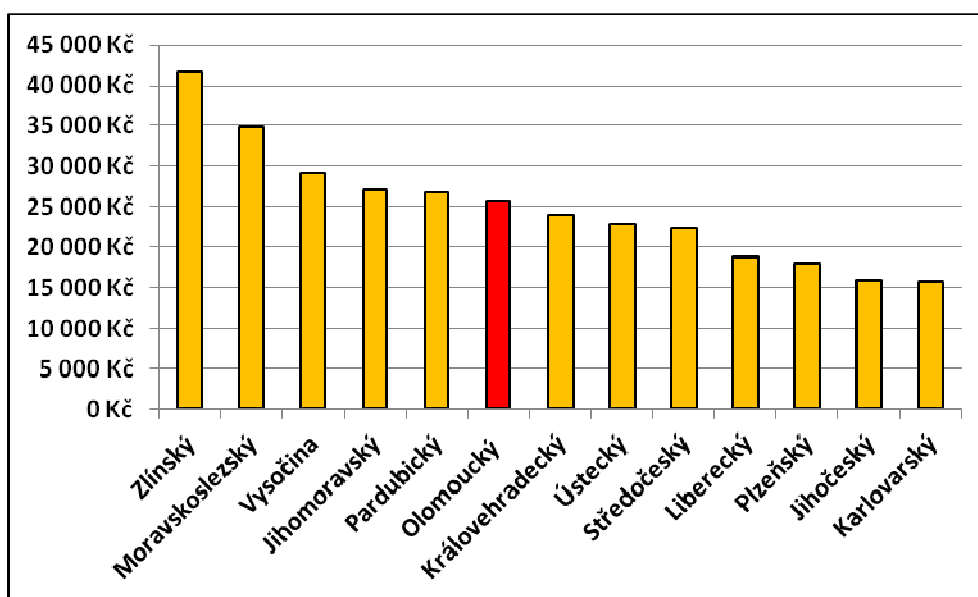
OPPI lze tedy definovat jako nejvýznamnější operační program na podporu MSP v programovacím období 2007 – 2013. Tento program je tvořen ze 7 prioritních os, jež jsou realizovány prostřednictvím jednotlivých programů. Vybrané programy, jimiž jsou realizovány osy OPPI, jsou administrovány agenturou CzechInvest, naopak u části programů OPPI je zprostředkujícím subjektem ČMZRB. Podrobný popis jednotlivých programů OPPI je uveden v příloze č. 2.

Stav čerpání z OPPI v Olomouckém kraji k 8.2.2012

Žadatelé z Olomouckého kraje o finanční podporu z OPPI podali k 8.2.2012 celkem 1 275 žádostí, z nichž bylo 588 vyřazeno a 527 žadatelům byla přiznána dotace či zvýhodněný úvěr. Celkově byla k 8.2.2012 příjemcům z Olomouckého kraje poskytnuta podpora ve výši 3 582 680 490 Kč. Tato částka představuje zhruba 7 % z veškerých prostředků, jež byly k danému datu prostřednictvím OPPI poskytnuty. V počtu podaných žádostí a čerpání pro-

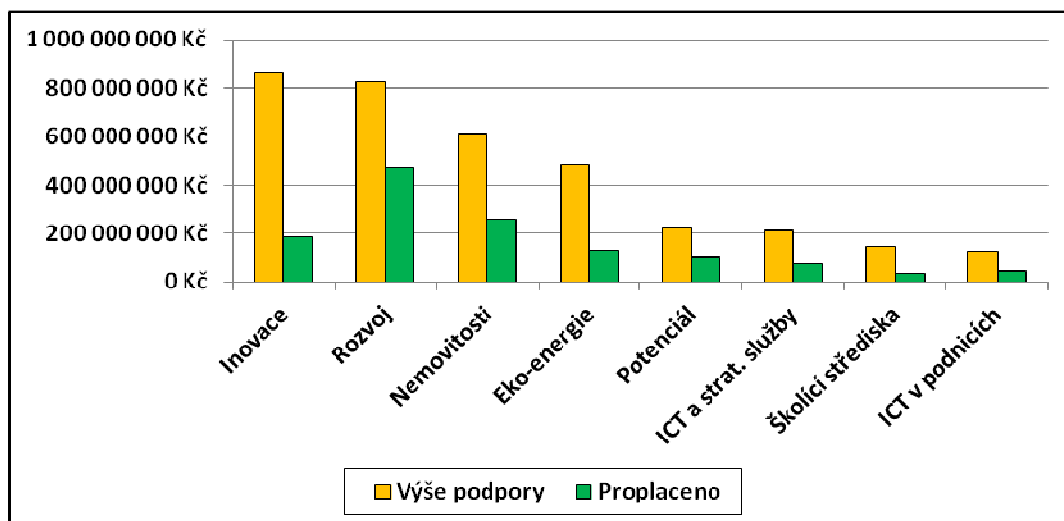
středků OPPI má Olomoucký kraj srovnatelné postavení s Ústeckým krajem (viz příloha č. 3). (CzechInvest, 2012c)

Žadatelé z Olomouckého kraje o podporu z OPPI lze řadit k aktivnějším žadatelům v rámci krajů ČR, neboť jim patří 5. příčka v počtu podaných žádostí, avšak tato příčka jim patří i co se počtu vyřazených žádostí týče. V celkové hodnotě poskytnuté podpory na projekty v Olomouckém kraji z OPPI obsadili příjemci z Olomouckého kraje 6. příčku. (CzechInvest, 2012c)

Obr. 5 Výše poskytnuté podpory z OPPI přepočítaná na jeden ekonomický subjekt uskutečňující ekonomickou činnost dle krajů ČR k 8.2.2012 (CzechInvest, 2012c; ČSÚ, 2011c), zpracování a dopočty vlastní

Pro přehledné zobrazení stavu čerpaných prostředků byl proveden přepočet výše poskytnutých podpor z OPPI na jeden ekonomický subjekt v jednotlivých krajích ČR (mimo hl. m. Prahu, jež není oprávněným příjemcem z OPPI). Přepočet je znázorněn na obrázku č. 5, ze kterého vyplývá, že i v přepočtu poskytnuté podpory na jeden podnikatelský subjekt patří Olomouckému kraji lepší postavení v rámci krajů ČR, neboť v hodnotě poskytnuté podpory patří Olomouckému kraji 6. příčka.

Obr. 6 Stav čerpání z OPPI v Olomouckém kraji k 16.2.2012 (CzechInvest, 2012c)

Obr. č. 6 znázorňuje stav čerpání z OPPI s místem realizace spolufinancovaného projektu v Olomouckém kraji. Na daném obrázku jsou znázorněny pouze ty programy, na které bylo schváleno nejvíce finančních prostředků. Projekty s nižší mírou celkové podpory nejsou na obrázku znázorněny, jedná se např. programy Poradenství, Klastry, Prosperita a Marketing, kde byla schválená nižší podpora než u vyznačených programů. Z obr. č. 6 je patrné, že nejvyšší celková podpora z OPPI byla schválena na projekty spolufinancované z programu Inovace, avšak nejvíce finančních prostředků bylo k 16.2.2012 proplaceno z programu Rozvoj. Lze tedy říci, že nejvíce schválených projektů z OPPI s místem realizace v Olomouckém kraji bylo určeno na zvyšování inovační aktivity podniků z Olomouckého kraje a s tím spojené zvyšování jejich konkurenceschopnosti.

Ostatní OP prostřednictvím nichž mohou podnikatelské subjekty v Olomouckém kraji čerpat

Na podporu podnikání je v Olomouckém kraji využíván primárně OPPI, ostatní OP jsou tedy v rámci podpory podnikání charakterizovány nižším podílem jejich využívání. Podnikatelské subjekty jsou v těchto OP stanoveny jako možní příjemci jejich podpory, či z nich mohou profitovat např. formou účasti na veřejných zakázkách. (Klímová, 2007a, s. 85)

ROP Střední Morava (financován z ERDF)

Dalším OP, prostřednictvím něhož mohou malí a střední podnikatelé podnikající na území Olomouckého kraje v programovacím období 2007 – 2013 čerpat finanční podpory, je ROP Střední Morava. V rámci ROP mohou žádat o finanční podporu žadatelé jak z kraje Olomouckého, tak i z kraje Zlínského, jež spolu tvoří region soudržnosti Střední Morava.

ROP SM je jedním z 8 regionálních operačních programů. ROP SM tvoří tři tematické prioritní osy (1. *Doprava* – 2. *Integrovaný rozvoj a obnova regionu* – 3. *Cestovní ruch*) a technická pomoc. (Regionální rada regionu soudržnosti Střední Morava, 2011b)

Důležitými prioritními osami pro podporu MSP v Olomouckém kraji jsou prioritní osy č. 2 a 3. Jedním z cílů prioritní osy č. 2 - *Integrovaný rozvoj a obnova regionu* je mimo jiné zlepšení podmínek pro rozvoj MSP prostřednictvím zvýšení využitelnosti nemovitostí, jež jsou určeny pro podnikatelské aktivity těchto projektů (tzv. brownfields). V rámci prioritní osy č. 2 je pevně stanovena i oblast podpory, jež je zaměřena právě na podporu podnikání (oblast podpory 2.4). Dále je pro MSP důležitá prioritní osa č. 3 – *Cestovní ruch*, jež se zaměřuje na zvýšení atraktivnosti regionu soudržnosti Střední Morava a současně i na zkvalitnění infrastruktury cestovního ruchu v tomto regionu (jako např. na zvýšení kvality poskytovaných služeb v cestovním ruchu apod.). (Regionální rada regionu soudržnosti Střední Morava, 2011b)

Za hlavní představitele MSP Olomouckého kraje, jež mohou žádat o podporu z ROP SM, lze tedy považovat podnikatele působící v oblasti cestovního ruchu a podnikatele, kterých se dotýká řešení brownfields na území Olomouckého kraje. K 13.6.2011 byla na podporu podnikání schválena částka v celkové hodnotě 2,1 mld. Kč (včetně projektů ze Zlínského kraje), což činilo zhruba 18 % z celkové schválené částky z ROP SM. (Regionální rada regionu soudržnosti Střední Morava, 2011a)

OP Lidské zdroje a zaměstnanost (financován z ESF)

Jedná se o OP, jehož cílem je snižování nezaměstnanosti prostřednictvím aktivní politiky na trhu práce či např. prostřednictvím profesního vzdělávání. Řídícím orgánem tohoto OP je MPSV ČR. Možnými příjemci finanční podpory z OP LZZ mohou být nejen samotní podnikatelé (zaměstnavatelé), ale i obce, kraje a další. (Strukturální fondy, 2007)

K podpoře podnikání dochází zejména prostřednictvím prioritní osy č. 1 – *Adaptabilita*, na níž je vyčleněno zhruba 30 % prostředků určených pro OP LZZ. V rámci této osy je podporováno např. vzdělávání zaměstnavatelů, nové vzdělávací programy pro zaměstnance či uplatňování flexibilních forem organizace práce v podniku. (Strukturální fondy EU, 2007)

OP Životní prostředí (financován z ERDF a CF)

Cílem OP ŽP je zlepšování stavu životního prostředí. Řídícím orgánem OP ŽP je MŽP ČR. Možnými příjemci podpor z tohoto OP jsou např. podnikatelé, obce, kraje a další. (Státní fond životního prostředí, 2010, s. 13)

V rámci podpory podnikání jsou důležité zejména prioritní osa č. 1 - *Zlepšování vodohospodářské infrastruktury a snižování rizika povodní*, prioritní osa č. 2 - *Zlepšování kvality ovzduší a snižování emisí* a prioritní osa č. 4 - *Zkvalitnění nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží*. Prostřednictvím těchto prioritních os dochází k financování takových projektů, jež vedou ke zlepšování stavu životního prostředí jako např. projektů řešících problematiku odpadů či průmyslového znečištění apod. (Státní fond životního prostředí, 2010, s. 16-21)

Mezi další OP, kde jsou podnikatelé v Olomouckém kraji stanoveni jako možní žadatelé, patří také OP Doprava, OP Nadnárodní spolupráce, či OP Výzkum a vývoj pro inovace, kde se jedná zejména o podporu inovačního potenciálu podnikatelských subjektů.

Komunitární programy

Rámcový program pro konkurenceschopnost a inovace 2007 – 2013 (CIP) představuje vedle strukturálních fondů nejvýznamnější podpůrný nástroj EU na podporu MSP. Jeho cílem je zejména posílení konkurenceschopnosti a podpora inovací MSP. Celkovou koordinaci CIP zajišťuje Evropská komise prostřednictvím svých výborů. Pro MSP je v rámci CIP nejdůležitějším programem *Program pro podnikání a inovace*, který představuje největší část rámcového programu a prostřednictvím kterého je financována podpora podniků, podnikavost, inovace a průmyslová konkurenceschopnost MSP. (Česká spořitelna, 2007)

Dalším možným zdrojem podpory MSP v Olomouckém kraji z komunitárních programů je i ***7. rámcový program***. Jedná se o velmi důležitý nástroj EU pro financování výzkumu. Pro MSP je významným programem *program Kapacity* a jeho část *Výzkum ve prospěch MSP*. Cílem této části je umožnění přístupu MSP k výsledkům uskutečněných výzkumů bez jejich samotného zúčastnění na prováděném výzkumu. Daný výzkum je tedy financován prostřednictvím grantu a je proveden na základě požadavků MSP danou výzkumnou organizací (např. univerzitou). Zadavatel výzkumu (subjekt MSP) poté může výsledky výzkumu plně využívat, aniž by se na zpracování samotného výzkumu podílel. (BusinessInfo.cz, 2010)

Ostatní finanční prostředky EU na podporu podnikání

Je důležité v rámci financování podpory drobných podniků zmínit také *Program rozvoje venkova*, jehož vyhlášovatelem je v Olomouckém kraji Olomoucký kraj (administrátorem pak odbor strategického rozvoje kraje).

Prostřednictvím tohoto programu jsou financovány takové projekty, které jsou uskutečňovány v obcích s méně než 2 tis. obyvateli a jsou poskytovány podnikatelům nezemědělského typu. Pro podnikatele je v rámci PRV důležitá OSA III – 1.2 Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje. K 8.2.2012 bylo podáno z Ol. kraje 135 žádostí o dotaci, což činilo 14 % z celkového počtu podaných žádostí v ČR. (Státní zemědělský intervenční fond, 2012a, s. 1)

10.2 Podpora podnikání ze strany státu

Je důležité zmínit, že podporou prostřednictvím státu je v tomto případě chápána taková podpora, jež je uskutečňována z národní úrovně nikoli úrovně regionální či místní (tzn. financována prostřednictvím Státního rozpočtu ČR).

Podnikatelské subjekty v Olomouckém kraji mají možnost pro své podnikání využít podpor financovaných prostřednictvím Státního rozpočtu ČR, potažmo prostřednictvím rozpočtových kapitol jednotlivých ministerstev.

Přímá podpora

Ministerstvo průmyslu a obchodu

MPO se v rámci financování podpory podnikání v roce 2011 zaměřovalo především na spolufinancování projektů v rámci OPPI.

Je důležité zmínit i jeho podporu MSP prostřednictvím záručního programu (tzv. programu **M-ZÁRUKA**). Poskytovatelem tohoto programu byla v roce 2011 ČMZRB. Záruční program byl realizován z prostředků MPO a nabízel zvýhodněné záruky pro začínající podnikatele s méně než 10 zaměstnanci. Tyto zvýhodněné záruky byly v roce 2011 poskytovány pouze k získání úvěru na úhradu výdajů daného projektu, a to např. na pořízení a rekonstrukci DHM, pořízení zásob (včetně DDHM) či na pořízení DDNM. Tato podpora může být poskytnuta až do výše 80 % jistiny zaručovaného bankovního úvěru, avšak zaručovány mohou být úvěry jen do výše 3 mil. Kč. (ČMZRB, 2011a, s. 1-3)

Ostatní

V roce 2011 MPO připravilo v rámci Programu švýcarsko-české spolupráce program INOSTART, jehož cílem je podpořit začínající a rozvíjející se malé a střední podnikatele. Tento projekt je v přípravné fázi, jeho spuštění je plánováno v druhé polovině roku 2012. Podpora bude poskytována ve formě záruk až do výše 60 % podnikatelského úvěru. Jako pilotní regiony programu byly vybrány Olomoucký a Moravskoslezský kraj. (Časopis podnikatelů, 2011, s. 16)

Ministerstvo pro místní rozvoj

Mezi takový druh podpory podnikání, který byl financován prostřednictvím národních zdrojů, patřil v roce 2011 také např. program vyhlašovaný MMR, jímž byl **Národní program podpory cestovního ruchu 2010 – 2013**. Tento program je orientovaný na podporu domácího cestovního ruchu v ČR a lze jej označit za jeden z nástrojů implementace Konceptce státní politiky cestovního ruchu ČR na období 2007 – 2013. V rámci tohoto programu se MSP řadí mezi oprávněné žadatele podpory (jako např. provozovatelé ubytovacích a stravovacích zařízení). (MMR, 2010)

ČMZR

Jako jeden z největších problémů, se kterými se subjekty MSP potýkají, lze označit zejména jejich obtížný přístup k financování. Proto je důležité, aby byla poskytována malým a středním podnikům dostatečná podpora např. ve formě záruk či zvýhodněných úvěrů.

ČMZR je specifický subjekt, jenž je podporován nejen ze Státního rozpočtu ČR, ale současně i prostřednictvím strukturálních fondů či regionální rozpočtů (viz kapitola č. 3.2).

Pro subjekty MSP, které uskutečňují svou podnikatelskou činnost v Olomouckém kraji, je ČMZR velmi důležitá, neboť jak znázorňuje tabulka č. 7, subjekty MSP z tohoto kraje se v roce 2010 podíleli 8,3% podílem na celkové výši poskytnutých záruk prostřednictvím ČMZR. Subjektům MSP z Olomouckého kraje bylo ve sledovaném období 2006 - 2010 poskytováno více záruk, než připadalo na průměr v rámci krajů ČR. Avšak v rámci ČR bylo poskytnuto v roce 2010 nejvíce záruk na podporu MSP v Jihomoravském (15,2 %) a naopak nejméně záruk bylo poskytnuto ČMZR v kraji Karlovarském.

Tab. 7 Vývoj regionální struktury objemu poskytnutých záruk ČMZRB v % podílu na celkovém objemu záruk poskytnutých v ČR pro subjekty MSP (ČMZRB, 2011b)

	2006	2007	2008	2009	2010
Hl. město Praha	5,1%	8,5%	0,4%	1,7%	5,6%
Středočeský	8,6%	4,6%	5,3%	8,5%	8,2%
Jihočeský	1,8%	4,9%	4,1%	3,5%	4,9%
Plzeňský	10,2%	7,2%	6,5%	8,4%	7,0%
Karlovarský	1,6%	0,6%	0,7%	0,9%	1,4%
Ústecký	2,8%	5,9%	7,2%	3,1%	2,1%
Liberecký	10,5%	1,4%	6,0%	6,1%	9,7%
Královéhradecký	6,8%	1,5%	3,1%	8,7%	10,6%
Pardubický	4,5%	10,5%	8,9%	9,0%	3,8%
Vysočina	6,5%	4,4%	5,2%	7,0%	4,7%
Jihomoravský	10,7%	9,5%	9,0%	15,8%	15,2%
Olomoucký	8,1%	8,0%	12,5%	12,9%	8,3%
Zlínský	10,3%	6,6%	6,8%	5,3%	7,1%
Moravskoslezský	12,5%	26,4%	24,4%	9,1%	12,0%
Celkem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Nepřímá podpora

Úlohu státu v rámci nepřímé podpory podnikání lze vidět v legislativě a v daňové oblasti. Jako nejdůležitější nepřímou podporu ze strany státu lze chápat zejména snižování administrativní zátěže podnikatelů, neboť tyto intervence ze strany státu přinášejí podnikatelům zejména časové úspory a současně i úspory finanční. Avšak na základě rozhovorů s podnikatelskými subjekty z Olomouckého kraje, je patrné, že administrativní zátěž, jež se dotýká podnikání, je stále značná, přestože Vláda ČR v roce 2008 přijala Plán snižování administrativní zátěže.

10.3 Podpora podnikání ze strany Olomouckého kraje

Podpora podnikání v Olomouckém kraji spadá do gesce odboru strategického rozvoje kraje (oddělení regionálního rozvoje), jež je samostatným odborem Krajského úřadu Olomouckého kraje.

Koncepční dokumenty Olomouckého kraje na podporu podnikání

Primárním strategickým dokumentem Olomouckého kraje zaměřeným na podporu podnikání je **Program rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje**, k jehož poslední aktualizaci došlo v roce 2011. V rámci PRÚOOK je na podporu podnikání zaměřena *Rozvojová priorita: A. Podnikání a ekonomika* s cílem zvýšit životní úroveň obyvatel celého území

Olomouckého kraje. Tato priorita se skládá ze čtyř oblastí podpory. Jedná se o oblasti podpory, jimiž jsou:

A. 1 Podpora vzniku firem a pracovních příležitostí,

A. 2 Internacionalizace ekonomiky kraje,

A. 3 Podpora znalostní ekonomiky,

A. 4 Podpora tradiční ekonomiky a stabilizace podniků. (Olomoucký kraj, 2011b, s. 14-16)

Součástí PRÚOOK jsou také akční plány vztahující se k daným rozvojovým prioritám kraje. Pro oblast podnikání je důležitý **Akční plán – A. Podnikání a inovace**, který reflektuje jednotlivé aktivity uvedené v návrhové části PRÚOOK. Tyto aktivity jsou děleny do dvou částí. První část obsahuje konkrétní projekty, jež jsou realizovány krajem či jeho příspěvkovými organizacemi a jsou financovány z rozpočtu Olomouckého kraje. Druhá část zahrnuje seznam projektů realizovaných jinými subjekty než Olomouckým krajem, avšak projektů financovaných či spolufinancovaných z rozpočtu Olomouckého kraje. (Olomoucký kraj, 2011a, s. 2)

V rámci naplnění priorit PRÚOOK v oblasti podnikání a ekonomiky vznikl také dokument **Regionální inovační strategie Olomouckého kraje**, jež byl zveřejněn v roce 2011. Vytvoření této strategie bylo financováno prostřednictvím OP LZZ. RIS je z obecného hlediska zaměřena na vybudování nástrojů Olomouckého kraje na podporu inovací v malých a středních podnicích. RIS je tvořena ze dvou částí. První část je zaměřena na analýzu současného stavu Olomouckého kraje v oblasti inovací. V druhé části RIS je zpracován Akční plán, který obsahuje konkrétní projekty, jejichž realizace povede ke zvyšování konkurenceschopnosti Olomouckého kraje. Lze tedy říci, že prostřednictvím této strategie dojde v Olomouckém kraji k propojení sféry podnikatelské, akademické i sféry veřejnoprávní. (Olomoucký kraj, 2011g)

Dalšími důležitým dokumentem kraje v oblasti podnikání je také **Program rozvoje cestovního ruchu**, jenž se zaměřuje na podporu subjektů uskutečňujících svou ekonomickou činnost v oblasti cestovního ruchu. V oblasti MSP nemá Olomoucký kraj zpracovaný žádný strategický či koncepční dokument. (Novotná, 2012)

Přímá podpora

V Olomouckém kraji k 5.3.2012 nebyl vyhlášen žádný dotační program či poskytovány granty, které by byly určeny pro podnikatelské subjekty a které by současně byly financovány

vány z rozpočtu Olomouckého kraje. Finanční podpory od Olomouckého kraje mohou získat podnikatelé pouze v případě mimořádných dotací.

Nepřímá podpora

Důležitou úlohu Olomouckého kraje, coby představitele samosprávy, lze vidět zejména v nepřímé podpoře podnikání v jeho územním obvodu.

Propagace podnikatelských subjektů

Významnou úlohou Olomouckého kraje z hlediska nepřímé podpory je propagace firem z jeho územního obvodu prostřednictvím vydávání propagačních letáků a příruček, jimiž kraj poté prezentuje podnikatele a současně i investiční příležitosti kraje nejen v ostatních krajích ČR ale i v zahraničí. (Novotná, 2012)

Problematika podnikatelských ploch

Průmyslové zóny v Olomouckém kraji

Na území Olomouckého kraje se nachází průmyslové zóny jak menší velikosti, tak současně i zóny větší velikosti. Významných průmyslových zón, které jsou sledovány v rámci územních plánů Olomouckého kraje, se nacházelo na území Olomouckého kraje v roce 2011 celkem 10. Jako nejvýznamnější průmyslovou zónou lze označit zónu Přerov – jih a Terminál kombinované dopravy. Tato zóna je rovněž i největší průmyslovou zónou v kraji. Avšak je důležité také zmínit, že na území kraje se nachází velké množství menších průmyslových zón, které jsou pro MSP důležité při upevňování konkurenceschopnosti a které jsou těmito subjekty využívány.

V roce 2011 se takřka u všech průmyslových zón nacházelo velké množství volných ploch, jež mohou být využity podnikatelskými subjekty. (Novotná, 2012)

Podpora podnikatelských ploch ze strany Olomouckého kraje

V rámci podnikatelských ploch je důležité zmínit zejména poskytování příspěvků obcím na průmyslové zóny v Olomouckém kraji, jako tomu bylo např. u průmyslové zóny ve Šternberku, kdy byl městu Šternberk poskytnut příspěvek ve výši 3 mil. Kč. (Novotná, 2012)

V roce 2011 vydal Olomoucký kraj ve spolupráci s ROP Střední Morava a agenturou CzechInvest publikaci Brownfields v Olomouckém kraji, avšak od tohoto roku nebyla zveřejněna žádná aktuální nabídka podnikatelských nemovitostí v kraji.

Podpora klastrů na území kraje

Olomoucký kraj se snaží věnovat dostatečnou pozornost problematice klastrů, jež působí na jeho území. O čemž svědčí také fakt, že kraj poskytuje ze svého rozpočtu prostředky na dofinancování aktivit, které jsou spojené se vznikem klastrů, či poskytuje finanční prostředky na pravidelné setkávání členů klastrů, neboť současný OPPI finančně zajišťuje vznik klastrů, avšak dále již nijak finančně nepodporuje jejich spolupráci. (Novotná, 2012)

Spolupráce s ostatními subjekty

Olomoucký kraj je partnerem Autonomní oblasti Vojvodina (Srbsko a Černá hora). Prostřednictvím tohoto partnerství zprostředkovává Olomoucký kraj vybraným podnikatelům v této oblasti podnikatelské mise. (Novotná, 2012)

Při podpoře podnikání kraj spolupracuje s různými subjekty na pořádání významných soutěží určených pro podnikatele, jako je tomu u např. u soutěží *Podnikatel roku Olomouckého kraje*, kterou kraj pořádá ve spolupráci s Ernst & Young, *Podnikavá hlava* pořádaná ve spolupráci s VTP UP, či u soutěže *Firma roku, živnostník roku* pořádané ve spolupráci s Bison & Rose. Dále kraj spolupracuje např. s agenturou CzechInvest, CzechTrade či HK ČR. (Olomoucký kraj, 2011f)

Instituce zřizované Olomouckým krajem na podporu podnikání

Olomoucký kraj nezřizuje žádné instituce na podporu podnikání. Patří pouze mezi zakládající členy zájmového sdružení právnických osob **OK4Inovace**, které bylo zřízeno z důvodu organizačního zajištění RIS. (Novotná, 2012)

Zaměření podpory podnikání ze strany Olomouckého kraje

Avšak je důležité podotknout, že podpora podnikání ze strany Olomouckého kraje je soustředěna zejména na velké firmy, jež v kraji působí. Podpoře MSP je tedy ze strany Olomouckého kraje věnována velmi malá pozornost. (Novotná, 2012)

11 PODPORA INOVAČNÍHO PODNIKÁNÍ V OLOMOUCKÉM KRAJI

Při podpoře podnikání je nutné klást důraz nejen na finanční podporu pro podnikatele, ale také i na podporu inovací jednotlivých podniků, kdy dochází k nepřímé podpoře podnikatelských subjektů. V rámci podpory inovací vyhotovil Olomoucký kraj pro svůj územní obvod strategický dokument, jímž je **Regionální inovační strategie Olomouckého kraje** (její charakteristika v kapitole č. 10.3). Podpora inovací je v kraji uskutečňována zejména prostřednictvím VTP, Podnikatelského inkubátoru UP a jednotlivých klastrů, jež na území kraje působí.

Dle statistik ČSÚ – Inovačního šetření CIS 2004 – 2006 patřila Olomouckému kraji ve sledovaném období 3. nejhorší příčka, co se podílu inovativních firem na celkovém počtu firem v kraji týče. Nižší podíl ve sledovaném období měly pouze Karlovarský a Ústecký kraj. (Olomoucký kraj, 2011c, s. 21)

Podnikatelské inkubátory

Podnikatelský inkubátor UP

V Olomouckém kraji k 31.3.2011 existoval pouze **Podnikatelský inkubátor UP**, jež je součástí VTP UP. Tento inkubátor poskytuje zázemí novým inovativním firmám, kdy nabízí těmto firmám takové výhody, jako jsou např. prostory za zvýhodněné nájemné, balíček konzultačních služeb zdarma či pomoc najít těmto začínajícím firmám soukromé investory. Důležitá je také jeho podpora pro studenty, kteří se rozhodnut podnikat, neboť jim jsou nabízeny služby inkubátoru zdarma. O významnosti Podnikatelského inkubátoru UP svědčí také fakt, že v roce 2010 získal cenu za podnikatelskou nemovitost roku. (CzechInvest, 2008)

Připravované podnikatelské inkubátory na území Olomouckého kraje

K 31.12.2012 byly ve fázi připravování 2 podnikatelské inkubátory. Jedná se o Přerovský podnikatelský inkubátor, který lze charakterizovat jako čistě podnikatelskou aktivitu bez účasti VŠ. Druhým připravovaným inkubátorem je podnikatelský inkubátor, který vznikne na ulici Šlechtitelů v Olomouci, jež bude opět v gesci UP. (Novotná, 2012)

Vědeckotechnické parky

Vědeckotechnický park Univerzity Palackého

VTP UP lze charakterizovat jako velmi vyspělý park v rámci VTP v ČR. Tento park má platné členství ve SVTP a sídlí od svého vzniku (tzn. od 21.1.2000) v krajském městě Olomouc. VTP UP tvoří samostatnou ekonomickou jednotku UP, a proto může přímo využívat zázemí, špičkové přístroje a současně také know-how této univerzity pro jeho zákazníky. Do parku jsou přijaty pouze inovativní firmy či firmy s inovativním potenciálem. Služeb VTP UP využívalo k 31.12.2011 celkem 28 firem (z toho 20 inovačních firem). Park firmám nabízí širokou škálu zvýhodněných služeb, mezi něž patří např. finanční poradenství, dotační poradenství, právní poradenství apod. Dále jim nabízí k užívání např. moderně vybavené laboratoře, výstavní prostory či konferenční prostory. Ve VTP UP je preferováno poskytování služeb pro firmy podnikající v oblasti biotechnologií, nanotechnologií či firmy podnikající v oblasti software. (Společnost vědeckotechnických parků, 2010b)

Podnikatelský a inovační park Agritec

Jedná se o park, který má platné členství ve SVTP. Sídlem parku je město Šumperk, ve kterém park sídlí od zahájení svého provozu tedy od 1.6.1996. Podnikatelský a inovační park Agritec je určen pro podporu malých a začínajících firem podnikajících v oblasti rostlinného výzkumu a šlechtění rostlin. V tomto parku se nacházelo k 31.12.2011 na celkové ploše parku 5295 m² celkem 15 ekonomických subjektů (z toho 5 inovačních firem). Inovačním firmám jsou uvnitř tohoto parku poskytovány služby jako např. finanční poradenství, účetnictví či vzdělávání. (Společnost vědeckotechnických parků, 2010a)

Technologický park Olomouc – Hněvoťín

TPO o celkové výměře 95ha se nachází v těsné blízkosti města Olomouc. Tento park je dlouhodobým investičním záměrem stavební a developerské společnosti GEMO OLOMOUC. TPO tvoří ucelené území, které nabízí rozvojové plochy určené k umístění investičních záměrů zejména z oblasti inovačních technologií, zpracovatelského průmyslu a lehké výroby, strategických služeb, center sdílených služeb, administrativy, skladů a skladovacích ploch.

Klastry

Na území Olomouckého kraje působí čtyři klastry, z toho tři klastry sídlí na území krajského města Olomouc (Olomoucký klastr informací, Český nanotechnologický klastr, Klastr MedChemBio. Dále na území kraje působí i Moravskoslezský dřevařský klastr.

Olomoucký klastr inovací

Olomoucký klastr inovací tvoří oborové seskupení regionálně propojených podniků a institucí terciálního vzdělávání, jež je zaměřuje na oblast informačních technologií, poradenské služby v rámci elektronických zařízení na zpracování dat (hardware) či poradenstvím v oblasti software a jiné činnosti, jež souvisí s výpočetní technikou. K 31.12.2011 klastr sdružoval 12 členů. (Olomoucký kraj, 2011e)

Klastr MedChemBio

Klastr MedChemBio, jež je orientován na oblast biologicky aktivních látek (tzn. látek nalézající uplatnění v medicíně jako léčiva), vznikl v roce 2009. K 31.12.2011 měl klastr 26 členů. Mezi členy patří např. Univerzita Palackého, Ústav organické chemie a biochemie AV ČR či Nadace pro výzkum rakoviny. Tento klastr lze tedy charakterizovat jako významný subjekt, prostřednictvím něhož dochází ke spolupráci akademické sféry, MSP, dodavatelů, investorů, odborných společností a výrobních podniků v oblasti vývoje, testování a výroby léčiv. Jako hlavní cíle, má klastr stanoveny především poradenství v oblasti přenosu technologií, zhodnocení duševního vlastnictví, certifikaci a legislativu či získání a výměna kontaktů se zahraničními partnery. Neméně důležitý je také cíl klastru, jímž je rozvoj samotného regionu – Olomouckého kraje. (MedChem, 2010)

Český nanotechnologický klastr

Český nanotechnologický zastřešuje spolupráci nad subjekty zabývajícími se využitím nanotechnologií. Sídlem klastru je město Olomouc. K 31.12.2011 měl klastr 11 členů. Jako hlavní cíle tohoto klastru jsou označeny poradenství, vzdělávání, věda a výzkum, technologický a informační transfer a společná propagace jak klastru, tak i samotného Olomouckého kraje. Velkou předností tohoto klastru je aktivní spolupráce s Přírodovědeckou fakultou UP. Výhody, které členství v Českém nanotechnologickém klastru přináší, jsou především aktivní využívání dotací, společná propagace, sdílení nákladů či informační servis pro členské firmy. (Český nanotechnologický klastr, 2012)

Moravskoslezský dřevařský klastr

Moravskoslezský dřevařský klastr vznikl v roce 2005 jako občanské sdružení. Z počátku působil jen území Moravskoslezského a Zlínského kraje a až od roku 2008 působí i na území Olomouckého kraje. K 31.12.2011 měl klastr 30 členů. Členy tohoto klastru tvoří zejména subjekty MSP z oblasti dřevozpracujícího průmyslu. Jako hlavní cíle klastru jsou stanoveny inovace a rozvoj dřevozpracujícího průmyslu. Spolupráce členů v rámci klastru spočívá zejména v oblasti propagace, inovace, vzdělávání a výzkumu týkající se dřevozpracujícího průmyslu. (Olomoucký kraj, 2011e)

12 INSTITUCE PODPORUJÍCÍ PODNIKÁNÍ V OLOMOUCKÉM KRAJI

Kapitola č. 12 vymezuje pouze ty subjekty, kteří podporují podnikání v Olomouckém kraji v nejvyšší míře (mimo Olomoucký kraj, jenž je popsán již v kapitole č. 10.3).

Vysoké školy

Univerzita Palackého

Velký význam v podpoře MSP v Olomouckém kraji má zejména Univerzita Palackého, neboť, jak je uvedeno již v kapitole č. 11.1.2, je jejím prostřednictvím zřizován VTP UP či Podnikatelský inkubátor UP. Součástí VTP je také Centrum pro transfer technologií a současně i technologické centrum, kde se nacházejí laboratoře Centra aplikovaného výzkumu. Existenci UP v Olomouckém kraji lze tedy v rámci podpory MSP přikládat velký význam. (Olomoucký kraj, 2010, s. 22)

Ostatní VŠ

Mezi představitele vysokých škol neuniverzitního typu v Olomouckém kraji, jež se zaměřují na spolupráci se sektorem MSP, patří také Moravská vysoká škola. Jedná se o soukromou ekonomickou VŠ. V rámci podpory MSP je důležitá její činnost v oblasti vědy a výzkumu, kde má jako jednu ze svých hlavních priorit, stanovenou - cílený výzkum zaměřený na sektor MSP. (Novotná, 2012)

Jako slabou stránku Olomouckého kraje v rámci VŠ lze hodnotit zejména absenci technické VŠ v kraji.

Regionální kancelář CzechInvest

Za významný subjekt v oblasti podpory podnikání v Olomouckém kraji lze považovat rovněž regionální pobočku agentury CzechInvest, jež sídlí v krajském městě Olomouc. Tato agentura podporuje MSP prostřednictvím poskytování konzultací o možných podporách podnikání prostřednictvím programů financovaných ze strukturálních fondů EU, jež CzechInvest zastřešuje. Dále poskytuje pomoc firmám, které mají zájem realizovat investice v Olomouckém kraji. A v neposlední řadě je důležitost agentury CzechInvest také v její spolupráci s místní správou, územní samosprávou a ostatními institucemi z Olomouckého kraje v rámci rozvoje podnikatelského prostředí tohoto kraje. (Olomoucký kraj, 2010, s. 12)

Regionální exportní místo CzechTrade

Ve městě Přerov sídlí Regionální exportní místo CzechTrade. Tato agentura v rámci podpory podnikání nabízí podnikatelům z Olomouckého kraje např. účast na zahraničních veletrzích či jim poskytuje konzultace o jejich možnostech a tendencích na zahraničních trzích. (Krajská hospodářská komora Olomouckého kraje, s. 15, 2011)

Regionální poradenská a informační centra

V Olomouckém kraji působí dvě RPIC. Jedná se o RPIC – EKONOMSERVIS Přerov, s.r.o. a IRP – RPIC Jeseník, s.r.o.

RPIC – EKONOMSERVIS Přerov, s.r.o. umožňuje malým a středním podnikatelům v Olomouckém kraji využívat nejen cenově zvýhodněného či bezplatného poradenství v oblasti ekonomiky podniku, daní, účetnictví či čerpání prostřednictvím strukturálních fondů EU, ale současně nabízí těmto podnikatelům také např. vzdělávací kurzy pro jejich zaměstnance či podnikatele samotné. Subjektům MSP poskytuje také informace o aktuálních programech podpory pro jejich podnikání. (RPIC-Ekonomservis Přerov, 2012)

Hospodářská komora ČR

V Olomouckém kraji působí Krajská hospodářská komora Olomouckého kraje, která zastřešuje síť pěti okresních hospodářských komor, jež působí v Olomouckém kraji. Konkrétně jde o OHK Jeseník, OHK Olomouc, OHK Prostějov, OHK Přerov a OHK Šumperk. K 31.12.2011 měla HK ČR v Olomouckém kraji zhruba 600 členů (právnických i fyzických osob). Firmy, jež mají členství HK v Olomouckém kraji, vytvářejí zhruba 60 % HDP kraje a zaměstnávají 2/3 ekonomicky aktivního obyvatelstva kraje. (Stachová, 2012)

KHK OK nabízí podnikatelům z Olomouckého kraje např. zprostředkování zahraniční obchodní mise, odborné konference či setkávání manažerů z celého kraje s významnými osobnostmi. (Krajská hospodářská komora Olomouckého kraje, s. 3, 2011)

Regionální agentura pro rozvoj Střední Moravy

Tato agentura byla založena v roce 1996 Svazkem obcí střední Moravy a Magistrátem města Olomouce. RARSM primárně působí na území Olomouckého kraje, avšak jak již z jejího názvu vyplývá, může její činnost zasahovat i na území Zlínského kraje. Agentura nabízí služby jak subjektům sektoru soukromého, tak i subjektům sektoru veřejného. (Olomoucký kraj, 2010, s. 12)

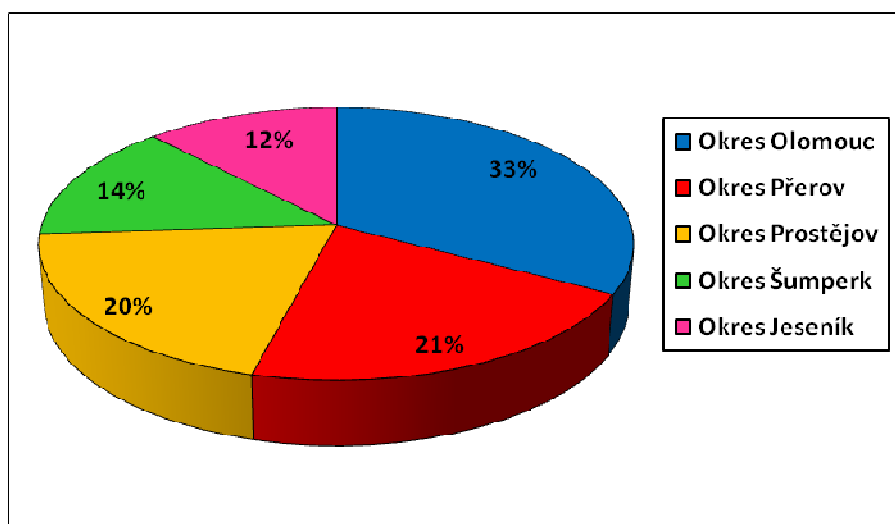
Subjektům MSP v Olomouckém kraji poskytuje agentura služby v oblasti poradenství týkajícího se financování z dotačních titulů EU, či v oblasti veřejných zakázek. Rovněž nabízí svým klientům služby, jež se týkají kompletního zpracování projektů (včetně zpracování žádosti o dotace). (Regionální agentura pro rozvoj střední Moravy, 2010)

13 VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ PROVEDENÉHO MEZI SUBJEKTY MSP V OLOMOUCKÉM KRAJI

Tato kapitola je zaměřena na vyhodnocení dotazníkového šetření uskutečněného v lednu a únoru roku 2012 mezi subjekty MSP v Olomouckém kraji. Primárním cílem průzkumu bylo zjištění spokojenosti podnikatelů s podporou podnikání v Olomouckém kraji. Šetření, jež bylo zcela anonymní, bylo prováděno prostřednictvím webového portálu VyplňTO.cz a zúčastnilo se jej celkem **171 respondentů**, kteří byli dotazováni na základě náhodného výběru prostřednictvím elektronické pošty. Na otázky respondenti odpovídali slovně či využívali výběru z daných možností, kdy v některých případech mohli označit více možností. Podrobná statistika dotazníkového šetření včetně zadání dotazníků se nachází v příloze č. 5, 6 a 7.

13.1 Charakteristika respondentů

Respondenti v jednotlivých okresech Olomouckého kraje byli vybíráni s ohledem na celkový počet subjektů MSP působících v jednotlivých okresech kraje. Proto nejpočetnější skupinu dotazovaných tvořili respondenti z okresu Olomouc, naopak nejmenší skupinou dotazovaných byli respondenti z okresu Jeseník, na jehož území se subjektů MSP nachází nejméně.

Obr. 7 Místo/sídlo podnikání dotazovaných, zdroj a zpracování vlastní

30 % respondentů tvořili samostatní podnikatelé. **36 %** dotazovaných tvořili podnikatelé, jejichž podnik má méně než 10 zaměstnanců. U **25 %** respondentů měl jejich podnik mezi 11 – 50 zaměstnanci a u **9 %** dotazovaných podnik zaměstnával 51 – 250 zaměstnanců.

Dle odvětví podnikatelské činnosti se zúčastnilo nejvíce respondentů, kteří podnikají v obchodě a službách. V menším poměru bylo zastoupeno podnikání v průmyslu, stavebnictví, dopravě, pohostinství, peněžnictví a v komunikacích.

Z celkového počtu respondentů 73 % uskutečňovalo svou ekonomickou činnost více než 5 let. Zbýlých 27 % tuto ekonomickou činnost uskutečňovalo méně než 5 let.

13.2 Výsledky zjištěné na základě dotazníkového šetření

Podnikatelské prostředí v Olomouckém kraji

Na otázku – “*Jak jste celkově spokojeni s kvalitou podnikatelského prostředí?*“. 47 % dotazovaných uvedlo, že jsou celkově spokojeni s kvalitou podnikatelského prostředí v Olomouckém kraji. Oproti tomu větší skupina respondentů (53 %) odpověděla, že je s kvalitou podnikatelského prostředí nespokojena.

Dotazovaní jako největší bariéry podnikání v kraji vidí především slabou kupní sílu obyvatelstva, nedostatek kvalifikovaných pracovníků a značnou byrokratickou zátěž. V menší míře vidí bariéry ve vysoké konkurenci a ve vysokých poplatcích, jež jdou do rozpočtu obcí.

Podpora podnikání MSP v Olomouckém kraji

U otázky – “*Využili jste již někdy podpory pro své podnikání?*“, uvedlo 65 % dotázaných, že ne, a pouze 35 % respondentů odpovědělo, že podpory již využili (tzn. 60 dotázaných).

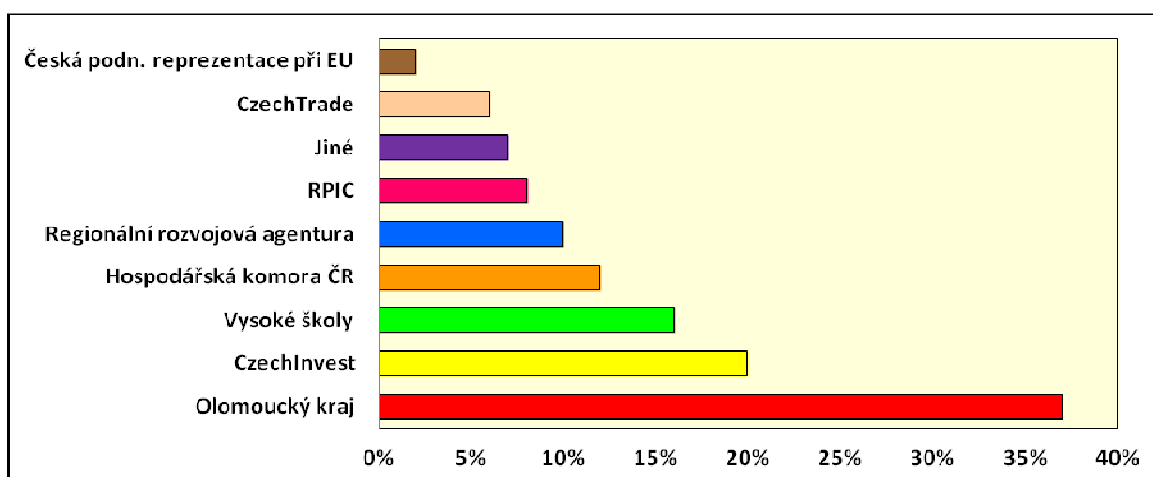
Z celkového počtu respondentů využívajících podpor podnikání 66 % uvedlo, že využili finanční podpory. Dále 37 % uvedlo, že využili informační podpory, 3 % uvedly, že již využily služeb VTP a pouze 2 % využily členství v klastru. 20 % využilo jiné podpory. Ani jeden dotazovaný nevyužil možností Podnikatelského inkubátoru VTP UP.

Respondenti využívající finanční podpory, uvedli, že nejčastěji byla tato podpora financována z rozpočtu EU (37 %), dále dotazovaní v menší míře využívali podpory financované ze Státního rozpočtu ČR, z rozpočtu Olomouckého kraje či z obecních rozpočtů.

Dotazovaní, jenž čerpali/čerpají prostřednictvím EU uvedli, že tato podpora byla financována nejčastěji prostřednictvím OPPI, dále dotazovaní využili také OP LZZ prostřednictvím něhož lze financovat tzv. měkké projekty. V menším poměru byly zastoupeny ROP SM, OPŽP, OPD. Je důležité podotknout, že ani jeden dotazovaný nevyužil služeb 7. rámcového programu, jenž je určen na financování výzkumu.

Spolupráce se subjekty podporujícími MSP v Olomouckém kraji

66 % dotázaných uvedlo, že pro své podnikání **nevyužilo/nevyužívá** spolupráce s institucemi, které nabízí subjektům MSP různé služby, a to ať již se jedná o poradenství či např. o pomoc se zpracováním projektové žádosti. Zbýlých 34 % uvedlo, že využívá spolupráce s některou či některými institucemi uvedenými na obrázku č. 8.

Obr. 8 Procentuální zobrazení využití spolupráce subjektů MSP s vybranými institucemi, zdroj a zpracování vlastní

Z obrázku č. 8 je patrné, že nejčastější institucí, se kterou respondenti spolupracovali/spolupracují je Olomoucký kraj, který uvedlo zhruba 37 % dotazovaných. Druhým nejčastěji zmiňovaným subjektem je vládní organizace CzechInvest. Dále respondenti také využili spolupráce s VŠ, zejména pak spolupráci s UP, která nabízí malým a středním podnikatelům velké množství služeb zejména v oblasti inovací (př. podnikatelský inkubátor, či VTP). V menším měřítku jsou zastoupeny také HK ČR, RRA či RPIC.

Celková spokojenost respondentů s podporou podnikání v kraji

Tab. 8 Kontingenční tabulka relativních četností spokojenosti dotazovaných s podporou podnikání, zdroj a zpracování vlastní

Okres Ol. kraje	Zcela spokojen	Spíše spokojen	Spíše nespokojen	Zcela nespokojen	Σ
Okres Jeseník	0 %	10 %	60 %	30 %	100 %
Okres Olomouc	0 %	44 %	42 %	14 %	100 %
Okres Prostějov	6 %	21 %	56 %	17 %	100 %
Okres Přerov	0 %	22 %	53 %	25 %	100 %
Okres Šumperk	0 %	13 %	54 %	33 %	100 %
Σ	1 %	26 %	51 %	22 %	100 %

Tabulka č. 8 znázorňuje celkovou spokojenost dotazovaných s podporou podnikání v Olomouckém kraji. Z tabulky je zřejmé, že dotazovaní v jednotlivých okresech jsou celkově nespokojeni s podporou podnikání. Nejvíce jsou respondenti nespokojeni s nedostatkem informací o možné podpoře podnikání (73 %) a s nízkou podporou začínajících podnikatelů (39 %).

Závislost mezi spokojeností respondentů s podporou podnikání a místem/sídlem podnikání respondentů

Na základě provedeného výzkumu a provedené analýzy závislosti bylo zjištěno, že závislost mezi spokojeností respondentů s podporou podnikání a místem/sídlem podnikání respondentů je velmi slabá (viz příloha č. 7). Proto je nutné, aby byla stanovena opatření na podporu podnikání, která budou zaměřena na kraj jako celek, nikoli pouze na vybrané okresy Olomouckého kraje.

Realizace projektu na podporu MSP v Olomouckém kraji

Respondenti v rámci dotazníkového šetření mohli vybírat z konkrétních projektů na podporu podnikání, popřípadě mohli sami navrhnout, jaký projekt na podporu MSP v Olomouckém kraji by přivítali. Nejvíce by dotazovaní tedy přivítali realizaci projektu zaměřeného zvýšení informací o podpoře podnikání v kraji. Jednalo se např. o projekt tvorby webových stránek poskytujících informace o podpoře podnikání v Olomouckém kraji. Dále by respondenti uvítali projekt, jenž by upravoval vytvoření kontaktního místa pro podnikatele o možných podporách či kurz pro podnikatele, na základě kterého by si osvojili problematiku dotačních titulů a jejich možného čerpání.

Mezi jiné podnětné návrhy dotazovaných na realizaci projektu patří např.:

- projekt zaměřený na pomoc pro začínající podnikatele,
- projekt sociálních výhod pro malé a střední podnikatele,
- projekt zaměřený na rozvoj vědecko-výzkumné činnosti,
- každoroční setkání podnikatelů z daného okresu se zástupci CzechInvest, CzechTrade, HKČR a následné seznámení podnikatelů s novými povinnostmi (předpisy) a nejčastějšími chybami při prováděných kontrolách (např. z úřadu práce, finančního úřadu apod.)
- projekt na podporu využití starých objektů (tzv. brownfields).

14 SWOT ANALÝZA MSP V OLOMOUCKÉM KRAJI

Na základě provedených analýz a uskutečněného dotazníkového šetření byla zpracována SWOT analýza, která dále posloužila jako významný materiál pro sestavení opatření na podporu MSP v Olomouckém kraji stanovených v kapitole č. 15

Silné stránky (strengths):	Slabé stránky (weaknesses):
<ul style="list-style-type: none"> • vysoký podíl MSP na celkové zaměstnanosti v OLK, • levná pracovní síla ve srovnání s ostatními kraji ČR, • existence Regionální inovační strategie OLK, • spolupráce Univerzity Palackého a podnikatelských subjektů z OLK, • existence Podnikatelského inkubátoru VTP UP zaměřeného na začínající podnikatele, • působení klastrů a VTP na území OLK, • velké množství volných ploch v rámci průmyslových zón na území OLK. 	<ul style="list-style-type: none"> • slabá kupní síla obyvatel OLK, • nedostatek kvalifikovaných pracovníků, • absence vysokoškolských technických oborů či technické VŠ v OLK, • špatná informovanost o podnikatelských plochách v OLK, • nedostatečná informovanost subjektů MSP o podporách podnikání, • vyšší podpora velkých podniků než subjektů MSP ze strany OLK, • nízká spolupráce subjektů MSP s institucemi nabízejícími podporu podnikání pro MSP, • malý podíl inovativních podniků na celkovém počtu podniků v OLK.
Příležitosti (opportunities):	Ohrožení (threats):
<ul style="list-style-type: none"> • příchod zahraničních investorů, • studium zahraničních studentů na UP a s tím spojený příliv zahraničních vysokoškolsky vzdělaných pracovníků, • využití množství přímých i nepřímých podpor na podporu MSP, • možnost čerpání zdrojů určených pro MSP z rozpočtu EU, • možnost čerpání zdrojů určených pro MSP z národních prostředků. 	<ul style="list-style-type: none"> • odchod vysokoškolsky vzdělaných lidí do jiných krajů ČR či do zahraničí, • rostoucí byrokracie a administrativní zátěž spojená s čerpáním dotačních titulů určených pro MSP, • korupce spojená s čerpáním podpor pro podnikání, • snížení finančních prostředků určených na podporu MSP v novém program. období 2014–2020.

15 OPATŘENÍ NA PODPORU MSP V OLOMOUCKÉM KRAJI

Základním dokumentem Olomouckého kraje zaměřeným na podnikání je PRÚOOK (jeho vymezení v kapitole č. 10.3). Primárně je tento dokument zaměřen na rozvoj celého Olomouckého kraje a popisuje tak strategické cíle kraje v jednotlivých oblastech. V rámci podnikání PRÚOOK upravuje všechny oblasti podnikání, na něž se chce kraj ve střednědobém výhledu zaměřit. Tento dokument se tedy v rámci strategického cíle A. *Podnikání a ekonomika* nezaměřuje pouze na oblast MSP, ale je zaměřen i na velké podniky. Je tedy nutné stanovit opatření, která by upravovala pouze oblast MSP, neboť, jak již bylo zmíněno v předchozích kapitolách, MSP se podílí výrazným procentem na celkové zaměstnanosti v Olomouckém kraji. Dalším důvodem pro vytvoření opatření zaměřených pouze na MSP byl důležitý také fakt, že MSP má oproti velkým podnikům mnoho specifík.

Stanovení kritických oblastí

Na základě vymezené charakteristiky Olomouckého kraje, provedené analýzy podpory podnikání v Olomouckém kraji a uskutečněného průzkumu mezi subjekty MSP byly jako kritické oblasti tohoto podnikání v Olomouckém kraji stanoveny: nízká úroveň poskytovaných služeb pro subjekty MSP (zejména špatná informovanost podnikatelů) a slabá podpora začínajících podnikatelů. Jako další kritickou oblast je možné označit i nízkou kvalitu lidských zdrojů využitelných pro MSP. Na základě stanovení kritických oblastí byly vymezeny základní pilíře podpory MSP v kraji, jejichž garantem bude Olomoucký kraj, který však v rámci realizace těchto pilířů bude spolupracovat i s dalšími stanovenými subjekty. V rámci navrhovaných pilířů na podporu MSP je důležité klást také důraz na rozvoj inovačního potenciálu MSP, prostřednictvím něhož je možné zvyšovat konkurenceschopnost nejen podnikatelských subjektů ale rovněž i celého kraje.

Byly tedy stanoveny 4 základní pilíře na podporu MSP v Olomouckém kraji

- *Pilíř A – Rozvoj služeb určených pro MSP*
- *Pilíř B – Efektivní podpora začínajících podnikatelů*
- *Pilíř C – Zvyšování kvality pracovních sil pro MSP*
- *Pilíř D – Rozvoj inovačního potenciálu MSP*

*Pilíře a opatření na podporu MSP v Olomouckém kraji***PILÍŘ A – ROZVOJ SLUŽEB URČENÝCH PRO MSP**

Subjekty MSP v Olomouckém kraji mohou využívat pro své podnikání podpor jak finančních tak současně i podpor nefinančních. Významným představitelem poskytujícím finanční podporu je EU, zejména její strukturální fondy. Avšak proces získání dotace je velmi složitým procesem, kdy je potenciální žadatel vystaven náročné administrativní záležitosti. Na základě provedeného průzkumu bylo zjištěno, že subjekty MSP v Olomouckém kraji považují za hlavní nedostatek podpory podnikání právě jejich špatnou informovanost nejen o možných podporách podnikání, ale současně i nevědomost, jak tyto podpory získat.

Podnikatelé rovněž mohou využívat pro své podnikání služby z různých oblastí, které jim nabízí instituce působící na území kraje (jako např. CzechInvest, CzechTrade apod.). Avšak z provedeného dotazníkového šetření rovněž vyplývá, že podnikatelské subjekty této spolupráce využívají minimálně, což pramení především také z nízké informovanosti o těchto institucích mezi podnikateli.

Jako další oblast, na níž je nutné se v rámci zkvalitnění služeb pro subjekty MSP zaměřit, je zlepšování informovanosti podnikatelských subjektů o podnikatelských nemovitostech. Olomoucký kraj mapuje dlouhodobě nevyužívané průmyslové nemovitosti. Pro potenciální zájemce informací o tyto nemovitosti byl vydán v roce 2011 dokument v písemné podobě, avšak nedošlo k jeho zveřejnění v elektronické podobě, což omezuje dálkový přístup k těmto informacím.

Role kraje v podpoře podnikání, co by představitele samosprávy, je především v poskytování nepřímé podpory. Je tedy nutné, aby byly učiněny takové kroky, které povedou k rozvoji služeb pro MSP v Olomouckém kraji. Což znamená, že by měl být kladen důraz na zlepšení přístupu subjektů MSP k důležitým informacím týkajících se podnikání. Dále by měl být kladen důraz nejen na zlepšení znalosti subjektů MSP, jak daných podpor, které jsou podnikatelským subjektům nabízeny, efektivně využít, ale současně je také důležité, aby byl podporován i růst odborné vzdělanosti podnikatelských subjektů.

Opatření

Opatření A. 1 – Zvýšení informovanosti subjektů MSP o podporách podnikání v kraji

Aktivity:

- tvorba informačního serveru zaměřeného na podávání aktuálních informací o podporách podnikání v Olomouckém kraji (včetně nepřímých podpor),
- vydávání odborných příruček a letáků zaměřených na poskytnutí základních informací o aktuálních podporách podnikání v kraji,
- přizpůsobení webových portálů územních samospráv v Olomouckém kraji na podávání aktuálních informací pro podnikatele,
- pořádání pravidelných besed s představiteli kraje zaměřených na možnosti aktuálních podpor podnikání,
- vznik centra na podporu MSP, jehož zřizovatelem bude Olomoucký kraj.

Opatření A. 2 – Rozvoj poradenských služeb pro subjekty MSP

Aktivity:

- poskytování poradenství v oblasti programů podpory podnikání (programy EU, národní programy),
- poskytování poradenství v oblasti legislativy vztahující se k MSP (zákony, vyhlášky, nařízení),
- poskytování poradenství v oblasti daňové politiky.

Opatření A. 3 – Podpora rozvoje odborné vzdělanosti představitelů MSP

Aktivity:

- pořádání kurzů s cílem získání znalostí podnikatelů v oblasti projektových žádostí (psaní, řízení, administrace) a dotační politiky,
- semináře zaměřené na možnosti využití podpory pro podnikání,
- kurzy zaměřené na osvojení znalostí z oblasti ICT,
- kurzy z oblasti marketingu,
- kurzy zaměřené na strategické řízení podniku.

Opatření A. 4 - Zkvalitnění nabídky ploch určených k podnikání

Aktivita:

- aktuální mapování ploch určených k podnikání v kraji,
- vznik informačního serveru zaměřeného na nabídky podnikatelských ploch s jejich pravidelnou aktualizací,
- pravidelná informovanost subjektů MSP prostřednictvím elektronické pošty o aktuální nabídce podnikatelských ploch.

Opatření A. 5 – Růst spolupráce subjektů MSP s institucemi podporujícími podnikání

Aktivita:

- pořádání besed u kulatého stolu s představiteli institucí a subjekty MSP,
- navázání užší spolupráce Olomouckého kraje a institucí podporující MSP,
- propagace institucí podporujících MSP v kraji na webových stránkách kraje.

Zúčastněné subjekty

- Olomoucký kraj
- HK ČR
- RPIC
- CzechInvest
- RRA

Finanční zajištění

- Rozpočet Olomouckého kraje
- OP Podnikání a inovace (v programovacím období 2014 – 2020 nový OP zaměřený na podporu podnikání)
- OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, OP Lidské zdroje a zaměstnanost (v programovacím období 2014 – 2020 nové OP zaměřené na vzdělávání a rozvoj lidských zdrojů)

Cílová skupina

- Subjekty MSP

PILÍŘ B – EFEKTIVNÍ PODPORA ZAČÍNAJÍCÍCH PODNIKATELŮ

Zahájení podnikání sebou nese velkou řadu povinností daných zákony, kterou musejí zájemci o podnikání splnit, což klade velké nároky na orientaci v předpisech týkajících se podnikání. Bohužel pro mnoho zájemců to představuje na tolik velkou překážku, která vede k upuštění od podnikatelského záměru. Pro efektivní podporu začínajících podnikatelů v kraji je tedy důležitá dostatečná informovanost začínajících podnikatelů o podmínkách týkajících se zahájení podnikání a následného rozvoje jejich podnikání. Avšak dle provedeného průzkumu vyplývá, že podnikatelé v Olomouckém kraji nejsou spokojeni s podporou začínajících podnikatelů a současně jí vidí jako jeden z velkých nedostatků podpory podnikání v kraji.

V Olomouckém kraji působí významné instituce, které nabízí poradenské služby zájemcům o zahájení podnikání. Jedná se např. o RPIC, HK ČR, CzechInvest či různé soukromé subjekty. Dále v Olomouckém kraji v rámci živnostenského úřadu působí jednotné kontaktní místo, kde jsou zájemcům poskytovány důležité informace o zahájení podnikání. Avšak toto JKM se v Olomouckém kraji nachází pouze v krajském městě Olomouc. Je důležité, aby poradenské služby pro budoucí podnikatele byly přiblíženy i zájemcům o podnikání ze severních okresů kraje (okresy Jeseník a Šumperk).

Je tedy nutné vytvářet v kraji takové podmínky, které povedou k zakládání MSP, které budou iniciovat jednotlivce k zahájení podnikání a které budou snižovat bariéry pro vstup do podnikání u začínajících podnikatelů.

Opatření**Opatření B. 1 – Vytváření podmínek pro vznik nových firem**

Aktivita:

- pořádání vzdělávacích kurzů pro zájemce o zahájení podnikání v Olomouckém kraji ve spolupráci s institucemi poskytujícími poradenství v oblasti zahájení podnikání (RPIC, HK ČR, CzechInvest),
- poskytování poradenství o možnostech financování podnikatelských záměrů,
- poskytování aktuálních nabídek podnikatelských ploch (v návaznosti na opatření A. 4) pro zájemce o zahájení podnikání.

Opatření B. 2 – Efektivní pomoc podnikatelům při zahájení podnikání

Aktivity:

- vytvoření sítě kontaktních míst podávajících informace začínajícím podnikatelům,
- spolupráce s ČMZRB na poskytování zvýhodněných úvěrů či záruk pro začínající podnikatele.

Opatření B. 3 – Podpora absolventů škol při zahájení podnikání

Aktivity:

- pořádání odborných kurzů pro absolventy týkající se osvojení problematiky podnikání,
- poskytování bezplatného poradenství týkajícího se podnikání pro absolventy,
- vytvoření systému finančních podpor určeného pro absolventy na financování zahájení podnikání,
- propagace Podnikatelského inkubátoru UP mezi studenty.

Zúčastněné subjekty

- Olomoucký kraj
- Úřady práce
- CzechInvest, RPIC, HK ČR
- VTP UP
- ČMZRB

Finanční zajištění

- Rozpočet Olomouckého kraje
- OP Podnikání a inovace (v programovacím období 2014 – 2020 nový OP zaměřený na podporu podnikání)
- OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, OP Lidské zdroje a zaměstnanost (v programovacím období 2014 – 2020 nové OP zaměřené na vzdělávání a rozvoj lidských zdrojů)
- Program rozvoje venkova

Cílová skupina

- Subjekty MSP
- Zájemci o zahájení podnikání
- Studenti a absolventi škol

PILÍŘ C – ZVYŠOVÁNÍ KVALITY PRACOVNÍCH SIL PRO MSP

Subjekty MSP nemají takové možnosti jako velké podniky v podobě investic do výchovy nových zaměstnanců, neboť jejich finanční prostředky jsou značně omezené. Subjekty MSP potřebují získávat pro své podniky již “hotové“ pracovníky, do nichž již nebudou muset investovat tak vysoké finanční částky na jejich zaškolení. Pro zvyšování kvality lidských zdrojů určených pro MSP je tedy důležité, aby byla navázána úzká spolupráce subjektům MSP s veřejným sektorem (zejména pak se vzdělávacími institucemi) a aby došlo ke konkretizaci požadavků ze strany MSP na budoucí potenciální zaměstnance.

Na základě analytické části rovněž vyplývá, že oborová vzdělanostní struktura obyvatelstva Olomouckého kraje neodpovídá zcela potřebám trhu práce. Absenci pracovní síly po- ciťují v Olomouckém kraji zejména technické obory.

Je tedy nutné, aby byly v kraji sledovány a včas odhalovány aktuální trendy na trhu práce a aby byly realizovány, takové kroky, které by tyto trendy plně respektovaly. Jedná se tedy o vytváření takových podmínek, které ve svém konečném důsledku povedou ke snížení nezaměstnanosti v kraji, která se v Olomouckém kraji dlouhodobě drží nad celorepubliko- vým průměrem.

Opatření

Opatření C. 1 – Flexibilní reagování na potřeby trhu práce

Aktivita:

- pořádání rekvalifikačních kurzů pro nezaměstnané s ohledem na aktuální potřeby trhu práce.

Opatření C. 2 – Rozvoj spolupráce subjektů MSP se školskými zařízeními v kraji

Aktivita:

- uskutečňování stáží a praxí studentů v podnicích,
- spolupráce subjektů MSP a školských zařízení na vzdělávacích projektech,

- pořádání odborných přednášek se zástupci podniků z Olomouckého kraje v rámci školských zařízení (ZŠ, SŠ, VŠ).

Zúčastněné subjekty

- Olomoucký kraj
- Úřady práce
- Školské zařízení (ZŠ, SŠ, VŠ)

Finanční zajištění

- Rozpočet Olomouckého kraje
- OP Podnikání a inovace (v programovacím období 2014 – 2020 nový OP zaměřený na podporu podnikání)
- OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, OP Lidské zdroje a zaměstnanost (v programovacím období 2014 – 2020 nové OP zaměřené na vzdělávání a rozvoj lidských zdrojů)

Cílová skupina

- Subjekty MSP
- Nezaměstnané osoby
- Studenti

PILÍŘ D – ROZVOJ INOVAČNÍHO POTENCIÁLU MSP

Pro malé a střední podniky je finanční podpora důležitá, avšak její význam by neměl být přeceňován, neboť mnohdy může mít tato podpora negativní dopad na hospodářskou soutěž, na postavení ostatních “nepodporovaných“ podniků na trhu či nemusí podnikům dopomoci k takovému rozvoji, k jakému si představovaly. Důraz v rámci podpory podnikání by měl být kladen také i na inovativní stránku podnikání, neboť konkurenceschopnost podniků na trhu již není ovlivňována pouze cenou nebo kvalitou jejich výrobků či jimi poskytovaných služeb. Jako významný faktor ovlivňující konkurenceschopnost těchto podniků lze označit právě jejich schopnost inovace.

Dle statistik ČSÚ vyplývá, že podniky v Olomouckém kraji nekladou na inovace dostatečný důraz, neboť Olomoucký kraj patří k nejhorším krajům ČR, co se počtu inovativních podniků na celkovém počtu podniků v kraji týče. V roce 2011 Olomoucký kraj zveřejnil

důležitý dokument - Regionální inovační strategii, jež zastřešuje přechod ekonomiky Olomouckého kraje právě k ekonomice znalostní. V Olomouckém kraji dochází k podpoře inovativních podniků zejména prostřednictvím VTP působících na území kraje či k podpoře inovativních podnikatelských záměrů prostřednictvím Podnikatelského inkubátoru UP, avšak mezi subjekty MSP není dostatečná informovanost o možnostech využití tohoto druhu podpory.

Je nutné tedy v kraji realizovat takové kroky, které povedou ke zvyšování povědomí subjektů MSP o významnosti inovací na zvyšování jejich konkurenceschopnosti na trhu a také kroky, které povedou ke zvýšení informovanosti o možnostech využití VTP či podnikatelského inkubátoru v kraji. Dále je důležité klást důraz na podporu financování inovativních podnikatelských záměrů. Pro financování těchto záměrů je možné zavést v kraji ve spolupráci s ROP Střední Morava tzv. inovativní vouchery, jejichž zavedení se osvědčilo např. ve Zlínském kraji, či zvyšovat informovanost podnikatelů o alternativních možnostech financování.

Opatření

Opatření D. 1 – Propagace významnosti inovací pro rozvoj podniku mezi subjekty MSP

Aktivity:

- provedení marketingové kampaně zaměřené na zvýšení povědomí o inovacích pro cílovou skupinu - subjekty MSP.

Opatření D. 2 - Podpora inovačních podnikatelských záměrů subjektů MSP

Aktivity:

- poradenství v oblasti reálnosti proveditelnosti daných inovačních podnikatelských záměrů,
- propagace služeb VTP jako poskytovatele konzultací pro inovativní podnikatelské záměry.

Opatření D. 3 – Podpora financování inovačního záměru subjektů MSP

Aktivity:

- poskytování poradenství o možnostech financování inovačních záměrů,
- vznik inovačních voucherů ve spolupráci s ROP Střední Morava,

- pořádání seminářů zaměřených na alternativní zdroje financování inovací,
- pořádání besed se zástupci CzechInvest o možnostech využití financování alternativními zdroji,
- vydání odborných příruček na osvojení problematiky alternativních zdrojů financování,
- spolupráce Olomouckého kraje s finančními institucemi za účelem vytvoření produktů na financování inovačních projektů MSP v kraji.

Opatření D. 4 – Propagace služeb VTP působících za území kraje

Aktivity:

- vydání propagačních materiálů o VTP v kraji,
- propagace VTP na internetových serverech kraje,
- propagace VTP na tuzemských i zahraničních veletrzích,
- pořádání besed u kulatého stolu mezi představiteli MSP a představiteli VTP.

Zúčastněné subjekty

- Olomoucký kraj
- CzechInvest
- ROP SM
- OK4Inovace
- VTP
- Podnikatelský inkubátor UP
- Finanční instituce

Finanční zajištění

- Rozpočet Olomouckého kraje
- OP Podnikání a inovace (v programovacím období 2014 – 2020 nový OP zaměřený na podporu podnikání)
- ROP Střední Morava

- Komunitární programy

Cílová skupina

- Subjekty MSP
- Subjekty s inovativním podnikatelským záměrem

NÁVAZNOST NAVRHOVANÝCH PILÍŘŮ NA PRÚOOK

Při zpracování jednotlivých pilířů na podporu MSP v Olomouckém kraji, bylo důležité, aby dané pilíře byly v souladu s primárním strategickým dokumentem Olomouckého kraje v oblasti podpory podnikání, jímž je PRÚOOK. Návaznost stanovených cílů s PRÚOOK je znázorněna v níže uvedené tabulce č. 9.

Tab. 9 Návaznost navržených pilířů na PRÚOOK, zpracování vlastní

		Program rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje			
Navrhované pilíře na podporu MSP		A. 1 Podpora vzniku firem a pracovních příležitostí	A. 2 Internacionalizace ekonomiky a kraje	A. 3 Podpora znalostní ekonomiky	A. 4 Podpora tradiční ekonomiky a stabilizace podniků
	A - Rozvoj služeb určených pro MSP				X
	B - Efektivní podpora začínajících podnikatelů	X			
	C - Zvyšování kvality pracovních sil pro MSP	X			
	D - Rozvoj inovačního potenciálu MSP		X	X	

16 NÁVRH PROJEKTU NA PODPORU MSP V OLOMOUCKÉM KRAJI

Na základě provedených analýz a dotazníkového šetření byl navrhnout projekt, který by zjištěné kritické oblasti podpory MSP v Olomouckém kraji z části eliminoval a který by vycházel ze stanovených opatření, jež jsou vymezeny v kapitole č. 15.

V době, kdy je kladen tlak na zvyšování úspor veřejných rozpočtů, bylo nutné stanovit takový projekt, který by rozpočet Olomouckého kraje razantně nezatěžoval. Tento důležitý fakt musel být také zohledněn při navrhování níže uvedeného projektu.

16.1 Základní východiska pro realizaci projektu

Zdůvodnění důležitosti realizace projektu

Subjekty MSP v Olomouckém kraji mohou v programovacím období 2007-2013 čerpat finanční podporu z poměrně vysokého počtu programů. Rovněž i v nadcházejícím programovacím období 2014-2020 budou moci tyto subjekty získat finanční podporu nejen z nového OP, který bude zaměřen právě na podporu podnikání, ale i z komunitárních programů či z národních prostředků. Současně mohou využívat služeb institucí, které v kraji působí a které se snaží v kraji podnikání podporovat. Avšak z provedeného průzkumu mezi subjekty MSP v Olomouckém kraji vyplývá, že podnikatelé, kteří v době prováděného průzkumu nevyužili pro své podnikání podpory, ji nevyužili zejména z důvodu nedostatku informací o možných podporách a to ať již se jednalo o podporu finanční či např. o spolupráci s institucemi podporujícími MSP v Olomouckém kraji (jako např. spolupráce s HK ČR, VŠ apod.). Proto by měl být v Olomouckém kraji realizován takový projekt, který zvýší informovanost subjektů MSP o možnostech podpory, jíž mohou malí a střední podnikatelé pro své podnikání využít či využívat. S ohledem na výše uvedené skutečnosti, byl vybrán projekt na podporu MSP, jímž bude realizace Centra podpory MSP, jehož zřizovatelem bude Olomoucký kraj.

Výběr právní formy projektu

Velmi důležitým východiskem pro realizaci projektu byl výběr jeho právní formy. Jako nejvhodnější varianty právní formy Centra podpory MSP bylo možné označit příspěvkovou organizaci, jejímž zřizovatelem by byl Olomoucký kraj, či obchodní společnost (zejména pak s.r.o.), která by byla založena Olomouckým krajem. Jako potenciální právní forma byly vybrány tyto dvě formy s ohledem na skutečnost, že obě mají právní subjektivitu.

tu na rozdíl od organizační složky ÚSC. Pro výběr nejvhodnější varianty bylo nutné nejdříve příspěvkovou organizaci a obchodní společnost (s.r.o.) porovnat.

Tab. 10 Srovnání právní formy příspěvkové organizací zřízených ÚSC a obchodních společností založených ÚSC (Transparency International ČR, 2009, s. 1-3), zpracování vlastní

	Příspěvková organizace ÚSC	Obchodní společnosti založená ÚSC
Právní režim	Samostatný veřejný subjekt.	Právní osoba soukromého práva.
Právní subjektivita	Ano.	Ano.
Založení a vznik.	Řídí se zákonem o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Zřizovatel vydá zřizovací listinu.	Řídí se Obchodním zákoníkem. Založena zakladatelskou listinou.
Hospodaření	Hospodaří s majetkem zřizovatele. Samostatné účetnictví.	Hospodaří s vlastním majetkem. Samostatná ÚJ.
Napojení na rozpočet ÚSC	Hospodaří s prostředky získanými vlastní činností, s prostředky z rozpočtu zřizovatele a příspěvky svých fondů, s přijatými dary.	Příjem z rozpočtu ÚSC pouze za podmínky, že došlo ke smluvnímu závazku.
Veřejné zakázky	Dle zákona je veřejným zadavatelem.	Dle zákona může být veřejný, dotovaný či sektorový zadavatel.
Veřejnosprávní kontrola	Na jejich hospodaření se vztahuje ZFK.	ZFK se nevztahuje na kontrolu hospodaření práv. osob, jejichž zakladatelem je ÚSC. S výjimkou kontroly poskytované veřejné finanční podpory.
Platy, mzdy	Zákon o platu.	Zákon o mzdě.

Na základě výše uvedeného srovnání příspěvkové organizace a obchodní společnosti byla vybrána jako právní forma Centra podpory MSP příspěvková organizace.

Hlavním důvodem pro výběr této alternativy byl především fakt, že Centrum podpory MSP nebude provozováno na principu samofinancování. Příspěvková organizace bude získávat finanční prostředky z vlastní činnosti a z rozpočtu svého zřizovatele. (Otrusinová, 2010, s. 32)

Mezi hlavní výhody příspěvkové organizace oproti obchodní společnosti patří zejména bližší propojení se svým zřizovatelem, ke kterému dochází zejména prostřednictvím jejího napojení na rozpočet svého zřizovatele.

Identifikace zřizovatele projektu

Olomoucký kraj (Jeremenkova 40a, Olomouc, 779 11, IČ: 60609460)

Právní forma zřizovatele - kraj.

16.2 Charakteristika projektu

Popis projektu

Projekt Centra podpory MSP řeší zřízení příspěvkové organizace Olomouckého kraje, která bude zaměřená na zvýšení informovanosti subjektů MSP o možnostech podpory jejich podnikání v kraji. V rámci tohoto projektu budou realizovány zejména 2 oblasti, a to poskytování poradenství pro MSP a dále tvorba webových stránek zaměřených na problematiku podpory podnikání.

Prostřednictvím pracovníků Centra podpory MSP bude docházet k poskytování poradenství v oblasti dotačních titulů zaměřených na podporu MSP, či poradenství k realizaci projektů a jejich možného financování, či např. poskytování informací o ostatních institucích podporujících podnikání, jež v kraji působí.

Projekt dále řeší realizaci webových stránek zaměřených na aktuální možnosti podpory podnikání v Olomouckém kraji. Prostřednictvím těchto stránek budou subjekty MSP pravidelně informovány o aktuálních nabídkách podpor podnikání (přehled aktuálně vyhlášených výzev týkajících se rozvoje MSP či lidských zdrojů). Zřízený web bude informovat subjekty MSP v Olomouckém kraji i o možnostech podpory jejich inovačního podnikání, zejména pak bude podávat důležité informace o dotačních titulech určených pro podporu inovací, ale rovněž bude poskytovat základní informace o možnostech využití služeb Podnikatelského inkubátoru UP, či služeb VTP působících v kraji. Rovněž budou podnikatelé informováni o možnostech spolupráce se subjekty, s nimiž bude Centrum podpory MSP spolupracovat. Dále bude v rámci webu docházet k pravidelné informovanosti subjektů MSP o aktuálních nabídkách podnikatelských ploch v Olomouckém kraji, neboť web bude obsahovat pravidelně aktualizovanou databázi těchto nemovitostí. Centrum podpory MSP se tedy stane významným činitelem přispívajícím k rozvoji MSP v Olomouckém kraji.

Hlavní a doplňková činnost

Centrum podpory MSP bude po jeho zřízení uskutečňovat pouze hlavní činnost, jíž bude zvýšení informovanosti subjektů MSP v podobě poskytování služeb pro subjekty MSP (poskytování poradenství či pořádání konferencí a přednášek).

Doplňkovou činnost bude možné uskutečnit až s ohledem na skutečnost, zda příspěvková organizace bude efektivně plnit svou hlavní činnost. Jako potencionální doplňkovou čin-

nost je možné označit realizaci kurzů či seminářů pro malé a střední podnikatele. Bude se jednat např. o kurzy zaměřené na problematiku čerpání dotací prostřednictvím EU.

Cíle projektu

Hlavním cílem tohoto projektu je zvyšování kvality prostředí MSP v Olomouckém kraji prostřednictvím soustředění informací týkajících se podpory MSP v Centru podpory MSP, čímž dojde k jejich přiblížení malým a středním podnikatelům či zájemcům o tento druh informací.

Cílové skupiny projektu

Cílovou skupinou projektu budou zejména malí a střední podnikatelé, kteří uskutečňují svou ekonomickou činnost na území Olomouckého kraje. Pro vymezení subjektů MSP bude využita definice dle Nařízení Evropské komise č.364/2004, které vešlo v platnost 1. ledna 2005 (definice dle EK je uvedena v kapitole č. 2).

Jako další možnou cílovou skupinu lze označit začínající podnikatele, potenciální (budoucí) podnikatele či zájemce o informace týkající se podpory MSP.

Sídlo projektu

Centrum podpory MSP v Olomouckém kraji, by mělo své sídlo v krajském městě Olomouc. Konkrétně by se jednalo o prostory Regionálního centra Olomouc, kde již sídlí např. odbor strategického rozvoje kraje Krajského úřadu Olomouckého kraje, regionální kancelář agentury CzechInvest či Krajská hospodářská komora Olomouckého kraje. Budova Regionálního centra Olomouc s 20 podlažími se nachází v lokalitě s dobrým napojením na rychlostní komunikace a současně nabízí reprezentativní administrativní prostory, proto lze tuto budovu označit jako vhodné sídlo Centra podpory MSP v Olomouckém kraji.

Personální zajištění projektu

V rámci realizace projektu vzniknou 2 pracovní místa, kde zaměstnanci Centra podpory MSP budou zaměstnáni na HPP.

Jedná se o pracovní pozici ředitele, na jehož místo bude dle Zásad řízení příspěvkových organizací zřizovaných Olomouckým krajem (2011d, s. 3) vyhlášeno výběrové řízení. Vhodnost jednotlivých uchazečů bude posuzovat komise, která bude vybrána Olomouckým krajem.

Dále bude v Centru podpory MSP zaměstnán administrativní pracovník, jehož náplní práce budou administrativní záležitosti spojené s chodem Centra podpory MSP a vedení účetnictví příspěvkové organizace. Rovněž i na tuto pozici bude vyhlášeno výběrového řízení.

Předpokládané financování projektu

Financování zřízení a hlavní činnosti v prvním roce fungování Centra podpory MSP

Centrum podpory MSP bude financované klasicky jako příspěvková organizace zřizovaná ÚSC, jejíž financování se řídí zákonem č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Předpokládané náklady na zřízení Centra podpory MSP budou činit zhruba 130 000 Kč (částku tvoří zejména: soudní poplatek za zápis příspěvkové organizace do obchodního rejstříku, vybavení kanceláře, tvorba webových stránek, pořízení PC a kopírovacího stroje). Zřízení Centra podpory MSP tedy bude finančně zajištěno prostřednictvím rozpočtu Olomouckého kraje, neboť se bude jednat o příspěvkovou organizaci zřizovanou tímto krajem.

V prvním roce fungování, kdy bude Centrum podpory MSP uskutečňovat pouze svou hlavní činnost, kterou je poskytování poradenství a realizace konferencí či přednášek zaměřených na zvyšování informovanosti o možnostech podpory MSP v Olomouckém kraji, budou tyto aktivity hrazeny rovněž z rozpočtu Olomouckého kraje a současně i z hlavní činnosti (pořádání konferencí). Níže je uvedena tabulka č. 11 s předpokládanými ročními náklady, avšak výše uvedených nákladů je jen orientační, neboť skutečné náklady budou záviset na cenách platných na trhu a rovněž také na tom, jakým majetkem bude Centrum podpory MSP disponovat (z důvodu výše odpisů této příspěvkové organizace).

Tab. 11 Předpokládané roční náklady hlavní činnosti Centra podpory MSP, zdroj a zpracování vlastní

Nájemné	300 000 Kč
Spotřeba materiálu (papír, psací potřeby)	20 000 Kč
Mzdové náklady (včetně pojistného)	670 000 Kč
Provozní náklady - energie, voda, telefon	120 000 Kč
Cestovné	30 000 Kč
Ostatní služby	100 000 Kč
Náklady na reprezentaci	15 000 Kč
Náklady celkem	1 255 000 Kč

Hlavní činností Centra MSP tedy bude financována zejména prostřednictvím příspěvku na provoz získaným z rozpočtu kraje, jež představuje krytí provozních nákladů jako např.

spotřeba energie, spotřeba materiálu, běžné opravy a další běžné výdaje. Dále bude příspěvková organizace v průběhu svého fungování dostávat z rozpočtu svého zřizovatele příspěvek na provoz – mzdové náklady, příspěvek na provoz – odpisy, příspěvek na provoz – nájemné. Příspěvková organizace by mohla získávat z rozpočtu kraje i investiční příspěvky, avšak z charakteru poskytovaných služeb Centra podpory MSP a z důvodu co nejmenšího zatěžování rozpočtu kraje, lze předpokládat, že tyto příspěvky nebudou příspěvkové organizaci poskytovány ve velkém rozsahu. (Olomoucký kraj, 2011d, s. 8-9)

Hlavní činnost bude financována současně i prostřednictvím příjmů získaných z hlavní činnosti (pořádání konferencí pro subjekty MSP).

Financování Centra podpory MSP v dalších letech

V dalších letech fungování Centra podpory MSP by měla být již uskutečňována doplňková činnost příspěvkové organizace, již bude pořádání vzdělávacích akcí (kurzy, semináře). V tomto období by měla doplňková činnost dosahovat zisku, a tak by mělo dojít k částečnému financování i její hlavní činnosti. Avšak i v průběhu dalších let fungování Centra podpory MSP bude financováno rovněž prostřednictvím svého zřizovatele, na jehož rozpočet bude napojeno, zejména pak z příspěvku na provoz.

Spolupráce

Mezi subjekty, s nimiž bude Centrum podpory MSP spolupracovat, patří zejména agentura CzechInvest, HK ČR, RPIC (RPIC – EKONOMSERVIS Přerov, s.r.o. a IRP – RPIC Jeseník, s.r.o.), RARSM, VTP UP a vysoké školy (především Univerzita Palackého).

Dále bude Centrum Podpory MSP v Olomouckém kraji při své činnosti spolupracovat se zájmovým sdružením OK4Inovace, které se zabývá organizačním zajištěním Regionální inovační strategie Olomouckého kraje. Jejich spolupráce bude probíhat při implementaci RIS OK, zejména pak v informovanosti subjektů MSP o RIS OK a v poskytování poradenství týkajícího se této strategie. V rámci informovanosti subjektů MSP o inovační politice v Olomouckém kraji bude rovněž docházet ke spolupráci s Podnikatelským inkubátorem UP či VTP a klastry působícími na území kraje.

Centrum podpory MSP bude rovněž spolupracovat s ČMZRB, a.s. či jinými finančními institucemi při poskytování poradenství o možných zdrojích financování podnikatelských záměrů či projektů prostřednictvím úvěrů či záruk pro malé a střední podnikatele z Olomouckého kraje.

V rámci projektu bude využito i mezinárodní spolupráce, neboť Olomoucký kraj je partnerem Autonomní oblasti Vojvodina (Srbsko a Černá hora). Centrum podpory MSP tedy bude poskytovat důležité informace subjektům MSP o možných podnikatelských misích v Autonomní oblasti Vojvodina.

Projekt a veřejná podpora a dopady na hospodářskou soutěž

Poskytování služeb Centra podpory MSP nebude zakládat veřejnou podporu. Nebude rovněž narušovat hospodářskou soutěž vůči ostatním soukromým subjektům, jež v kraji uskutečňují ekonomickou činnost, neboť Centrem podpory MSP bude poskytovat informace o možnostech podpory pro podnikatelské subjekty s následným odkazováním na ostatní instituce v kraji či právě na soukromé subjekty, jež nabízí podnikatelům své služby (př. asistenční centra).

Propagace projektu

Pro využívání služeb Centra podpory MSP, a rovněž pro dostatečné využití tohoto centra, je důležité, aby byli potenciální zákazníci o jeho zřízení dobře informováni. K propagaci Centra podpory MSP bude docházet prostřednictvím zpravodaje Olomouckého kraje, který vychází každý měsíc a který je zdarma distribuován občanům Olomouckého kraje. Dále bude propagace Centra podpory MSP zajištěna prostřednictvím internetových stránek Olomouckého kraje a také prostřednictvím internetových stránek obcí či měst z Olomouckého kraje. Propagace bude rovněž zajištěna na internetových stránkách spolupracujících subjektů centra jako např. KHK OK, či regionální kanceláře agentury CzechInvest. Rovněž bude pro propagaci Centra podpory MSP zvolen přímý marketing, kdy budou malí a střední podnikatelé informováni prostřednictvím elektronické pošty o vzniku tohoto centra a současně také o možnostech, jež jim nabízí. Firmy budou osločovány na základě internetové databáze Firmy.cz.

Výstupy projektu

Výstupem tohoto projektu bude zejména fungující Centrum podpory MSP, příspěvková organizace a s ním spojené zvýšení informovanosti subjektů MSP o podporách pro jejich podnikání v Olomouckém kraji. Jako další výstupy projektu lze hodnotit také vznik 2 pracovních míst. Dále lze jako výstupy navrhovaného projektu stanovit také rozvoj spolupráce mezi subjekty MSP a institucemi podporujícími tento druh podnikání v Olomouckém kraji jako je např. spolupráce s RPIC, HK ČR, agenturou CzechInvest či s vysokými školami.

ZÁVĚR

Cílem předkládané diplomové práce bylo stanovit opatření na podporu MSP v Olomouckém kraji, jejichž garantem bude Olomoucký kraj, a současně navrhnout projekt, jehož prostřednictvím by došlo k podpoře tohoto druhu podnikání v Olomouckém kraji.

Teoretická část práce definovala základní informace vztahující se k problematice MSP a současně vymezovala základní východiska jeho podpory. Praktická část byla nejprve zaměřena na vymezení základní charakteristiky Olomouckého kraje a dále pak na charakteristiku stavu MSP v tomto kraji. Poté byla zpracována analýza podpory MSP v Olomouckém kraji včetně podpory inovačního podnikání v kraji. Důležitou součástí praktické části bylo také provedení dotazníkového šetření mezi subjekty MSP. Výsledky analytické části byly poté shrnuty ve SWOT analýze.

Na základě zjištěných poznatků v analytické části je patrné, že subjekty MSP v Olomouckém kraji mohou pro své podnikání využívat množství podpor. A to ať již se jedná o podporu přímou či nepřímou či podporu poskytovanou prostřednictvím EU, státu (národní úroveň) či prostřednictvím Olomouckého kraje (regionální úroveň). Pozitivně lze v rámci podpory podnikání hodnotit i podporu inovačního podnikání, k níž v Olomouckém kraji v posledních letech dochází. O rostoucím významu inovační politiky v Olomouckém kraji svědčí také vytvoření sektorového dokumentu pro rozvoj inovací - Regionální inovační strategie Olomouckého kraje, jež má posloužit jako efektivní nástroj pro tvorbu inovační infrastruktury v kraji. V rámci podpory inovačního podnikání je důležité také zmínit významnost podnikatelského inkubátoru a VTP, jež v kraji působí.

Avšak MSP a jeho podpora v Olomouckém kraji se potýká i se značnými nedostatky, jež byly v návrhové části práce označeny jako kritické oblasti. Jedná se především o nízkou úroveň poskytovaných služeb pro subjekty MSP (zejména pak velmi špatnou informovanost o možnostech podpory podnikání), slabou podporu začínajících podnikatelů a nedostatek kvalifikovaných pracovníků využitelných pro sektor MSP. V rámci návrhových opatření na podporu MSP je důležité, klást rovněž důraz i na inovační potenciál MSP, neboť inovace se stávají stále důležitějším nástrojem pro zvyšování konkurenceschopnosti firem na trhu. Na základě těchto skutečností byly stanoveny hlavní pilíře a následná opatření na podporu MSP v Olomouckém kraji, jejichž garantem bude Olomoucký kraj. Proto

bylo velmi důležité, aby stanovené pilíře byly v souladu s primárním strategickým dokumentem kraje, jímž je Program rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje.

V závěru práce byl nastíněn projekt na podporu MSP v Olomouckém kraji, jehož cílem je přiblížení informací o možných podporách subjektům MSP. Realizací tohoto projektu dojde k eliminaci hlavního nedostatku podpory podnikání v Olomouckém kraji, jímž je nedostatečná informovanost podnikatelských subjektů o možnostech podpory.

Při zpracování diplomové práce, bylo spolupracováno s Olomouckým krajem, potažmo s odborem strategického rozvoje kraje, kterému bude diplomová práce předána k využití. Diplomová práce tedy poslouží jak Olomouckému kraji, tak současně i malým a středním podnikatelům, kteří uskutečňují svou ekonomickou činnost v tomto regionu. Olomouckému kraji poskytne podklad pro eliminaci kritických oblastí MSP v kraji a naopak podnikatelům poskytne ucelený přehled týkající se možností podpory pro jejich podnikání v Olomouckém kraji.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografické zdroje

- [1] BEDNÁŘOVÁ, Dagmar a Dagmar ŠKODOVÁ-PARMOVÁ, 2010. *Malé a střední podnikání*. České Budějovice: Jihočeská univerzita, Ekonomická fakulta. ISBN 978-80-7394-229-8.
- [2] BITLJANOVÁ, Věra a Zuzana ŠAFFKOVÁ, 2006. *Diplomová práce krok za krokem*. Liberec: Technická univerzita v Liberci. ISBN 80-7372-081-7.
- [3] BLAŽEK, Jiří a David UHLÍŘ, 2002. *Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, klasifikace*. Praha: Karolinum. ISBN 80-246-0384-5.
- [4] BRODSKÝ, Zdeněk a Michaela STŘÍTESKÁ, 2010. *Malé a střední podnikání: distanční opora*. Vyd. 2. Pardubice: Univerzita Pardubice, Fakulta ekonomicko-správní. ISBN 978-80-7395-346-1.
- [5] DOLEJŠOVÁ, Miroslava, 2008. *Zdroje financování malých a středních podniků*. Bučovice: Martin Stříž. ISBN 978-80-87106-17-4.
- [6] FOLVARČNÁ, Andrea, 2009. *Malé a střední podnikání*. Vyd. 2. Ostrava: Vysoká škola podnikání. ISBN 978-80-86764-63-4.
- [7] GLOGAR, Alois, 2004. *Metodický manuál pro vypracování bakalářské a diplomové práce*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati. ISBN 80-7318-168-1.
- [8] KINCL, Michael, 2004. *Veřejná podpora v Evropské unii*. Praha: Polygon. ISBN 80-7273-097-5.
- [9] KLÍMOVÁ, Viktorie, 2007a. *Regionální podpora podnikání*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-4399-2.
- [10] KLÍMOVÁ, Viktorie, 2007b. *Rozvoj malého a středního podnikání: distanční studijní opora*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-4239-1.
- [11] KONEČNÝ, Miloslav, Karel SKOKAN a Vítězslav ZAMARSKÝ, 2001. *Inovační centra: transferová inovační pracoviště, inkubátory pro výchovu inovačních podnikatelů, vědecko-technické parky v regionálním rozvoji*. Ostrava: Vysoká škola báňská - Technická univerzita. ISBN 80-7078-873-9.

- [12] LUDVÍK, Ladislav, 2000. *Rozvoj mikroregionálního podnikatelského prostředí: podpora malého a středního podnikání*. Jilešovice: František MAJ-tiskárna. ISBN 80-86458-03-2.
- [13] MALÁTEK, Vojtěch, 2001. *Metodologie marketingového výzkumu*. Opava: Slezská univerzita. ISBN 80-7248-119-3.
- [14] MANDYSOVÁ, Ivana, 2009. *Podpora podnikání v České republice a v Evropské unii*. Pardubice: Univerzita Pardubice, Fakulta ekonomicko-správní. ISBN 978-80-7395-220-4.
- [15] MUGLER, Josef a Rudolf WERNER, 2001. *Podnikové hospodářství malých a středních podniků*. Vyd. 2. Plzeň: Západočeská univerzita. ISBN 80-7082-729-7.
- [16] NOVOTNÝ, Jiří, 2008. *Činitelé podněcující a tlumící zakládání a rozvoj malých a středních podniků v České republice jako členské zemi Evropské unie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-092-5.
- [17] OCHRANA, František, Jan PAVEL a Leoš VÍTEK, 2010. *Veřejný sektor a veřejné finance: financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3228-2.
- [18] OTRUSINOVÁ, Milana, 2010. *Hospodaření nepodnikatelských organizací: studijní pomůcka pro distanční studium*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. ISBN 978-80-7318-789-7.
- [19] PROVAZNÍKOVÁ, Romana, 2009. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. Vyd. 2. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-2789-9.
- [20] SKOKAN, Karel, 2004. *Konkurenceschopnost, inovace a klastry v regionálním rozvoji*. Ostrava: Repronis. ISBN 80-7329-059-6.
- [21] STEJSKAL, Jan a Jaroslav KOVÁRNÍK, 2009. *Regionální politika a její nástroje*. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-588-2.
- [22] SYNEK, Miloslav, Helena SEDLÁČKOVÁ a Hana VÁVROVÁ, 2002. *Jak psát diplomové a jiné práce*. Vyd. 3. Praha: Vysoká škola ekonomická. ISBN 80-245-0309-3.
- [23] SYNEK, Miloslav et al., 2000. *Podniková ekonomika*. Vyd. 2. Praha: C. H. Beck. ISBN 80-7179-388-4.

- [24] ŠVEJDA, Pavel, 2007. *Vědeckotechnické parky v ČR a ve světě*. Praha: České vysoké učení technické. ISBN 978-80-01-03711-9.
- [25] VEBER, Jaromír a Jitka SRPOVÁ, 2008. *Podnikání malé a střední firmy*. Vyd. 2. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-2409-6.
- [26] VITURKA, Milan, 2000. *Regionální ekonomie II*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 80-210-2257-4.
- [27] VITURKA, Milan, 2010. *Kvalita podnikatelského prostředí, regionální konkurenceschopnost a strategie regionálního rozvoje České republiky*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3638-9.
- [28] VOJÍK, Vladimír, 2009. *Podnikání malých a středních podniků na jednotném trhu EU*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. ISBN 978-80-7357-467-3.
- [29] VOJÍK, Vladimír, 2010. *Specifika podnikání malých a středních podniků v tuzemsku a v zahraničí*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. ISBN 978-80-7357-534-2.
- [30] WAGNEROVÁ, Eva a Jarmila ŠEBESTOVÁ, 2007. *Podnikání v malé a střední firmě*. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné. ISBN 978-80-7248-441-6.
- [31] WOKOUN, René et. al, 2008. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Vyd. 2. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-086-4.

Periodika

- [32] HÁJEK, Oldřich, Pavel GREBENÍČEK a Jiří NOVOSÁK, 2011. Regional Innovation Strategies in the Czech Republic. *Journal of Competitiveness* [online]. 2011, iss. 2, s. 11-19. [cit. 2012-03-27]. ISSN 1804-1728. Dostupné z: <http://www.cjournal.cz/files/54.pdf>.

Legislativa

- [33] ČESKO. *Zákon č. 47/2002 ze dne 11. ledna 2002 o podpoře malého a středního podnikání a o změně zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů*. In: Sbírka zákonů. 2002, částka 20.

- [34] ČESKO. *Zákon č. 215/2004 ze dne 2. dubna 2004 o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje*. In: Sbíрка zákonů. 2004, částka 72.
- [35] EVROPSKÉ SPOLEČENSTVÍ. *Nařízení Rady (ES) č. 1084/2006 ze dne 11. července 2006 o Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1164/94*. In: Úřední věstník Evropské unie. 2006a.
- [36] EVROPSKÉ SPOLEČENSTVÍ. *Nařízení Komise (ES) č. 1828/2006 ze dne 8. prosince 2006, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních týkajících se Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti a k nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj*. In: Úřední věstník Evropské unie. 2006b.
- [37] EVROPSKÉ SPOLEČENSTVÍ. *Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 396/2009 ze dne 6. května 2009, kterým se mění nařízení (ES) č. 1081/2006 o Evropském sociálním fondu s cílem rozšířit druhy nákladů způsobilých pro příspěvek z ESF*. In: Úřední věstník Evropské unie. 2009.

ELEKTRONICKÉ ZDROJE

Elektronické dokumenty

- [38] CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ. *Programy a dotace pro malé a střední podniky* [online]. 2011 [cit. 2012-03-21]. Dostupné z: http://www.crr.cz/Files/Docs/EEN/EEN_publikace/2011/19%20-%20programy%20a%20dotace%20pro%20male%20a%20stredni%20podniky.pdf.
- [39] ČMZRB. *Program záruk pro malé a střední podnikatele* [online]. 2011a [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: http://www.cmzrb.cz/uploads/soubory/podpora_podnikani/program_ZARUKA_pro_zac_podnik_110509.pdf.
- [40] ČMZRB. *Výroční zpráva 2010* [online]. 2011b [cit. 2012-03-21]. Dostupné z: http://www.cmzrb.cz/uploads/soubory/o_bance/vyrocní_zpravy/CMZRB_komplet_web.pdf.

- [41] ČSÚ. *Vybrané oblasti udržitelného rozvoje ve Zlínském kraji* [online]. 2007a [cit. 2012-03-24]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/xz/edicniplan.nsf/t/B40032BA17/\\$File/13-72390702.pdf](http://www.czso.cz/xz/edicniplan.nsf/t/B40032BA17/$File/13-72390702.pdf).
- [42] EVROPSKÁ KOMISE. *Evropa 2020* [online]. 2010 [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/eu2020/pdf/1_CS_ACT_part1_v1.pdf.
- [43] EVROPSKÉ SPOLEČENSTVÍ. *Nová definice malých a středních podniků* [online]. 2006c [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/files/sme_definition/sme_user_guide_cs.pdf.
- [44] MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. *Koncepce podpory malých a středních podnikatelů na období let 2014-2020* [online]. 2012 [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: http://www.businessinfo.cz/files/dokumenty/Executive_summary_navrhu_Koncepce_MSP_2014.pdf.
- [45] MPSV. *Zpráva o situaci na trhu práce v Olomouckém kraji v roce 2010*. Integrovaný portál MPSV [online]. 2011 [cit. 2012-03-24]. Dostupné z: http://portal.mpsv.cz/upcr/kp/olk/statistiky/ol_rok2010_kraj.pdf.
- [46] OLOMOUCKÝ KRAJ. *Informace pro investory* [online]. 2010 [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: <http://www.kr-olomoucky.cz/clanky/dokumenty/125/informace-pro-investory.pdf>.
- [47] OLOMOUCKÝ KRAJ. *Akční plán* [online]. 2011a [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: <http://www.kr-olomoucky.cz/clanky/dokumenty/1301/ap-pruook-a-podnikani-ekonomika.pdf>.
- [48] OLOMOUCKÝ KRAJ. *Program rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje* [online]. 2011b [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: <http://www.kr-olomoucky.cz/clanky/dokumenty/1301/pruook-final.pdf>.
- [49] OLOMOUCKÝ KRAJ. *Průzkum prostředí pro inovační podnikání v Olomouckém kraji* [online]. 2011c [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: <http://www.kr-olomoucky.cz/clanky/dokumenty/254/priloha-1-pruzkum-prostredi-pro-inovacni-podnikani-olk.pdf>.

- [50] OLOMOUCKÝ KRAJ. *Zásady řízení příspěvkových organizací zřizovaných Olomouckým krajem* [online]. 2011d [cit. 2012-03-29]. Dostupné z: <http://www.kr-olomoucky.cz/clanky/dokumenty/2483/uplne-zneni-zasad-rizeni-po-ok-k-1-7-2011.pdf>.
- [51] STÁTNÍ FOND ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. *Příručka pro žadatele* [online]. 2010 [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: http://www.opzp.cz/soubor-ke-stazeni/10/3290-OPZP_Prirucka-pro-zadatele_duben-2010.pdf.
- [52] STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND. *Zpravodajství z Programu rozvoje venkova* [online]. 2012a [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fzpravy%2Fefafd%2Fosa3%2F1%2F12%2F1328804892120.pdf.
- [53] TRANSPARENCY INTERNATIONAL ČR. *Srovnání právního režimu* [online]. 2009 [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: http://old.transparency.cz/pdf/vz_seminar_of_sticka_text.pdf.

Webové stránky

- [54] BUSINESS.CENTRE.CZ. *Malá nebo velká organizace* [online]. 1998-2012 [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/urady/social/organizace.asp>.
- [55] BUSINESSINFO.CZ. *Průvodce 7. rámcovým programem* [online]. 2010 [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/komunitarni-programy/pruvodce-7-ramcovym-programem/1001690/56666/#b1>.
- [56] BUSINESSINFO.CZ. *Evropská iniciativa Small Business Act* [online]. 2011a [cit. 2012-03-21]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/podnikani-v-eu/small-business-act-pro-evropu/1000520/50000/>.
- [57] BUSINESSINFO.CZ. *Regionální poradenská a informační centra* [online]. 2011b [cit. 2012-03-21]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/rozvoj-regionu/regionalni-poradenska-a-informacni/1001179/2301/>.
- [58] CEBRE. *CEBRE – Česká podnikatelská reprezentace při EU* [online]. 2002 [cit. 2012-03-21]. Dostupné z: <http://www.cebrecz/>.
- [59] CZECHIVNEST. *Roční bilance podnikatelského inkubátoru v Olomouci* [online]. 2008 [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/rocni-bilance-podnikatelskeho-inkubatoru-v-olomouci-devet-firem-a-tri-desitky-zamestnancu>.

- [60] CZECHIVNEST. *Inkubátory* [online]. 2012a [cit. 2012-03-21]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/inkubatory>.
- [61] CZECHIVNEST. *O CzechInvestu* [online]. 2012b [cit. 2012-03-21]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/o-czechinvestu>.
- [62] CZECHIVNEST. *Statistika čerpání dotací z programů OPPI* [online]. 2012c [cit. 2012-03-24]. Dostupné z: <http://eaccount.czechinvest.org/Statistiky/StatistikaCerpaniDotaci.aspx>.
- [63] ČESKÁ SPOŘITELNA. *Rámcový program pro konkurenceschopnost a inovace 2007-2013* [online]. 2007 [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: http://www.csas.cz/banka/content/inet/internet/cs/CIP_2007-13.pdf?archivePage=EUspec_archive&navid=nav00202_eu_spec_analyzy%20str.%202-4.
- [64] ČESKÝ NANOTECHNOLOGICKÝ KLASTR. *Základní informace* [online]. 2012 [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: <http://www.nanoklastr.cz/inpage/zakladni-informace/>.
- [65] ČSÚ. *Statistická ročenka Olomouckého kraje 2003* [online]. 2003 [cit. 2012-03-24]. Dostupné z: http://www.olomouc.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/krajpubl/711011-11-r_2011-xm.
- [66] ČSÚ. *Statistická ročenka Olomouckého kraje 2005* [online]. 2005 [cit. 2012-03-24]. Dostupné z: http://www.olomouc.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/krajpubl/711011-11-r_2011-xm.
- [67] ČSÚ. *Statistická ročenka Olomouckého kraje 2007* [online]. 2007b [cit. 2012-03-24]. Dostupné z: http://www.olomouc.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/krajpubl/711011-11-r_2011-xm.
- [68] ČSÚ. *Statistická ročenka Olomouckého kraje 2009* [online]. 2009 [cit. 2012-03-24]. Dostupné z: http://www.olomouc.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/krajpubl/711011-11-r_2011-xm.
- [69] ČSÚ. *Makroekonomika: ČSÚ v Olomouci* [online]. 2011a [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/x/krajedata.nsf/oblast2/makroekonomika-xm>.
- [70] ČSÚ. *Makroekonimika: ČSÚ ve Zlíně* [online]. 2011b [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/x/krajedata.nsf/oblast2/makroekonomika-xz>.

- [71] ČSÚ. *Mezikrajské srovnání*. [online]. 2011c [cit. 2012-03-24]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xm/redakce.nsf/i/mezikrajske_srovnani.
- [72] ČSÚ. *Statistická ročenka Olomouckého kraje 2011* [online]. 2011d [cit. 2012-03-24]. Dostupné z: http://www.olomouc.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/krajpubl/711011-11-r_2011-xm.
- [73] ČSÚ. *Charakteristika kraje* [online]. 2012 [cit. 2012-03-24]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xm/redakce.nsf/i/charakteristika_kraje.
- [74] ČNB. *Přímé zahraniční investice* [online]. 2010 [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/statistika/platebni_bilance_stat/publikace_pb/pzi/index.html.
- [75] HOSPODÁŘSKÁ KOMORA ČESKÉ REPUBLIKY. *Hospodářská komora České republiky* [online]. [cit. 2012-03-21]. Dostupné z: <http://www.komora.cz/hospodarska-komora-ceske-republiky/o-nas-5/hospodarska-komora-ceske-republiky-hk-cr/hospodarska-komora-ceske-republiky-2/>.
- [76] IPODNIKATEL.CZ. *Podnikatelské inkubátory* [online]. 2010 [cit. 2012-03-21]. Dostupné z: <http://www.ipodnikatel.cz/O-podnikani-obecne/podnikatele-v-inkubatoru.html>.
- [77] MEDCHEM. *O klastru* [online]. 2010 [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: <http://www.medchembio.cz/o-nas/klastr-medchembio.html>.
- [78] MMR. *Národní program podpory cestovního ruchu* [online]. 2010 [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/Cestovni-ruch/Programy-Dotace/Narodni-program-cestovniho-ruchu>.
- [79] MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ. *Finanční podpora* [online]. 2010 [cit. 2012-03-21]. Dostupné z: http://podnikatel.kr-moravskoslezsky.cz/financni_podpora.html.
- [80] MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. *Malé a střední podnikání: Konceptce podpory MSP na období 2007 - 2013* [online]. 2006 [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument17476.html>.
- [81] MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. *Zpráva o vývoji malého a středního podnikání a jeho podpoře v roce 2009* [online]. 2010 [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument76280.html>.

- [82] MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. *Zpráva o vývoji malého a středního podnikání a jeho podpoře v roce 2010* [online]. 2011 [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument90013.html>.
- [83] MPSV. *Aktivní politika zaměstnanosti a zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti* [online]. 2012a [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: <http://portal.mpsv.cz/sz/zamest/dotace/apz>.
- [84] MPSV. *Časové řady*. Integrovaný portál MPSV [online]. 2012b [cit. 2012-03-24]. Dostupné z: http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/casove_rady. [32] ČSÚ. *Statistická ročenka Olomouckého kraje 2011* [online]. 2011 [cit. 2012-03-24]. Dostupné z: http://www.olomouc.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/krajpubl/711011-11-r_2011-xm.
- [85] MPSV. *Regionální statistika ceny práce* [online]. 2012c [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/vydelky/porovnan>i.
- [86] OLOMOUCKÝ KRAJ. *Klastry v Olomouckém kraji* [online]. 2011e [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: <http://www.kr-olomoucky.cz/klastry-v-olomouckem-kraji-cl-132.html>.
- [87] OLOMOUCKÝ KRAJ. *Podnikání* [online]. 2011f [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: <http://www.kr-olomoucky.cz/podnikani-cl-12.html>.
- [88] OLOMOUCKÝ KRAJ. *Regionální inovační strategie Olomouckého kraje* [online]. 2011g [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: <http://www.kr-olomoucky.cz/regionalni-inovacni-strategie-a-inovacni-potencial-olomouckeho-kraje-cl-542.html>.
- [89] OLOMOUCKÝ KRAJ. *Rozpočet Olomouckého kraje* [online]. 2012 [cit. 2012-03-31]. Dostupné z: <http://www.kr-olomoucky.cz/rozpocet-olomouckeho-kraje-cl-105.html>.
- [90] STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND. *Program rozvoje venkova* [online]. 2012b [cit. 2012-03-21]. Dostupné z: <http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/eafrd>.
- [91] SPOLEČNOST VĚDECKOTECHNICKÝCH PARKŮ. *Katalog VTP: Podnikatelský a inovační park Agritec* [online]. 2010a [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: <http://www.svtp.cz/katalog/?park=18&skraj=M>.
- [92] SPOLEČNOST VĚDECKOTECHNICKÝCH PARKŮ. *Katalog VTP: VTP UP* [online]. 2010b [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: <http://www.svtp.cz/katalog/?park=22&skraj=M>.
- [93] STRUKTURÁLNÍ FONDY EU. *Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost* [online]. 2007 [cit. 2012-03-25]. Dostupné z:

<http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/d26c8d6a-821b-45df-9c9c-29a8a55f7e1e/OP-Lidske-zdroje-a-zamestnanost>.

[94] ŠIMEK, Robert. RVHP: Východ sobě. In: *PROFIT* [online]. 2010 [cit. 2012-03-21]. Dostupné z: <http://www.profit.cz/clanek/rvhp-vychod-sobe/>.

[95] REGIONÁLNÍ AGENTURA PRO ROZVOJ STŘEDNÍ MORAVY. *Projektová příprava* [online]. 2010 [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: <http://www.rarsm.cz/cze/index.php?id=8>.

[96] REGIONÁLNÍ RADA REGIONU SOUDRŽNOSTI STŘEDNÍ MORAVA. *Magazín ROP (srpen 2011)* [online]. 2011a [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: <http://www.rr-strednimorava.cz/file/2352/display/>.

[97] REGIONÁLNÍ RADA REGIONU SOUDRŽNOSTI STŘEDNÍ MORAVA. *ROP Střední Morava - verze 14* [online]. 2011b [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: <http://www.rr-strednimorava.cz/file/2551/>.

[98] RISY.cz. *Průmyslové zóny - Olomoucký kraj* [online]. 2011 [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/olomoucky-kraj/regionalni-informace/prumyslove-zony/>.

[99] RPIC-Ekonomservis Přerov. *Úvodní stránka* [online]. 2012 [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: <http://www.ekonomservis.cz/>.

[100] Univerzita J.E. Purkyně: Fakulta životního prostředí. *Analýza závislosti* [online]. 2011 [cit. 2012-04-20]. Dostupné z: most.ujep.cz/~popelka/Statistika2011_6.pptx

ROZHOVORY

[101] NOVOTNÁ, Marta - vedoucí oddělení regionálního rozvoje odboru strategického rozvoje kraje Krajského úřadu Olomouckého kraje.

[102] STACHOVÁ, Eva - ředitelka Krajské hospodářské komory Olomouckého kraje.

OSTATNÍ

[103] KRAJSKÁ HOSPODÁŘSKÁ KOMORA OLOMOUCKÉHO KRAJE. *Časopis podnikatelů: Zpravodaj hospodářských komor Olomouckého kraje*. 2011. Ročník 8. Č. 2.

[104] REGIO PARTNER. *Studie analýza stavu malého a středního podnikání*. 2010.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

AV ČR	Akademie věd České republiky
CEBRE	Česká podnikatelská reprezentace při EU
CIO	Centrum inovací Olomouc
CF	Fond soudržnosti
CRM	Centrální registrační místa
ČMZRB	Českomoravská záruční a rozvojová banka
ČSSZ	Česká správa sociálního zabezpečení
ČSÚ	Český statistický úřad
DDHM	Drobný dlouhodobý hmotný majetek
DDNM	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
EAO	Ekonomicky aktivní obyvatelstvo
EK	Evropská komise
EU	Evropská unie
EUR	Euro
FO	Fyzická osoba
HK ČR	Hospodářská komora ČR
HPP	Hlavní pracovní poměr
ICT	Informační a komunikační technologie
JKM	Jednotné kontaktní místo
KÚ	Krajský úřad
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí

MŽP	Ministerstvo životního prostředí
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OHK	Okresní hospodářská komora
OKI	Olomoucký klastr inovací
OLK	Olomoucký kraj
OP	Operační program
OPD	Operační program Doprava
OPLZZ	Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost
OPPI	Operační program Podnikání a inovace
OPŽP	Operační program Životní prostředí
ORP	Obec s rozšířenou působností
OÚ	Obecní úřad
PČR	Parlament České republiky
PRÚOOK	Program rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje
PO	Právnícká osoba
RARSM	Regionální agentura pro rozvoj střední Moravy
ROP	Regionální operační program
ROP SM	Regionální operační program Střední Morava
RIS	Regionální inovační strategie
RPIC	Regionální a poradenská informační centra
RRA	Regionální rozvojová agentura
RVHP	Rada vzájemné hospodářské pomoci
SROP	Společní regionální operační program
SVTP	Společnost vědeckotechnických parků
TPO	Technický park Olomouc
UP	Univerzita Palackého

ÚJ	Účetní jednotka
ÚOHS	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
VŠ	Vysoká škola
VTP	Vědeckotechnický park
ZFK	Zákon o finanční kontrole

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1 Vývoj nezaměstnanosti v Olomouckém kraji, ve Zlínském kraji a v ČR v letech 2000 – 2010 k 31.12. daného roku</i>	41
<i>Obr. 2 Relativní změna počtu jednotek MSP v Olomouckém kraji od roku 2000</i>	43
<i>Obr. 3 Odvětvová struktura MSP v Olomouckém kraji k 31.12.2010</i>	44
<i>Obr. 4 Podíl MSP na celkové zaměstnanosti v krajích ČR.....</i>	45
<i>Obr. 5 Výše poskytnuté podpory z OPPI přepočítaná na jeden ekonomický subjekt uskutečňující ekonomickou činnost dle krajů ČR k 8.2.2012</i>	47
<i>Obr. 6 Stav čerpání z OPPI v Olomouckém kraji k 16.2.2012</i>	48
<i>Obr. 7 Místo/sídlo podnikání dotazovaných</i>	64
<i>Obr. 8 Procentuální zobrazení využití spolupráce subjektů MSP s vybranými institucemi</i>	66

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1 Vymezení malých a středních podniků dle EU</i>	15
<i>Tab. 2 vymezení podniků dle ČSÚ</i>	16
<i>Tab. 3 Vymezení podniků dle ČSSZ</i>	16
<i>Tab. 4 Podíl MSP na vybraných makroekonomických ukazatelích v ČR (v %)</i>	37
<i>Tab. 5 Postavení vybraných ukazatelů Olomouckého kraje v rámci ČR k 31.12.2010</i>	39
<i>Tab. 6 Počet ekonomických subjektů podnikajících v Olomouckém kraji dle počtu zaměstnanců k 31.12.2010.....</i>	42
<i>Tab. 7 Vývoj regionální struktury objemu poskytnutých záruk ČMZRB v % podílu na celkovém objemu záruk poskytnutých v ČR pro subjekty MSP</i>	53
<i>Tab. 8 Kontingenční tabulka relativních četností spokojenosti dotazovaných s podporou podnikání</i>	66
<i>Tab. 9 Návaznost navržených pilířů na PRÚOOK</i>	79
<i>Tab. 10 Srovnání právní formy příspěvkových organizací zřízených ÚSC a obchodních společností založených ÚSC</i>	81
<i>Tab. 11 Předpokládané roční náklady hlavní činnosti Centra podpory MSP</i>	84

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Vývoj aktivních subjektů MSP v ČR v letech 2000-2010

Příloha P II: Základní ekonomické ukazatele Olomouckého kraje

Příloha P III: Programy OPPI

Příloha P IV: Statistika žádostí a poskytnutých dotací z OPPI v krajích ČR (mimo hl. m. Prahu)

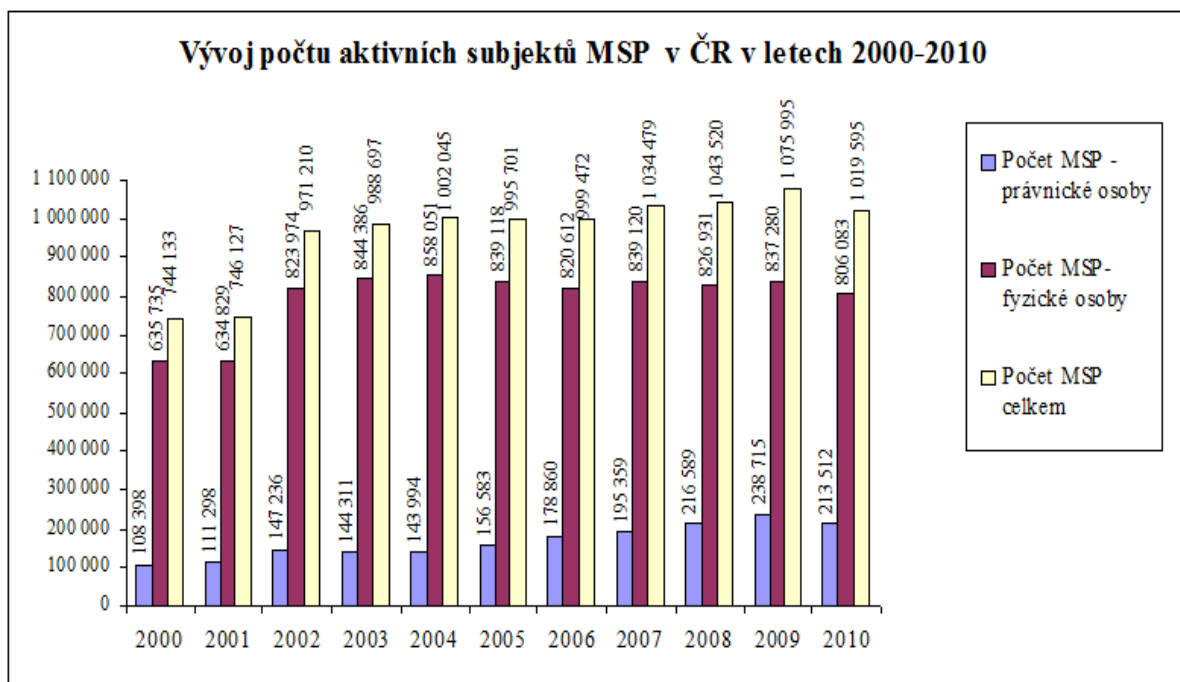
Příloha P V: Zadání dotazníků

Příloha P VI: Vyhodnocení dotazníků

Příloha P VII: Výpočet závislosti mezi spokojeností respondentů s podporou podnikání a místem/sídlem podnikání

Příloha P VIII: Rozpočet Olomouckého kraje v letech 2009-2012

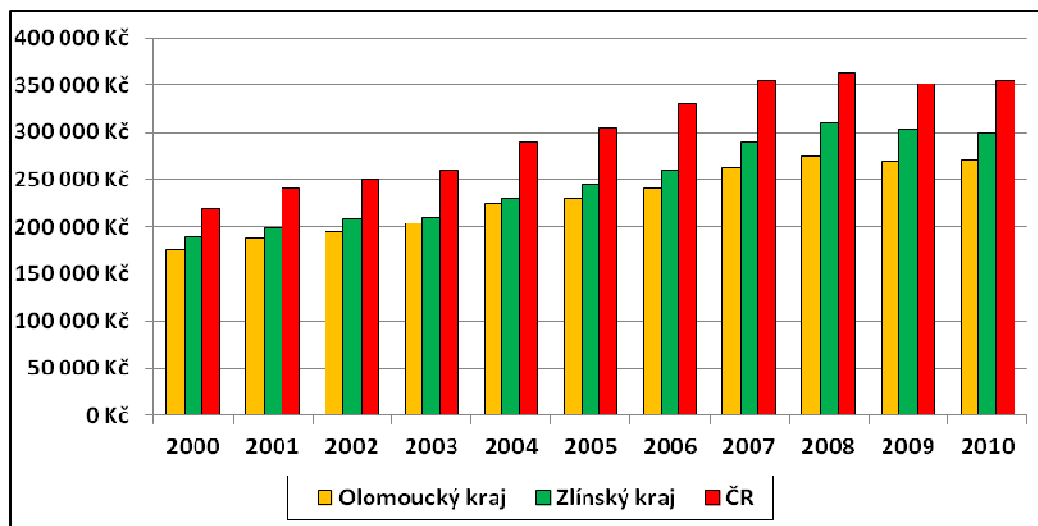
PŘÍLOHA P I: VÝVOJ AKTIVNÍCH SUBJEKTŮ MSP V ČR V LETECH 2000-2010

Zdroj: (Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2011)

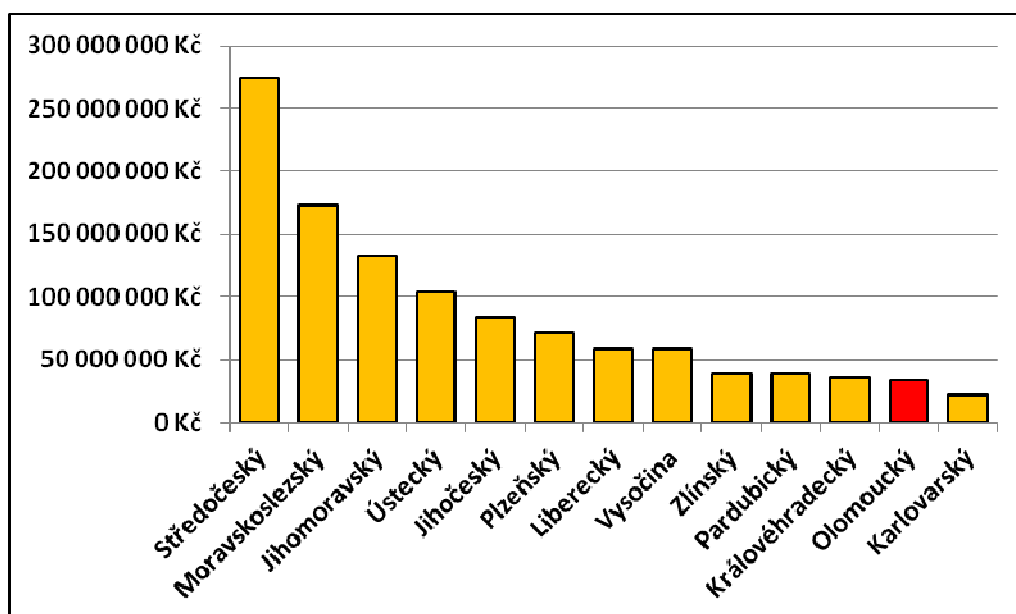
PŘÍLOHA P II: ZÁKLADNÍ EKONOMICKÉ UKAZATELE OLOMOUCKÉHO KRAJE

Vývoj HDP na obyvatele (k 31.12. daného roku)

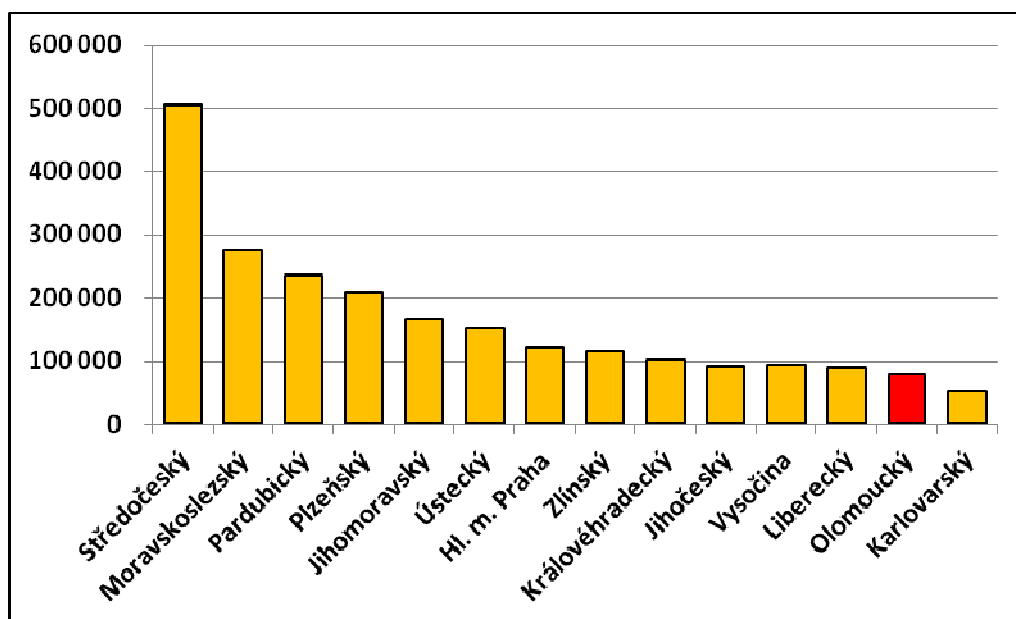
Zdroj: (ČSÚ, 2011a,b), zpracování vlastní

Přímé zahraniční investice k 31.9.2009

Zdroj: (ČNB, 2010), zpracování vlastní

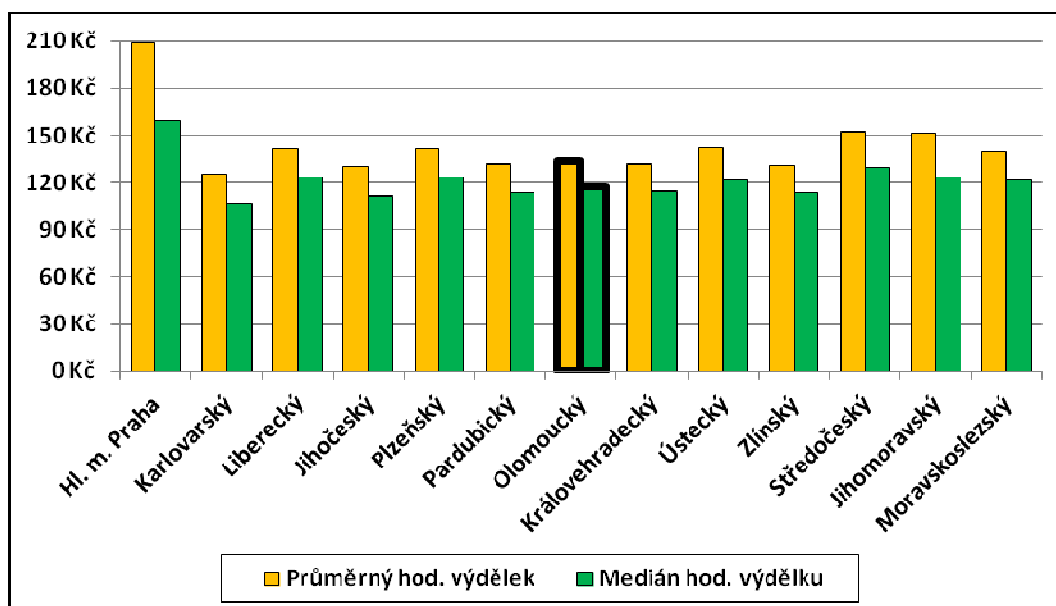
Výše exportu za jednotlivé kraje ČR k 31.12.2010 (v mil. Kč)

Zdroj: (ČSÚ, 2011d), zpracování vlastní

Na exportu Olomouckého kraje se dle Statistické ročenky Olomouckého kraje 2011 podílí zejména export strojů a dopravních prostředků (zhruba 47 %), naopak nejméně se na exportu tohoto kraje podílí nápoje a tabák (0,1 %). Nejvíce společnosti z Olomouckého kraje v roce 2010 exportovalo do zemí EU-27 (81,6 %).

Průměrný hodinový výtěžek k 31.12.2011

Zdroj: (MPSV, 2012), zpracování vlastní

PŘÍLOHA P III: PROGRAMY OPPI

Programy administrované agenturou Czechinvest	
Program	Cíl programu
<i>Rozvoj</i>	Zvýšení konkurenceschopnosti MSP prostřednictvím podpory zavádění progresivních technologií.
<i>ICT a strategické služby</i>	Rozvoj informační a znalostní společnosti a současně růst ICT sektoru v ČR.
<i>ICT v podnicích</i>	Zvyšování konkurenceschopnosti MSP prostřednictvím zavádění a rozšiřování informačních a komunikačních technologií v podnicích.
<i>Eko-energie</i>	Snižování energetické náročnosti výroby a vyšší využití obnovitelných zdrojů
<i>Inovace</i>	Zvyšování aktivity MSP (i velkých podniků) v oblasti výroby a služeb.
<i>Potenciál</i>	Zvýšení vývojové kapacity podniků a zvýšení spolupráci těchto podniků s výzkumnými a vývojovými institucemi.
<i>Spolupráce</i>	Podpora zakládání a rozvoj odvětvových seskupení (např. klastrů) na regionální i nadnárodní úrovni.
<i>Prosperita</i>	Podpora zakládání a rozvoj subjektů infrastruktury pro výzkum a vývoj.
<i>Školící střediska</i>	Vznik a rozvoj infrastruktury pro vzdělávání a pro rozvoj lidských zdrojů podnikatelů.
<i>Nemovitosti</i>	Realizace projektů zaměřených na nemovitosti a související infrastrukturu pro podnikání.
<i>Poradenství</i>	Zvýšení konkurenceschopnosti MSP prostřednictvím zvyšování kvality a dostupnosti poradenských, informačních a vzdělávacích služeb určených pro MSP.
<i>Marketing</i>	Zvyšování aktivit MSP v oblasti marketingu na domácích i zahraničních trzích.

Zdroj: (Bednářová a Škodová-Parmová, 2010, s. 25; Klímová, 2007b, s. 107), zpracování vlastní

Programy, jejichž zprostředkovatelem je ČMZRB	
Program	Cíl programu
<i>Start</i>	Podpora realizace podnikatelských záměrů FO i PO, jež vstupují nově do podnikání či s delším časovým odstupem.
<i>Finanční nástroje</i>	Usnadnění přístupu začínajících podnikatelů ke kapitálu.
<i>Progres</i>	Pomoc realizovat rozvojové projekty MSP s kratší historií.
<i>Záruka</i>	Usnadnění realizace podnikatelských investičních projektů MSP prostřednictvím zvýhodněných záruk.

Zdroj: (Bednářová a Škodová-Parmová, 2010, s. 25; Klímová, 2007b, s. 107), zpracování vlastní

**PŘÍLOHA P IV: STATISTIKA ŽÁDOSTÍ A POSKYTNUTÍ DOTACÍ
Z OPPI V KRAJÍCH ČR (MIMO HL. M. PRAHU)**

Kraj	Počet podaných žádostí	Počet vyřazených žádostí	Počet schválených žádostí	Celková výše poskytnuté podpory
Hl. m. Praha	NENÍ OPRÁVNĚNÝM ŽADATELEM - NESPADÁ POD CÍL KONVERGENCE			
Jihočeský	823	400	308	2 504 154 624 Kč
Jihomoravský	2740	1216	1048	7 862 374 075 Kč
Karlovarský	404	198	150	1 311 786 500 Kč
Královehradecký	898	364	377	3 227 153 510 Kč
Liberecký	782	360	299	2 219 906 000 Kč
Moravskoslezský	2191	889	999	8 638 243 650 Kč
Olomoucký	1276	588	527	3 582 680 490 Kč
Pardubický	934	409	406	3 046 742 000 Kč
Plzeňský	741	358	263	2 634 075 500 Kč
Středočeský	1920	897	644	7 077 550 234 Kč
Ústecký	1135	583	382	4 069 042 059 Kč
Vysočina	976	402	429	3 066 338 750 Kč
Zlínský	1756	732	758	5 672 448 297 Kč

Zdroj: (CzechInvest - Statistika čerpání dotací z programů OPPI, 2012, s. 16), zpracování vlastní

PŘÍLOHA P V: ZADÁNÍ DOTAZNÍKU

Vážená paní, Vážený pane,
jmenuji se Michaela Treutnerová a jsem studentkou 2. ročníku magisterského studia
Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně.

Dovoluji si Vás požádat o vyplnění dotazníkového šetření, které je významným pod-
kladem pro zpracování mé diplomové práce, jejíž téma zní *Podpora malého a středního
podnikání v Olomouckém kraji*.

Dotazník, který právě držíte ve svých rukou, je zcela anonymní. Na položené otázky
odpovězte zakřížkováním příslušného pole, popřípadě doplňte návazný komentář.

Velice Vám děkuji za Vaši spolupráci a za Váš čas strávený nad dotazníkovým šetře-
ním.

1. Ve kterém okrese se nachází místo/sídlo Vašeho podnikání?

Olomouc Jeseník Prostějov Přerov Šumperk

2. Kolik zaměstnanců má Vaše firma?

Samostatný podnikatel 2 – 10 11 – 30 31 – 50 51 – 100 101 - 250

3. Jak dlouho již Vaše firma uskutečňuje ekonomickou činnost (kolik let podnikáte)?

Méně než 1 rok 1 – 2 roky 3 – 4 roky Více než 5 let

4. Do jaké oblasti podnikání spadá Vaše firma?

Obchod
 Služby
 Průmysl
 Stavebnictví

 Doprava
 Pohostinství
 Peněžnictví
 Komunikace

5. Jste celkově spokojen/a s kvalitou podnikatelského prostředí v Olomouckém kraji?

Ano Spíše ano Ne Spíše ne

6. Jaké jsou dle Vás největší bariéry podnikání v Olomouckém kraji? (lze označit více variant)

- Značná byrokratická zátěž
- Příliš velké poplatky
- Nízká kvalita dopravní infrastruktury
- Nedostatek kvalifikovaných pracovníků
- Slabá kupní síla obyvatel Olomouckého kraje (nedostatečný odbyt)
- Vysoká konkurence
- Korupce
- Jiné (prosím doplňte):

7. Využili jste již někdy podpory pro své podnikání?

- Ano
- Ne

Jestliže jste dosud nevyužili žádné podpory, POKRAČUJTE OTÁZKOU č. 11

8. Jakého druhu podpory pro své podnikání jste využili/využíváte?

- Finanční podpora
- Poradenství
- Klastry
- Podnikatelský inkubátor
- Vědeckotechnický park
- Jiné (prosím doplňte):

9. Ze kterého rozpočtu jste v rámci Vašeho podnikání čerpali? (lze označit více variant)

- Evropské unie
- Státní rozpočet ČR
- Rozpočet Olomouckého kraje
- Rozpočet obce či města

10. Ze kterého programu v rámci spolufinancování EU jste čerpali finanční prostředky? (lze označit více variant)

- OP Doprava
- OP Lidské zdroje a zaměstnanost
- OP Podnikání a inovace
- OP Životní prostředí
- ROP Střední Morava
- 7. rámcový program
- Jiný operační program

11. Se kterými z níže uvedených subjektů jste využili jakékoli spolupráce, či s nimi v současnosti spolupracujete? (lze označit více variant)

☐ Olomoucký kraj	☐ CzechInvest
☐ CzechTrade	☐ Reg. poradenská a informačního centra
☐ Krajská/okresní hospodářská komora	☐ Vysoké školy
☐ Nadační ústav regionální spolupráce	☐ Česká podnikatelská reprezentace při EU
☐ Regionální rozvojová agentura	☐ Nevyužili jsme žádné spolupráce

12. Jste celkově spokojeni s podporou podnikání v Olomouckém kraji?

- Ano Spíše ano Ne Spíše ne

13. Co považujete za největší nedostatky podpory podnikání v Olomouckém kraji? (lze označit více variant)

- Nedostatek informací o možné podpoře podnikání
- Nedostatek kapitálu
- Nízká podpora pro začínající podnikatele
- Nevidím žádný nedostatek
- Jiné (doplňte):

14. Co byste uvítali, jako vhodné opatření na podporu podnikání? (lze označit více variant)

- Kurz pro podnikatele zaměřený na osvojení problematiky dotačních titulů a jejich možného čerpání (z rozpočtu EU, státu, kraje a obcí)
- Vydání odborné publikace zaměřené na problematiku čerpání finančních prostředků z dotačních titulů z hlediska podnikatelských subjektů v Olomouckém kraji
- Pravidelné besedy podnikatelů s představiteli institucí, jež podporují podnikání (př. CzechInvest, Hospodářská komora apod.)
- Zřízení webového portálu zaměřeného na informace o podpoře podnikání v Olomouckém kraji
- Vytvoření kontaktního místa poskytujícího poradenství a informace o možné podpoře podnikání
- Jiné (doplňte):

15. Jaký byste Vy navrhl/a projekt na podporu MSP v Olomouckém kraji?

PŘÍLOHA P VI: VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKŮ

Vyhodnocená otázka č. 1 - *Ve kterém okrese se nachází místo/sídlo Vašeho podnikání?*

Místo/sídlo podnikání	Absolutní četnost	Relativní četnost
Okres Olomouc	57	33%
Okres Přerov	36	21%
Okres Prostějov	34	20%
Okres Šumperk	24	14%
Okres Jeseník	20	12%
Σ	171	100%

Zdroj a zpracování vlastní

Vyhodnocená otázka č. 2 - *Kolik zaměstnanců má Vaše firma?*

Počet zaměstnanců	Absolutní četnost	Relativní četnost
Samostatný podnikatel	51	30%
1 - 10 zaměstnanců	63	37%
11 - 50 zaměstnanců	42	25%
51 - 200 zaměstnanců	15	9%
Σ	171	100%

Zdroj a zpracování vlastní

Vyhodnocená otázka č. 3 - *Jak dlouho již Vaše firma uskutečňuje ekonomickou činnost?*

Doba podnikání	Absolutní četnost	Relativní četnost
Méně než 1 rok	8	5%
1 - 2 roky	12	7%
3 - 4 roky	26	15%
Více než 5 let	125	73%
Σ	171	100%

Zdroj a zpracování vlastní

Vyhodnocená otázka č. 4 - *Do jaké oblasti podnikání spadá Vaše firma?*

Oblast podnikání	Absolutní četnost	Relativní četnost
Obchod	63	37%
Služby	49	29%
Průmysl	19	11%
Stavebnictví	14	8%
Doprava	10	6%
Pohostinství	11	6%
Peněžnictví	3	2%
Komunikace	2	1%
Σ	171	100%

Zdroj a zpracování vlastní

Vyhodnocená otázka č. 5 - *Jste celkově spokojen/a s kvalitou podnikatelského prostředí v Olomouckém kraji?*

Spokojenost	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	12	7%
Spíše ano	69	40%
Spíše ne	50	29%
Ne	40	23%
Σ	171	100%

Zdroj a zpracování vlastní

Vyhodnocená otázka č. 6 - *Jaké jsou dle Vás největší bariéry podnikání v Olomouckém kraji?* (bylo možné označit více variant)

Bariéra podnikání	Počet odpovědí
Slabá kupní síla obyvatel	104
Nedostatek kvalifikovaných pracovníků	87
Značná byrokratická zátěž	55
Vysoká konkurence	47
Korupce	43
Příliš velké poplatky do obecních rozpočtů	31
Nízká kvalita dopravní infrastruktury	18
Jiné	20
Σ	405

Zdroj a zpracování vlastní

Vyhodnocená otázka č. 7 - *Využili jste již někdy podpory pro své podnikání?*

Využití podpory	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	60	35%
Ne	111	65%
Σ	171	100%

Zdroj a zpracování vlastní

Vyhodnocená otázka č. 8 - *Jakého druhu podpory pro své podnikání jste využili/využíváte?* (bylo možné označit více variant)

Druh podpory	Počet odpovědí
Finanční podpora	40
Poradenství	22
Vědeckotechnický park	2
Podnikatelský inkubátor	0
Klastry	1
Jiné	12
Σ	77

Zdroj a zpracování vlastní

Vyhodnocená otázka č. 9 - Ze kterého rozpočtu jste v rámci Vašeho podnikání čerpali?
(bylo možné označit více variant)

Rozpočet	Počet odpovědí
Rozpočet Evropské unie	22
Státní rozpočet ČR	17
Rozpočet Olomouckého kraje	2
Rozpočet obce či města	6
Σ	47

Zdroj a zpracování vlastní

Vyhodnocená otázka č. 10 - Ze kterého programu v rámci spolufinancování EU jste čerпали finanční prostředky? (bylo možné označit více variant)

Druh podpory	Počet odpovědí
OP Podnikání a inovace	11
OP Lidské zdroje a zaměstnanost	6
OP Životní prostředí	2
OP Doprava	1
ROP Střední Morava	3
7. rámcový program	0
Jiný operační program	4
Σ	27

Zdroj a zpracování vlastní

Vyhodnocená otázka č. 11 - Se kterými z níže uvedených subjektů jste využili jakékoli spolupráce, či s nimi v současnosti spolupracujete? (bylo možné označit více variant)

Druh podpory	Počet odpovědí
Olomoucký kraj	21
CzechInvest	11
Vysoké školy	10
Krajská/okresní hospodářská komora	7
Regionální rozvojová agentura	6
Regionální poradenská a informačního centra	4
CzechTrade	3
Nadační ústav regionální spolupráce	1
Česká podnikatelská reprezentace při EU	1
Jiný subjekt	10
Nevyužili jsme dosud žádné spolupráce	113
Σ	187

Zdroj a zpracování vlastní

Vyhodnocená otázka č. 12 - *Jste celkově spokojeni s podporou podnikání v Olomouckém kraji?*

Spokojenost	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	2	1%
Spíše ano	45	26%
Spíše ne	87	51%
Ne	37	22%
Σ	171	100%

Zdroj a zpracování vlastní

Vyhodnocená otázka č. 13 - *Co považujete za největší nedostatky podpory podnikání v Olomouckém kraji?* (bylo možné označit více variant)

Nedostatek podpory podnikání	Počet odpovědí
Nedostatek informací o možné podpoře podnikání	124
Nízká podpora pro začínající podnikatele	66
Nedostatek kapitálu pro využití podpory	61
Jiný nedostatek	25
Nevidím žádný nedostatek	15
Σ	291

Zdroj a zpracování vlastní

Vyhodnocená otázka č. 14 - *Co byste uvítali, jako vhodné opatření na podporu podnikání?* (bylo možné označit více variant)

Projekt na podporu podnikání	Počet odpovědí
Zřízení webového portálu zaměřeného na informace o podpoře podnikání v Olomouckém kraji	90
Vytvoření kontaktního místa poskytujícího poradenství a informace o možné podpoře podnikání	78
Kurz pro podnikatele zaměřený na osvojení problematiky dotačních titulů a jejich možného čerpání	33
Vydání odborné publikace zaměřené na problematiku čerpání finančních prostředků z dotačních titulů z hlediska podnikatelských subjektů v Olomouckém kraji	29
Pravidelné besedy podnikatelů s představiteli institucí, jež podporují podnikání (př. CzechInvest, HK ČR apod.)	27
Ani jednu z těchto možností	27
Σ	230

Zdroj a zpracování vlastní

PŘÍLOHA P VII: VÝPOČET ZÁVISLOSTI MEZI SPOKOJENOSTÍ RESPONDENTŮ S PODPOROU PODNIKÁNÍ A MÍSTEM/SÍDLEM PODNIKÁNÍ

Empirické (absolutní) četnosti:

	Spokojen	Spíše spokojen	Spíše nespokojen	Nespokojen	Σ
Okres Jeseník	0	2	12	6	20
Okres Olomouc	0	25	24	8	57
Okres Prostějov	2	7	19	6	34
Okres Přerov	0	8	19	9	36
Okres Šumperk	0	3	13	8	24
Σ	2	45	87	37	171

Zdroj a zpracování vlastní

Teoretické četnosti:

$$\frac{20 * 2}{171} = 0,23392$$

	Spokojen	Spíše spokojen	Spíše nespokojen	Nespokojen	Σ
Okres Jeseník	0,233918129	5,263157895	10,1754386	4,32748538	20
Okres Olomouc	0,666666667	15	29	12,33333333	57
Okres Prostějov	0,397660819	8,947368421	17,29824561	7,356725146	34
Okres Přerov	0,421052632	9,473684211	18,31578947	7,789473684	36
Okres Šumperk	0,280701754	6,315789474	12,21052632	5,192982456	24
Σ	2	45	87	37	171

Zdroj a zpracování vlastní

Koeficient kontingence:

$$\frac{(\text{empirická četnost} - \text{teoretická četnost})^2}{\text{teoretická četnost}} \rightarrow \frac{(0,233918129)^2}{0,233918129} = 0,2339181$$

	Spokojen	Spíše spokojen	Spíše nespokojen	Nespokojen	Σ
Okres Jeseník	0,233918129	2,023157895	0,327162734	0,646404299	3,230643
Okres Olomouc	0,666666667	6,666666667	0,862068966	1,522522523	9,717925
Okres Prostějov	6,456484348	0,423839009	0,167413971	0,250206863	7,297944
Okres Přerov	0,421052632	0,229239766	0,025559589	0,188122333	0,863974
Okres Šumperk	0,280701754	1,740789474	0,051043557	1,51730678	3,589842
Σ	8,058823529	11,08369281	1,433248817	4,124562798	24,70033

Zdroj a zpracování vlastní

G = 24,70033

Stanovení závislosti:

Pearsonův koeficient: $C = \sqrt{\frac{G}{G+n}}$

Čím blíže je koeficient **0**, poté se jedná o **slabou závislost**.

Čím blíže je koeficient **1**, poté se jedná o **vysokou závislost**.

Výpočet: $C = \sqrt{\frac{24,70033}{24,70033 + 171}}$

$C = 0,1262136$ → Dle Pearsonova koeficientu se jedná o **slabou závislost**.

Lze stanovit, že mezi spokojeností s podporou podnikání a místem/sídlem podnikání existuje velmi slabá závislost.

PŘÍLOHA P VIII: ROZPOČET OLOMOUCKÉHO KRAJE V LETECH 2009 – 2012

Příjmy Olomouckého kraje (v tis. Kč)	Schválený rozpočet 2009	Schválený rozpočet 2010	Schválený rozpočet 2011	Návrh rozpočtu 2012
Daňové příjmy	3 661 000	3 190 000	3 286 000	3 185 000
Daňové příjmy - vratka DPH				4 647
Správní poplatky	1 389	1 410	1 410	976
Příjmy z pronájmu	36 354	37 773	36 731	38 227,2
Přijaté sankční platby	2 630	2 630	3 130	3 360
Ostatní nedaňové příjmy	0	120	264	144
Příjmy z prodeje	37 300	30 400	20 200	13 800
Příjmy z úroků	30 000	18 000	10 000	12 000,2
Neinvestiční přijaté dotace ze státního rozpočtu	83 938	83 484	76 226	73 669
Odvody příspěvkových organizací	96 037	132 346	134 996	136 806
Sociální fond	6 428	6 141	6 369	6 223
Fond na podporu výstavby a obnovy vodohosp. infrastruktury na území Olomouckého kraje	70 000	50 000	40 000	40 000
Splátky půjček	3 785	25 940	28 815	10 329,6
Financování (přijaté úvěry, přebytek hosp.)	0	174 361	506 479	798 168
Celkové příjmy Olomouckého kraje celkem (včetně financování)	4 022 441	3 915 281	4 078 592	4 317 127

Zdroj: (Olomoucký kraj, 2012), zpracování vlastní

Výdaje Olomouckého kraje (v tis. Kč)	Schválený rozpočet 2009	Schválený rozpočet 2010	Schválený rozpočet 2011	Návrh rozpočtu 2012
Odbory (kanceláře) - provozní výdaje	1 695 607	1 677 728	1 677 728	1 702 161
Příspěvkové organizace - provozní výdaje	1 354 082	1 416 659	1 416 659	1 490 322
Fond sociálních potřeb	6 428	6 141	6 141	6 223
Fond na podporu výstavby a obnovy vodohosp. infrastruktury na území Olomouckého kraje	70 000	50 000	50 000	40 000
Evropské programy	102 158	69 733	69 733	74 876
Rozpracované investice	292 612	395 265	395 265	629 187
Rozpracované investice - zdravotnictví (z nájemného)	25 238	15 043	15 043	10 853
Nové investice	423 525	402 089	402 089	287 639
Nové investice - zdravotnictví (z nájemného)		11 783	11 783	17 026
Financování (splátky úvěrů)	59 211	59 211	40 282	65 063
Celkové výdaje Olomouckého kraje celkem (včetně financování)	4 022 441	3 442 296	4 078 592	4 317 127

Zdroj: (Olomoucký kraj, 2012), zpracování vlastní